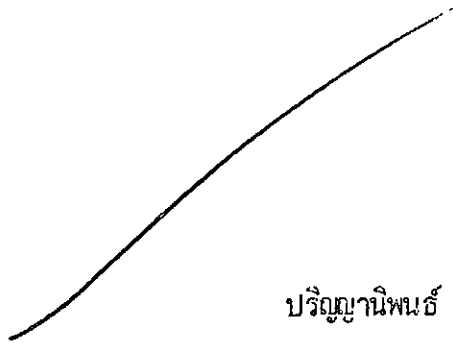

370 15
ด/74 ๘
ร. 3

ผลการใช้เทคนิคแม่แบบที่มีต่อการประหยัคของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
โรงเรียนชลกันยานุกูล จังหวัดชลบุรี

ปริญญานิพนธ์

ของ

ศรินยา ชัยเพียรเจริญกิจ

๑๐ พ.ค 253๕.

รองศาสตราจารย์ ดร. อดิศักดิ์
มัทธวโรจน์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

กุมภาพันธ์ 2530

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ท 84613

178234

ผลการใช้เทคนิคแม่แบบที่มีต่อการประหยัคของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
โรงเรียนชลกันยานุกูล จังหวัดชลบุรี

บทคัดย่อ

ของ

กรีนยา ชัยเพียรเจริญกิจ

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษาระดับบัณฑิต

พฤษภาคม 2530

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อศึกษาผลการใช้เทคนิคแม่แบบที่มีต่อการประหยัค
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนชลกันยานุกูล จังหวัดชลบุรี

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษากันคว่ำครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียน
ชลกันยานุกูล ปีการศึกษา 2529 จำนวน 477 คน ที่ได้คะแนนจากแบบสอบถามการประหยัค
ตั้งแต่เปอร์เซ็นต์ที่ 25 ลงมา ได้จำนวน 72 คน สัมภาษณ์ความสนใจในการเป็น
กลุ่มตัวอย่าง แล้วใช้วิธีสุ่มอย่างง่ายได้นักเรียนจำนวน 10 คน แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มละ
20 คน ให้กลุ่มหนึ่งเป็นกลุ่มทดลองได้รับการสอนโดยใช้เทคนิคแม่แบบ อีกกลุ่มหนึ่งเป็น
กลุ่มควบคุมได้รับการสอนแบบปกติ สอนกลุ่มละ 12 ครั้ง ครั้งละ 50 นาที แล้วเปรียบเทียบ
ผลการทดลองการประหยัคโดยใช้เทคนิคแม่แบบกับวิธีสอนแบบปกติ โดยนำข้อมูลที่ได้ไป
วิเคราะห์โดยใช้ $t - test$ เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองคือ แบบสอบถามการประหยัค
เป็นแบบ check list และแม่แบบสไลด์ภาพทงที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง

- ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองและนักเรียนกลุ่มควบคุมมีการประหยัคสูงขึ้น
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นอกจากนี้นักเรียนกลุ่มทดลองมีการประหยัคสูงกว่า
นักเรียนกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

THE EFFECT OF MODELING TECHNIQUE ON SAVING HABIT OF
MATHAYOM SUKSA I STUDENTS AT CHONKUNYANUKUN SCHOOL
IN CHANGWAT CHONBURI

AN ABSTRACT

BY

SRINYA CHAIPEANJAREARNGIT

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree
at Srinakharinwirot University

February 1987

The purpose of this experimental research was to study the effect of modeling technique on saving habit of Mathayom Suksa I students at Chonkunyankun School in Changwat Chonburi.

The subjects were selected from 477 Mathayom Suksa I students at Chonkunyankun School in the academic year 1986. There were 72 students getting score from saving habit questionnaire lower than 25 th percentile. The experimenter interviewed this group to make sure that they were willing subjects of the experiment, and then the experimenter randomed 40 students from the group. The subjects were divided into an experimental group and a control group, each group consisted of 20 students. The experimental group was taught with modeling technique and the control group was taught with conventional instruction. The time spent on each group was 12 fifth - minute periods. After the experiment, data from both groups were analyzed with T - test. The instruments were check list saving habit questionnaire and slide modeling constructed by the experimenter.

The results were as follows . the saving habit of the experimental group and the control group were statistically higher than before the experiment at .01 level of significance. The saving habit of the experimental group was higher than of the control group at .01 level of statistical significance.

คณะกรรมการที่ปรึกษาประจำตัวนิสิตและคณะกรรมการสอบ ได้พิจารณาปริญญานิพนธ์
ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการที่ปรึกษา

คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน

..... กรรมการ

..... กรรมการ

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ ด้วยความกรุณาจาก รองศาสตราจารย์ ดร.ผ่องพรรณ เกศพิทักษ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ทองหล่อ วิภาวิน ที่ได้สละเวลาให้คำแนะนำ ข้อเสนอแนะ และตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ของปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างมาก และขอกราบขอบพระคุณไว้เป็นอย่างสูง ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา ทาสิตะพันธุ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.คมเพชร ฉัตรสุภากุล ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ผจงจิต อินทสุวรรณ รองศาสตราจารย์ กมลรัตน์ หล้าสูงงษ์ และรองศาสตราจารย์ ดร.เป็รื่อง กุมท ที่ได้ให้คำแนะนำช่วยเหลือ ในการตรวจแบบสอบถามและสร้างเครื่องมือเพื่อใช้ดำเนินการทดลอง

ขอขอบพระคุณ ผู้อำนวยการและคณาจารย์โรงเรียนชลกันยานุกูล จังหวัดชลบุรี ที่กรุณาให้ความสะดวกและความช่วยเหลือในการดำเนินการทดลอง

ขอบคุณ คุณไพรัตน์ ดีเทียนอินทร์ ที่กรุณาให้ความช่วยเหลือในการบันทึกเทป ประกอบคำบรรยาย และคุณवलลลอ จิรธรรมธนากุล ที่ให้ความช่วยเหลือในการบรรยาย บทสคริปต์ เพื่อประกอบสไลด์ และเพื่อน ๆ ทุกท่านที่ให้กำลังใจในการทำปริญญานิพนธ์ ฉบับนี้จนสำเร็จ

ท้ายที่สุด ผู้วิจัยขอขอบคุณประโยชน์ที่เิงได้รับจากปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ให้แก่ บิดา มารดา และพี่ ๆ น้อง ๆ ที่ให้ความช่วยเหลือและสนับสนุนด้านการศึกษาแก่ผู้วิจัย เสมอมา

ศรินยา ชัยเพียรเจริญกิจ

สารบัญ

บทที่

หน้า

1	บทนำ	1
	ภูมิหลัง	1
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	2
	ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	3
	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	3
	นิยามศัพท์เฉพาะ	4
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้า	6
	ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับเทคนิค "แม่แบบ"	6
	เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแม่แบบ	9
	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้โลดท์กนูบกรณัประเภสไลด์ เพื่อการึกษา	12
	เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการประหยัด	13
	เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประหยัด	14
	สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า	16
3	วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	17
	ประชากร	17
	กลุ่มตัวอย่าง	17
	เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง	17
	การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง	18
	การสร้างแม่แบบ	18
	โปรแกรมการลอนโดยใช้เทคนิคแม่แบบ เรื่องการประหยัด	19
	โปรแกรมการสอนแบบปกติ เรื่องการประหยัด	24

แบบสอบถามการประหยัด	27
แบบแผนการทดลอง	30
วิธีดำเนินการทดลอง	30
การวิเคราะห์ข้อมูล	31
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	32
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	35
การวิเคราะห์ข้อมูล	35
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	36
5 สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ	40
ความมุ่งหมายของการศึกษากันคว่ำ	40
สมมติฐานในการศึกษากันคว่ำ	40
กลุ่มตัวอย่าง	40
เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง	41
การดำเนินการทดลอง	41
สรุปผลการศึกษากันคว่ำ	42
อภิปรายผล	42
ข้อเสนอแนะ	45
บรรณานุกรม	47
ภาคผนวก	51

บัญชีตาราง

ตาราง

หน้า

- 1 เปรียบเทียบการประหยัคของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อนการสอนโดยใช้
เทคนิคแม่แบบกับนักเรียนกลุ่มควบคุมก่อนการสอนแบบปกติ 36
- 2 เปรียบเทียบการประหยัคของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อนและหลังการสอน
โดยใช้เทคนิคแม่แบบ 37
- 3 เปรียบเทียบการประหยัคของนักเรียนกลุ่มควบคุมก่อนและหลังการสอน
แบบปกติ 38
- 4 เปรียบเทียบการประหยัคของนักเรียนกลุ่มทดลองภายหลังการสอน
โดยใช้เทคนิคแม่แบบกับนักเรียนกลุ่มควบคุมภายหลังการสอน
แบบปกติ 39

ภูมิหลัง

ในปัจจุบันปัญหาเศรษฐกิจเป็นปัญหาที่ประเทศไทยกำลังประสบอยู่ อย่างไรก็ตาม รัฐบาลได้พยายามที่จะดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าว แต่การแก้ไขปัญหานั้นจะบรรลุผลสำเร็จ ย่อมขึ้นอยู่กับคุณภาพประชากร (ชุตินาก รัตนจรณะ 2527 : 1) ด้วยเหตุนี้ควรพัฒนาคุณภาพของประชากรให้มีคุณลักษณะอย่างหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเศรษฐกิจคือ การประหยัด ทั้งนี้เพราะการประหยัดเป็นแนวทางสำหรับการสร้างอนาคตให้เป็นอีกแผ่นดินมั่นคง

(วิชิต อิสระวิทย์กุล 2527 : 1) เป็นค่านิยมที่พึงประสงค์ที่จะช่วยสร้างฐานะให้แก่ตนเอง ครอบครัวและประเทศชาติ ซึ่ง ๗๗ นายกรัฐมนตรี พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ ได้กล่าวปราศรัยในนโยบายค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ สู่ประชาชนในโอกาสสมโภชกรุงรัตนโกสินทร์ ครบรอบ 200 ปี เมื่อวันที่ 21 เมษายน พ.ศ. 2525 (สมนึก คู่เมือง 2527 : 2) ค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ มีดังนี้

1. การพึ่งตนเอง ขยันหมั่นเพียรและมีความรับผิดชอบ
2. การประหยัดและออม
3. การมีระเบียบวินัยและการเคารพกฎหมาย
4. การปฏิบัติตามคุณธรรมของศาสนา
5. ความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

จากค่านิยมพื้นฐานดังกล่าวข้างต้นนี้ แสดงให้เห็นว่ารัฐบาลได้ตระหนักถึงความสำคัญของการประหยัดต่อการพัฒนาประเทศ และเป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่งที่สถาบันการศึกษาควรจะแสวงหาวิธีในการเสริมสร้างการประหยัดให้บังเกิดขึ้นในตัวนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ

(ชุตินาก รัตนจรณะ 2527 : 2) นอกจากนี้กระทรวงศึกษาธิการได้นับถึงความสำคัญของการประหยัดดังจะเห็นได้จากจุดมุ่งหมายของหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 ข้อ 3 ระบุว่า เพื่อให้มีบรรณותที่ค้ำคู่สมมาซึ่งทุกชนิด มีระเบียบวินัยในการทำงานทั้งใน

ส่วนตนและหมู่คณะ มานะ พากเพียร อุตุน ประหยัด และใช้เวลาให้เป็นประโยชน์ (คู่มือแนะแนวตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 ม.ป.ป. . 1) และจากการศึกษาคำนิยามพื้นฐาน 5 ประการของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในวิทยาลัยครูภาคกลาง โดย ชูตินาถ รัตนจรณะ พบว่า คำนิยามด้านการประหยัดและออมอยู่ในระดับต่ำกว่าคำนิยามพื้นฐานอีก 4 ด้าน (ชูตินาถ รัตนจรณะ 2527 : 67) และได้ให้ข้อเสนอแนะในการวิจัยว่า ควรจะพัฒนานิยามเกี่ยวกับการประหยัดแก่นักเรียนตั้งแต่ระดับประถมศึกษาจนถึงระดับมัธยมศึกษา

เนื่องจากการสอนด้านคำนิยามมีการสอนได้หลายวิธี วิธีหนึ่งคือ การใช้เทคนิคแม่แบบ ซึ่งเป็นวิธีการหนึ่งในการสร้างพฤติกรรมใหม่ นักเรียนอาจจะเรียนรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมแปลก ๆ ใหม่ ๆ ได้จากการสังเกตหรือเรียนรู้จากพฤติกรรมของคนอื่นทั้งทางตรงและทางอ้อม (Mc Brearty, Morston and Kanfer. 1961 . 425) นอกจากนี้ เทคนิคแม่แบบช่วยให้เกิดพฤติกรรมที่พึงประสงค์และระงับพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ และช่วยให้อ่านวยให้นักเรียนแสดงพฤติกรรมที่เคยเรียนรู้แล้วออกมา (Bandura. 1963 . 120) ซึ่งความคิดเห็นดังกล่าวสอดคล้องกับมาร์ลัต (Marlatt. 1975 : 117) ที่กล่าวว่า เทคนิคแม่แบบคือ กระบวนการเรียนรู้ซึ่งเกิดขึ้นได้โดยการสังเกตพฤติกรรมของคนนั้น ๆ หรือ กลุ่มนั้น ๆ โดยมีแม่แบบเป็นสิ่งที่เร้าให้ผู้สังเกตมีทัศนคติ ความคิด หรือพฤติกรรมเปลี่ยนไปตามลักษณะของแม่แบบที่ได้สังเกต ซึ่งการพัฒนาการประหยัดจำเป็นต้องใช้เทคนิควิธีการที่ทำให้นักเรียนสามารถเห็นการกระทำที่เป็นจริงและประโยชน์ที่ได้รับจากการกระทำนั้น ๆ เพื่อเป็นการจูงใจให้นักเรียนกระทำตามโดยเฉพาะวัยรุ่น กลุ่มเพื่อนมีอิทธิพลอย่างมากในด้านทัศนคติ ความสนใจ คำนิยามและพฤติกรรมอื่น ๆ ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงมีความประสงค์จะศึกษาผลของการใช้เทคนิคแม่แบบที่มีต่อการประหยัดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนชลกันยานุกูล อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อเปรียบเทียบการประหยัดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ก่อนและหลังการสอนโดยใช้เทคนิคแม่แบบ

2. เพื่อเปรียบเทียบการประหยัคของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ก่อนและหลัง การสอนแบบปกติ

3. เพื่อเปรียบเทียบการประหยัคของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภายหลังการสอน โดยใช้เทคนิคแม่แบบกับการสอนแบบปกติ

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อให้ทราบว่านักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้เทคนิคแม่แบบมีการประหยัค เพิ่มขึ้นหรือไม่

2. เพื่อเป็นประโยชน์ต่อครู อาจารย์ในการนำเอาเทคนิคแม่แบบไปพัฒนาการ ประหยัคของนักเรียน

3. เพื่อเป็นแนวทางการสร้างเทคนิคแม่แบบในการพัฒนาด้านอื่น ๆ ต่อไป

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากร เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนชลกันยานุกูล อำเภอมะนัง จังหวัดชลบุรี ประจำปีการศึกษา 2529 จำนวน 477 คน

2 กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนที่ได้รับเงินมาโรงเรียนวันละ 15 - 20 บาท ไม่ได้นำข้าวมารับประทาน และได้คะแนนจากแบบสอบถามการประหยัคตั้งแต่เปอร์เซ็นต์ที่ 25 ลงมา ทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) มาจำนวน 40 คน และเลือกแบบสุ่มเป็นกลุ่มทดลอง 20 คน กลุ่มควบคุม 20 คน

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ วิธีสอน ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 วิธี

3.1.1 การสอนโดยใช้เทคนิคแม่แบบ

3.1.2 การสอนแบบปกติ

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ การประหยัค

4. ระยะเวลาและจำนวนครั้งในการทดลอง

4 1 ระยะเวลาและจำนวนครั้งในการสอนโดยใช้เทคนิคแม่แบบ จำนวน 12 ครั้ง ครึ่งละ 50 นาที

4 2 ระยะเวลาและจำนวนครั้งในการสอนแบบปกติ จำนวน 12 ครั้ง ครึ่งละ 50 นาที

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. เทคนิคแม่แบบ หมายถึง กระบวนการเรียนรู้โดยการสังเกตพฤติกรรมของแม่แบบที่มีการเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับการประหยัด ซึ่งประกอบด้วยการใช้เงิน เวลา และสิ่งของเครื่องใช้ โดยจะเสนอแม่แบบเป็นภาพคนในรูปสไลด์สีและมีเทปบันทึกเสียงประกอบการบรรยายเพื่อเป็นสื่อ ทำให้ผู้เรียนมีทัศนคติ ความคิด หรือพฤติกรรมเปลี่ยนไปตามลักษณะของแม่แบบที่ได้สังเกต

2. การประหยัด หมายถึง การใช้เงิน เวลา และสิ่งของเครื่องใช้ของตนเอง และส่วนรวมให้เกิดประโยชน์และคุ้มค่าที่สุด ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ได้จำกัดขอบข่ายการประหยัดดังนี้

2 1 การใช้เงินอย่างประหยัด แบ่งออกเป็น

2.1.1 การวางแผนการใช้จ่ายเงิน

2.1.2 การซื้อของที่มีประโยชน์และคุ้มค่าเงิน

2 2 การใช้เวลาอย่างประหยัด แบ่งออกเป็น

2.2.1 การวางแผนการใช้เวลา

2.2.2 การใช้เวลาทบทวนบทเรียน

2.2.3 การใช้เวลาในการช่วยเหลืองานบ้าน

2 3 การใช้สิ่งของเครื่องใช้อย่างประหยัด แบ่งออกเป็น

2.3.1 การนำสิ่งของเครื่องใช้ที่เหลือใช้มาใช้ให้เกิดประโยชน์และการซ่อมแซมเสื้อผ้าที่ชำรุด

2.3.2 การดูแลรักษาสาธารณสมบัติของโรงเรียน

2.3.3 การใช้ไฟฟ้าและน้ำประปาให้เป็นประโยชน์มากที่สุด

การประหยัดสามารถวัดได้จากแบบสอบถามการประหยัดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

3. การสอนโดยใช้เทคนิคแม่แบบ หมายถึง การสอนโดยใช้สไลด์แม่แบบที่มี
การเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับการประหยัดมีแบบบันทึกเสียงประกอบการบรรยาย นำไปสอน
กลุ่มตัวอย่างที่เป็นกลุ่มทดลอง และเปิดโอกาสให้นักเรียนอภิปรายด้วย
4. การสอนแบบปกติ หมายถึง การสอนกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นกลุ่มควบคุม โดยใช้
วิธีบรรยายซักถามและสรุปเรื่องการประหยัด โดยมีเนื้อหาและตัวอย่างเช่นเดียวกันกับ
กลุ่มทดลอง
5. นักเรียน หมายถึง นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนชลกันยานุกูล
อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ประจำปีการศึกษา 2529

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้า

ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับเทคนิค "แม่แบบ"

นักจิตวิทยา กล่าวว่า การเรียนรู้ของเด็กส่วนใหญ่เกิดจากการทำตามแบบที่ผู้อื่นทำ ดังนั้น การจะเสริมสร้างพฤติกรรมใหม่ให้กับเด็ก จึงควรให้เด็กได้เห็นตัวอย่างพฤติกรรม ทั้งที่ดีและไม่ดี แล้วให้เด็กรู้จักพิจารณาอย่างมีเหตุผลที่จะเลียนแบบตาม ซึ่งทฤษฎีแบนดูรา ได้กล่าวถึงการเรียนรู้โดยการเลียนแบบว่า การเลียนแบบเป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องโดยอาศัยประสบการณ์จากการสังเกตพฤติกรรมของแม่แบบอันเป็นผลให้เกิดพฤติกรรมใหม่ ๆ ได้ ทำให้ไม่ต้องลองผิดลองถูกและมีบทบาทสำคัญมากในการเรียนรู้ของมนุษย์ (Bandura. 1977 : 22) และเป็นวิธีการเรียนรู้แบบพื้นฐานที่จะให้ประโยชน์กว้างขวาง และมีข้อดีอยู่หลายประการ คือช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้โมเดลที่ซับซ้อนหรือยาก ๆ ได้ดีและเร็วว่า (Patterson. 1974 . 138 - 139)

สำหรับกระบวนการเรียนรู้โดยใช้แม่แบบนั้น แบนดูรากล่าวว่า เป็นกระบวนการที่ซับซ้อนอันเกิดขึ้นจากการที่บุคคลได้เห็นพฤติกรรมจากผู้อื่น และพฤติกรรมนั้น ๆ จะชักนำพฤติกรรมของเขาได้ กระบวนการนี้เรียกว่า กระบวนการเรียนรู้ด้วยการสังเกต (Bandura. 1977 : 22 - 29) ซึ่งมีองค์ประกอบสำคัญ 4 ประการคือ

1. ความสนใจ (Attentional Process) เป็นกระบวนการรับรู้ลักษณะสำคัญ ๆ ของแม่แบบไว้อย่างละเอียดโดยการสังเกต และสามารถสรุปรวบรวมสิ่งที่รับรู้มาได้อย่างเป็นขั้นตอน สิ่งที่มีอิทธิพลต่อกระบวนการของความสนใจในการเรียนรู้ด้วยการสังเกตนี้มีมาก เช่น ลักษณะของผู้สังเกตในด้านการรับรู้ การรวบรวมและการแปลความหมายจากสิ่งที่ได้สังเกต อันเป็นผลจากประสบการณ์เดิมของผู้สังเกต ลักษณะหรือการแสดงออกของแม่แบบที่แปลก หรือดึงดูดความสนใจได้มากเพียงไร มีความชัดเจนหรือความซับซ้อนของแม่แบบมากน้อยแค่ไหน

2. กระบวนการจำ (Retentional Process) เป็นกระบวนการของการจำอันเกิดจากการรวบรวมพฤติกรรมของแม่แบบที่ได้สังเกตไว้ทุกครั้ง การเก็บจำนี้จะกระทำในรูปของสัญลักษณ์ ซึ่งกระบวนการในการสร้างสัญลักษณ์นี้จะช่วยให้จำพฤติกรรมของแม่แบบได้แม้ว่าจะได้เห็นแม่แบบเพียงช่วงเวลาอันสั้น

3. การแสดงออก (Motor Reproduction Process) เป็นกระบวนการของการดัดแปลงสัญลักษณ์ ซึ่งเป็นแม่แบบพฤติกรรมมาเป็นพฤติกรรมที่เหมาะสม เมื่อมนุษย์เรามีข้อมูลที่เป็นสัญลักษณ์อยู่ในความทรงจำแล้ว จะมีการแสดงพฤติกรรมเหล่านั้นออกมาภายหลังได้ ซึ่งพฤติกรรมแสดงออกในครั้งแรก ๆ อาจจะไม่ถูกต้องทีเดียวนักเพียงแค่แสดงได้ใกล้เคียงกับพฤติกรรมของแม่แบบเท่านั้น แล้วเขาจะค่อย ๆ ปรับแก้ไขพฤติกรรมของตนเองจนกว่าจะได้รับผลที่พึงพอใจ

4. การจูงใจ (Motivational Process) เป็นกระบวนการที่แสดงให้เห็นถึงความแตกต่างระหว่างความรู้ที่ได้รับมากับการแสดงออก ในการเรียนรู้ทางสังคมนั้นมนุษย์ไม่อาจแสดงออกได้ตามที่รับรู้มาทั้งหมด แต่จะเลียนแบบพฤติกรรมของแม่แบบที่จะก่อให้เกิดผลดีต่อตนเองมากกว่าการเลือกในทางที่ก่อให้เกิดผลเสียต่อตนเอง และจะประเมินคุณค่าของแม่แบบโดยการรับเอาสิ่งที่ตนพึงพอใจไว้ และไม่ยอมรับเอาสิ่งที่ตนไม่พึงพอใจ ดังนั้นองค์ประกอบอีกประการหนึ่งในการใช้ตัวแบบต้องมีการจูงใจ โดยการให้รางวัลหรือการเสริมแรงทางบวก เพื่อกระตุ้นให้ผู้สังเกตแสดงพฤติกรรมการเลียนแบบออกมา และเป็นการเสริมให้พฤติกรรมนั้นเกิดมากยิ่งขึ้น

ดังนั้น พฤติกรรมการเลียนแบบที่สมบูรณ์ จะเกิดขึ้นได้ด้วยการจัดวางรูปแบบองค์ประกอบของการเรียนรู้จากแม่แบบอย่างเหมาะสม โดยกระตุ้นให้ผู้เรียนสนใจต่อแม่แบบอย่างแท้จริง จนสามารถจดจำและสร้างสัญลักษณ์แทนพฤติกรรมของแม่แบบได้ และประกอบกับการจูงใจอย่างเหมาะสมและเพียงพอจะทำให้ผู้เรียนประสงค์การตอบด้วยการเลียนแบบพฤติกรรมของแม่แบบได้ในที่สุด

ลักษณะของแม่แบบ

การเรียนรู้ของเด็กโดยใช้แม่แบบนี้ เด็กจะเรียนรู้จากแม่แบบ ซึ่งแม่แบบจะทำหน้าที่เป็นสิ่งเร้า และเป็นสื่อกลางให้ผู้เรียนได้สังเกตและเลียนแบบพฤติกรรมที่เป็นเป้าหมายแบบดูรา (Bandura. 1977 . 40 - 51) ได้แบ่งแม่แบบไว้เป็นสองชนิด คือ แม่แบบที่เป็นชีวิตจริง และแม่แบบที่เป็นสัญลักษณ์ ซึ่งอาจจะเป็นคำพูด เอกสาร หรือใช้โสตทัศนวัสดุ เช่น วิทยุ โทรทัศน์ สไลด์ หรือวิดีโอเทป เป็นต้น

ส่วนอิทธิพลของแม่แบบที่มีต่อผู้สังเกตมี 3 ประการ คือ (Bandura. 1963 . 60)

- 1 ผลของแม่แบบ (Modeling Effects) หมายถึง สถานการณ์ที่ผู้เรียนสามารถเรียนรู้แบบแผนการตอบสนองใหม่ต่อสิ่งเร้า โดยการสังเกตจากพฤติกรรมของแม่แบบ ผู้เรียนจะรวบรวมแบบแผนพฤติกรรมของแม่แบบ แล้วเชื่อมโยงกับความรู้สึที่มีอยู่จนสามารถวางรูปแบบการตอบสนองใหม่ ๆ ออกมาให้เห็นชัดเจน เพื่อให้ผู้สังเกตแสดงการตอบสนองได้เหมือนแม่แบบ และเก็บจำได้อย่างถาวร
- 2 ผลของการขัดขวางและการส่งเสริม (Inhibitory and Disinhibitory Effects) หมายถึง สถานการณ์ที่ผู้เรียนไม่กระทำตามแบบแผนพฤติกรรมที่แม่แบบกระทำแล้วได้รับผลไม่ดีตอบสนอง เช่น การลงโทษ แต่ผู้เรียนจะสนใจเลียนแบบพฤติกรรมที่แม่แบบกระทำแล้วได้รับรางวัลหรือได้รับการยอมรับจากสังคม
- 3 ผลของการตอบสนอง (Eliciting Effects) เป็นการตอบสนองต่อแม่แบบของผู้เรียน ซึ่งจะแสดงออกต่าง ๆ กัน ขึ้นอยู่กับภูมิหลังและประสบการณ์ของแต่ละบุคคล เช่น การอบรมเลี้ยงดูของแต่ละคนไม่เหมือนกัน ทำให้ลักษณะการตอบสนองต่อแม่แบบแตกต่างกัน

นอกจากนี้ยังมีตัวแปรอื่น ๆ ที่จะช่วยเสริมผลของพฤติกรรมที่ได้รับจากแม่แบบอีก เช่น ผู้สังเกตมีแนวโน้มที่จะเลียนแบบจากแม่แบบที่มีลักษณะใกล้เคียงกับตัวเขามากกว่าแม่แบบที่แตกต่างกันมาก ๆ และพฤติกรรมการเลียนแบบมีโอกาจะเกิดเมื่อได้เห็นผลอย่างเดียวกันจากแม่แบบหลาย ๆ คนมากกว่าเห็นจากแม่แบบเพียงคนเดียว อีกทั้งลักษณะของแม่แบบและพฤติกรรมของแม่แบบที่แสดงก็มีส่วนช่วยให้เกิดการเลียนแบบมากขึ้นได้ เช่น แม่แบบที่มีบุคลิกลักษณะน่าเชื่อถือเป็นที่นิยมยกย่องของบุคคลทั่วไป เป็นที่รู้จักดี เช่น ดาราภาพยนตร์ นักร้อง

หรือบุคคลที่มีชื่อเสียงในด้านต่าง ๆ จะทำให้ผู้ดูมีแนวโน้มที่จะเลียนแบบพฤติกรรมของเขาได้ง่าย ซึ่ง แบล็คแฮม และ ซิลเบอร์แมน (Blackham and Silberman. 1975 : 55 - 56) ได้เสนอแนะว่า แถลงที่จะนำข้อค้นพบเหล่านี้มาประยุกต์ใช้ที่สำคัญมี 4 ประการ คือ

1. กำหนดพฤติกรรมที่ต้องการให้เกิดแก่ผู้เรียน
2. มีแม่แบบที่เหมาะสมแสดงตัวอย่างพฤติกรรมนั้นให้ผู้เรียนได้เห็น
3. ให้การเสริมแรงแก่แม่แบบเพื่อแสดงพฤติกรรมที่ต้องการ
4. ให้การเสริมแรงแก่ผู้เรียนเมื่อแสดงพฤติกรรมที่ต้องการตามอย่างแม่แบบ

ผลจากการศึกษาทฤษฎีเกี่ยวกับแม่แบบ ชี้ให้เห็นว่า แม่แบบเป็นกระบวนการที่ช่วยให้เด็กเกิดการประหยัดได้ ทั้งนี้เพราะการเรียนรู้จากแม่แบบจะเกิดขึ้นได้ก็องผ่านกระบวนการที่สำคัญ 4 อย่างคือ ความสนใจ กระบวนการจำ การแสดงออก การตั้งใจ และลักษณะของแม่แบบที่เสนอจะเป็นภาพสไลด์คนในวัยเกี่ยวกับผู้เรียน

เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแม่แบบ

งานวิจัยต่างประเทศ

ในปี 1965 ฮิคส์ (Hicks. 1965 . 97 - 100) ได้ทดลองผลการให้แม่แบบกับพฤติกรรมเลียนแบบ โดยใช้แม่แบบเป็นภาพยนตร์แสดงความก้าวร้าว ใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นชาย 31 คน หญิง 31 คน อายุระหว่าง 4 - 7 ปี แบ่งเป็น 5 กลุ่ม กลุ่มละ 12 คน ให้ได้รับแม่แบบลักษณะต่าง ๆ กัน คือ กลุ่มที่ 1 ให้แม่แบบเป็นผู้ใหญ่ เพศชาย กลุ่มที่ 2 ให้แม่แบบเป็นผู้ใหญ่ เพศหญิง กลุ่มที่ 3 ให้แม่แบบเป็นเด็กชายวัยเดียวกับผู้รับแบบ กลุ่มที่ 4 แม่แบบเป็นเด็กผู้หญิงวัยเดียวกับผู้รับแบบ และกลุ่มที่ 5 เป็นกลุ่มควบคุม ไม่ให้แม่แบบเลย ผลการทดลองปรากฏว่า กลุ่มที่ได้รับแม่แบบที่เป็นเด็กชายวัยเดียวกันมีพฤติกรรมก้าวร้าวมากที่สุด และกลุ่มที่ได้รับแม่แบบเป็นผู้ใหญ่ เพศชายมีพฤติกรรมก้าวร้าวน้อยที่สุด ส่วนเบนดुरา กรูเซคและเมนเลิฟ (Bandura, Grusec and Mcnlove. 1966 . 499 - 506) ได้ศึกษาผลการใช้วิธีการฝึกด้วยแม่แบบที่มีต่อการสร้างสัญลักษณ์ และการเลียนแบบของนักเรียนชาย หญิง อายุ 6 - 8 ปี โดยใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นชาย 36 คน และหญิง 36 คน แม่แบบที่ใช้เป็นภาพยนตร์

แสดงการเล่นของเล่นต่าง ๆ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ให้แม่แบบต่างกันดังนี้
 กลุ่มที่ 1 ให้รูปภาพยนตร์พร้อมทั้งบอกวิธีการเล่นของแม่แบบให้ทราบด้วย กลุ่มที่ 2 ให้นับ
 ตัวเลขพร้อมกับการดูภาพยนตร์ กลุ่มที่ 3 ให้ดูภาพยนตร์เงียบ ๆ หลังจากการให้แม่แบบแล้ว
 แบ่งเด็กในแต่ละกลุ่มทดลองออกเป็น 2 กลุ่ม โดยให้ครึ่งหนึ่งไม่ได้รับรางวัลในการแสดง
 ผลปรากฏว่า กลุ่มที่ 1 สามารถเลียนแบบได้ดีกว่ากลุ่มที่ 2 และกลุ่มที่ 3 อย่างมีนัยสำคัญทาง
 สถิติ และเงื่อนไขการให้รางวัลมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเช่นกัน ซึ่งสอดคล้อง
 กับการศึกษาของ โรเซนทอล และ ซิมเมอร์แมน (Rosenthal and Zimmerman.
 1972 : 500 - 504) ได้ศึกษาผลของวิธีการซึ่งใช้ในกระบวนการตัวแบบ ที่มีต่อความ
 สามารถและการเลียนแบบของเด็กนักเรียนในระดับเกรด 2 จำนวน 128 คน โดยให้เด็ก
 ดูแบบ ซึ่งแสดงวิธีการตั้งคำถามจากภาพ 12 ภาพ โดยกลุ่มที่ 1 ดูตัวแบบและได้รับ
 คำแนะนำให้ทำตาม กลุ่มที่ 2 ดูตัวแบบและได้รับคำแนะนำให้ศึกษาวิธีการตั้งคำถาม
 ส่วนกลุ่มที่ 3 ดูตัวแบบและได้รับคำแนะนำแบบแผนของการตั้งคำถามของตัวแบบ สำหรับ
 กลุ่มที่ 4 ให้ดูตัวแบบและได้รับคำแนะนำวิธีการตั้งคำถามพร้อมกับการยกตัวอย่าง หลังจากนั้น
 เด็กทุกคนได้รับการทดลองการตั้งคำถาม ผลการทดสอบพบว่า ตัวแบบทำให้ความสามารถของ
 เด็กสูงขึ้นกว่าเดิมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และวิธีการให้ตัวแบบทั้งสี่ลักษณะมีผลต่อความสามารถ
 ของเด็กแตกต่างกัน และซิมเมอร์แมน และแจฟเฟอร์ (Zimmerman and Jaffer 1977 :
 733 - 778) ได้ศึกษาลักษณะของแม่แบบที่มีผลต่อความสามารถในการเรียนของเด็กอายุ
 6.8 ปี และ 8.6 ปี กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กชาย 18 คน และเด็กหญิง 18 คน โดยให้เด็ก
 สังเกตแม่แบบแสดงการจัดจำแนกประเภทของภาพจากบัตรภาพ 4 ชุด รวม 12 ภาพ ทั้งนี้
 แบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 3 กลุ่ม ให้กลุ่มที่ 1 ดูผลการจัดภาพของแม่แบบเท่านั้น กลุ่มที่ 2
 ให้ดูวิธีการจัดภาพ และกลุ่มที่ 3 ให้ดูวิธีการจัดภาพอย่างละเอียด ในแต่ละกลุ่มทดลอง
 จัดแบ่งให้ครึ่งหนึ่งได้รับการฝึกจัดภาพตามแม่แบบ และอีกครึ่งหนึ่งไม่ได้รับการฝึกจัดภาพตาม
 แม่แบบ หลังการทดลอง ทำการทดสอบการจัดภาพของทุก ๆ กลุ่ม ผลปรากฏว่า ความสามารถ
 ในการจัดภาพของแต่ละกลุ่มมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และกลุ่มที่ 3 มีความ
 สามารถในการจัดภาพสูงกว่ากลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

งานวิจัยในประเทศ

ในปี พ.ศ. 2522 กาญจน์ แก้วทอง (กาญจน์ แก้วทอง 2522 : 33 - 35) ได้ทดลองใช้แม่แบบเพื่อเปลี่ยนมโนภาพแห่งตนของเด็กวัยรุ่น ในสถานสงเคราะห์บ้านศรีธรรมราช อายุ 13 - 16 ปี จำนวน 40 คน โดยการสุ่มอย่างง่าย แบ่งออกเป็นกลุ่มควบคุม 20 คน กลุ่มทดลอง 20 คน กลุ่มทดลองให้ดูแม่แบบที่เป็นสไลด์ประกอบคำบรรยาย 19 แผ่น กลุ่มควบคุมเรียนจากการสอนตามปกติ ทำการทดสอบก่อน-หลังการทดลองทั้ง 2 กลุ่ม โดยแบบทดสอบชุดเดียวกัน พบว่า การใช้แม่แบบมีผลทำให้ผู้รับแบบมีมโนภาพแห่งตนแตกต่างจากกลุ่มที่ไม่ได้รับแบบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนประเสริฐศรี เอื้อนครินทร์ (ประเสริฐศรี เอื้อนครินทร์ 2524 : 50 - 53) ได้ทำการศึกษาใช้แม่แบบสไลด์การ์ตูน เพื่อพัฒนาจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ของเด็กประถมปีที่ 6 จำนวน 40 คน โดยการสุ่มอย่างง่ายออกเป็นกลุ่มควบคุม 20 คน กลุ่มทดลอง 20 คน ทำการทดสอบก่อนการทดลอง หลังจากนั้นให้กลุ่มทดลองดูแม่แบบสไลด์การ์ตูน มีเสียงประกอบบันทึกในแถบจำนวน 5 เรื่อง เนื้อหาเกี่ยวกับความซื่อสัตย์และความไม่ซื่อสัตย์ ๖ เรื่อง เรียนจากการสอนตามปกติ ทำการทดสอบหลังการทดลองทั้ง 2 กลุ่ม โดยใช้แบบทดสอบชุดเดียวกัน การศึกษาพบว่า การใช้แม่แบบมีผลทำให้ผู้รับแบบมีความซื่อสัตย์แตกต่างจากกลุ่มที่ไม่ได้รับแม่แบบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่าเทคนิคแม่แบบทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงขึ้นในตัวบุคคล จึงมีผลทำให้ความมีจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ของผู้รับแม่แบบสูงขึ้น ผลจากการศึกษานี้สอดคล้องกับของกันยา ประสงค์เจริญ (กันยา ประสงค์เจริญ 2526 : 33) ซึ่งได้ทำการศึกษาผลของการใช้เทคนิคแม่แบบเป็นบทนิทานประกอบหุ่น เพื่อพัฒนาวินัยในตนเองด้านความรู้สึกับผิดชอบ โดยใช้กลุ่มตัวอย่างเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 40 คน แบ่งเป็นกลุ่มควบคุม 20 คน กลุ่มทดลอง 20 คน เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองแม่แบบ เป็นบทนิทานประกอบหุ่นจำนวน 7 เรื่อง มีเนื้อหาความมีวินัยในตนเองด้านความรู้สึกับผิดชอบ กับแบบทดสอบวัดวินัยในตนเองด้านความรู้สึกับผิดชอบ จำนวน 30 ข้อ ใช้เวลาการทดลอง 7 ครั้ง ครั้งละ 30 นาที โดยแต่ละครั้งจะใช้เวลาห่างกัน 1 วัน หลังจากการให้แม่แบบแก่กลุ่มทดลองแล้วทำการทดสอบภายหลังการทดลอง พบว่า การให้แม่แบบมีผลทำให้ผู้รับแบบมีวินัยในตนเองด้านความรู้สึกับผิดชอบแตกต่างจากกลุ่มที่ไม่ได้รับแม่แบบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่าเทคนิคแม่แบบบทนิทานประกอบหุ่นทำให้ความมีวินัยในตนเอง

ด้านความรู้สึกรับผิดชอบของผู้ได้รับแม่แบบสูงเพิ่มขึ้น

จากผลงานวิจัยในประเทศและต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับแม่แบบ พบว่า แม่แบบมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของผู้สังเกตเป็นอย่างมาก การให้แม่แบบโดยวิธีต่าง ๆ ที่เด็กสนใจ จึงเป็นสิ่งเร้าที่ทำให้เด็กยอมรับพฤติกรรมนั้น ๆ มาปฏิบัติได้อย่างดียิ่ง เช่น ช่วยสร้างพฤติกรรมทางสังคมให้เหมาะสม ช่วยพัฒนาจริยธรรมของบุคคลให้สูงขึ้น เป็นต้น ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงใช้เทคนิคแม่แบบเป็นสไลด์ภาพคนในวัยเดียวกับเด็กนักเรียนที่มีพฤติกรรมการประหยัคที่เหมาะสมกับวัยเด็ก ซึ่งจะเป็นตัวมีอิทธิพลต่อการพัฒนาการประหยัคให้เกิดขึ้นกับผู้สังเกตได้ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงใช้เทคนิคแม่แบบทดลองกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เพื่อพัฒนาการประหยัคให้เกิดขึ้น

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้สไลด์ทฤษฎีการประหยัคเพื่อการศึกษา

สไลด์เป็นวัสดุสื่อความหมายประเภทโปรงแสง ชนิดที่ต้องใช้กับเครื่องฉายภาพ ไม่เคลื่อนไหว จึงเป็นอุปกรณ์การสอนที่มีประโยชน์อย่างมากในการทำให้นักเรียนเห็นจริงและทำให้การเรียนรู้เป็นรูปธรรมขึ้น (सानิตย์ กายาผาค 2517 . 1) พร้อมทั้งสามารถสอนได้ทั้งประเภทเป็นกลุ่มและรายบุคคล สามารถจัดเรียงลำดับภาพได้เหมาะสมและราคาไม่แพงมากนัก และจากการวิจัยเรื่องสไลด์ประกอบเทปบันทึกเสียงของฮอล (รวีพันธ์ งามแจ้ง 2520 2 อ้างอิงมาจาก Hall, 1971) พบว่า การใช้สไลด์ประกอบเทปบันทึกเสียงสอนในห้องปฏิบัติการได้ผลดีมาก สามารถฉายทวนซ้ำได้ หยุกภาพได้ ทำให้ผู้เรียนเข้าใจและจดจำได้นาน นอกจากนี้ แฮส และ แพกเกอร์ (Hass and Packer, 1964 : 47) ได้กล่าวถึงคุณค่าของสไลด์ในด้านการสอนไว้ดังนี้

1. สามารถรวบรวมจุดสนใจของผู้เรียนได้
2. ช่วยสร้างความสนใจของผู้เรียนได้ดี
3. เป็นการช่วยเสริมบทเรียน
4. ทดสอบความเข้าใจของผู้เรียนได้
5. สามารถฉายให้ดูซ้ำได้ทันทีที่ต้องการ
6. ใช้เสนอบทเรียนใหม่ต่อไป
7. ครูและนักเรียนสามารถทำงานร่วมกันได้

ส่วนในด้านจิตวิทยา การเรียนรู้สัททัศน์วัสดุมีคุณค่า ดังนี้ (สำเนา วรรานุกร
2514 : 5 - 9)

1. ทำให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ และต้องการเรียนในสิ่งต่าง ๆ มากขึ้น เช่น การอ่าน การคิดริเริ่มสร้างสรรค์ การจินตนาการ หัดค้นคว้า การแก้ปัญหาและความซาบซึ้งในคุณค่า
2. ทำให้เด็กมีมีโนภาพเริ่มแรกอย่างถูกต้องสมบูรณ์ และก่อให้เกิดความคิดรวบยอดที่มีอิทธิพลต่อเจตคติของผู้เรียนด้วย
3. ช่วยเร้าให้ผู้เรียนเกิดความพอใจ และยั่วให้ทำกิจกรรมด้วยตนเอง

นอกจากนี้ในปี พ.ศ. 2516 ไพโรจน์ เบาใจ (ไพโรจน์ เบาใจ 2516 :

64) ได้ทำการทดลองใช้สไลด์ประกอบเทปด้วยวิธีต่าง ๆ สอนวิชาสุขศึกษาในระดับประถมศึกษาตอนปลาย ผลปรากฏว่า การสอนแบบอธิบายเนื้อเรื่องประกอบสไลด์เทปบรรยายและอภิปรายซ้ำได้ผลดีกว่าวิธีอื่น ๆ ทั้งในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความคงทนในการจำ

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการประหยัด

การประหยัดเป็นคุณลักษณะสำคัญที่พึงมีในตัวบุคคล และเป็นแก่นิยมพื้นฐานที่สำคัญประการหนึ่งสำหรับคนไทย ซึ่งหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (กระทรวงศึกษาธิการ 2526 : 66 - 81) ได้ให้ความหมายของการประหยัดและอธิบายว่าหมายถึง การรู้จักออมทรัพย์เงิน เวลา ทรัพยากรทั้งส่วนตนและสังคมตามความจำเป็นให้เกิดประโยชน์และคุณค่าที่สุด รวมทั้งการรู้จักดำรงชีวิตให้เหมาะสมกับสภาพฐานะความเป็นอยู่ส่วนตนและสังคม

การประหยัดเวลา หมายถึง การรู้จักวางแผนใช้เวลาของตนและใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด เช่น การใช้เวลาเดินทางไปโรงเรียน เดินทางกลับบ้าน ใช้เวลาในการศึกษาเล่าเรียน ทำแบบฝึกหัด ทบทวนบทเรียน หากความรู้เพิ่มเติม ใช้เวลาในการทำธุรกิจส่วนตัว ใช้เวลาในการนอนพักผ่อน ทำงานอดิเรก ช่วยเหลืองานบ้าน ชุมชน และสังคม

การประหยัดเงิน หมายถึง การรู้จักวางแผนการใช้จ่ายเงินให้เกิดประโยชน์สูงสุด เหมาะสมกับรายรับ มีการเก็บออม ยับยั้งความต้องการของตน อันมีผลทำให้ใช้เงินอยู่

ในขอบเขตที่เหมาะสมพอควร ตัดสินใจใช้เงินโดยคำนึงถึงประโยชน์ ความคุ้มค่า ความจำเป็นของตนเองอย่างรอบคอบ ไม่ตระหนี่ถี่เหนียว

การประหยัดสิ่งของเครื่องใช้ หมายถึง การรู้จักใช้สิ่งของเครื่องใช้ทั้งของตนเองและส่วนรวมให้ได้ประโยชน์คุ้มค่ามากที่สุด รักษา ซ่อมแซมสิ่งของเครื่องใช้ให้ใช้งานได้อยู่เสมอ ไม่ใช้อย่างฟุ่มเฟือยเกินความจำเป็น ด้วยความเคยชิน หรือสะดวกสบายของตน เช่น ประหยัดไฟฟ้า น้ำประป ของส่วนรวม

แนวทางปฏิบัติที่แสดงถึงการมีค่านิยมพื้นฐานด้านการประหยัดและออม ตามประกาศของคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ (สำนักงานวัฒนธรรมแห่งชาติ "รายงานผลการประชุมปรับปรุงแผนและทิศทางการทำงาน" ม.ป.ป. : 50 - 51) มีดังนี้

1. มีความเป็นอยู่อย่างเรียบง่าย
2. มีความพอดีในการบริโภค ละเว้นการฟุ้งส้างที่เกินความสามารถ
3. ใช้ทรัพยากรและเวลาให้เป็นประโยชน์มากที่สุด
4. คำนึง ถึงฐานะและเกรดธุรกิจ คิดก่อนจ่ายและใช้เท่าที่จำเป็น
5. ไม่ใช้จ่ายสุรุ่ยสุร่ายฟุ่มเฟือยหรือตระหนี่ถี่เหนียวจนเกินไป
6. จัดงานและพิธีต่าง ๆ โดยใช้เท่าที่จำเป็น
7. เพิ่มพูนทรัพย์ด้วยการเก็บและนำไปทำให้เกิดประโยชน์
8. รู้จักใช้ อนุรักษ์และบูรณะทรัพย์ทั้งของตนเองและของส่วนรวม
9. วางแผนการใช้จ่ายให้รอบคอบ มีสัดส่วนและออมไว้บ้างตามสมควร

เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประหยัด

งานวิจัยในประเทศ

ในปี พ.ศ. 2526 ปิ่นสุวรรณ เติสยานนท์ (ปิ่นสุวรรณ เติสยานนท์ 2526 : 126 - 128) ได้ศึกษาความคิดรวบยอดเกี่ยวกับค่านิยมพื้นฐานเรื่องการประหยัดและออม การมีระเบียบวินัย การเคารพกฎหมาย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยการสุ่มตัวอย่างจาก 12 โรงเรียน จำนวน 400 คน ผลปรากฏว่า ค่านิยมพื้นฐานดังกล่าวของนักเรียนอยู่ในระดับที่พึงประสงค์ ยกเว้นการใช้เวลาว่างในการหาความรู้ และรายได้

การรับรู้การควบคุมลำคังก่อนและหลัง การละเว้นการใช้สิทธิ อยู่ในระดับที่ไม่พึงประสงค์ นักเรียนหญิงมีความคิดรวบยอดเกี่ยวกับค่านิยมด้านการประหยัดและออมสูงกว่านักเรียนชาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่ไม่ต่างกันในด้านค่านิยมด้านการมีระเบียบวินัย และการเคารพกฎหมาย เมื่อจำแนกตามระดับเศรษฐกิจ นักเรียนที่มีสภาพเศรษฐกิจต่างกันมีความคิดรวบยอดเกี่ยวกับค่านิยมด้านการประหยัดและออม การมีระเบียบวินัยไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่นักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจสูงและต่ำ จะมีความคิดรวบยอดเกี่ยวกับค่านิยมด้านการเคารพกฎหมายสูงกว่านักเรียนที่มีฐานะเศรษฐกิจปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อเทียบกับฐานะทางเศรษฐกิจ ไม่มีผลร่วมกันต่อระดับความคิดรวบยอดเกี่ยวกับค่านิยมด้านการประหยัดและออม การมีระเบียบวินัยและการเคารพกฎหมายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วน ชูตินาถ รัตนจระณะ (ชูตินาถ รัตนจระณะ 2527 : 59) ได้ศึกษาค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการของนักศึกษา ระดับปริญญาตรี ในวิทยาลัยครูภาคกลาง โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรีชั้นปี 1 - 4 ในวิทยาลัยครูภาคกลาง 5 วิทยาลัย จำนวน 780 คน ด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย ผลปรากฏว่า นักศึกษาวิทยาลัยครูภาคกลางโดยส่วนรวมมีค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการอยู่ในเกณฑ์สูงกว่าระดับปานกลางเล็กน้อย ยกเว้นค่านิยมด้านการประหยัดและออม อยู่ในระดับปานกลางและต่ำกว่าค่านิยมด้านอื่น ๆ ทุกด้าน นักศึกษาหญิงมีค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการสูงกว่านักศึกษาชายทุกด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีค่านิยมด้านการประหยัดและออมไม่แตกต่างจากนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักศึกษาที่มีระดับชั้นเรียนสูงมีค่านิยมพื้นฐาน 4 ประการ แตกต่างจากนักศึกษาที่มีระดับชั้นเรียนต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นด้านการประหยัดและออมไม่แตกต่างกัน

นอกจากนี้ วิชิต อัสระวีวิทยกุล (วิชิต อัสระวีวิทยกุล 2527 : 76 - 78) ได้ทำการทดลองสอนการประหยัดแก่เด็กที่มีระดับพัฒนาการทางสติปัญญาต่างกัน โดยวิธีกลุ่มสัมพันธ์ โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 90 คน โดยการสุ่มอย่างง่ายจากเด็กที่ได้รับการทดลองด้วยเครื่องมือวัดระดับพัฒนาการทางสติปัญญาตามแนวทิกมของ เพียเจต์ คือ ขั้นก้าวไปสู่ขั้นรูปธรรม ขั้นรูปธรรม และขั้นก้าวไปสู่นามธรรม

ระดับละ 30 คน จากนั้นได้สุ่มเด็กในแต่ละชั้นของระดับพัฒนาการทางสติปัญญาดังกล่าว เข้ากลุ่มที่สอนโดยวิธีกลุ่มสัมพันธ์ กลุ่มที่สอนแบบธรรมดา และกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 10 คน ทำการทดลองวัดความรู้ ความเข้าใจ และทัศนคติเกี่ยวกับการประหยัดก่อนการทดลอง หลังจากนั้นอีก 2 สัปดาห์ ได้ทำการทดลองสอนโดยใช้เวลา 2 วัน และทำการทดสอบทันที เมื่อสิ้นสุดการสอนและหลังจากนั้นอีก 2 สัปดาห์ ทำการทดสอบอีกครั้งหนึ่งเพื่อตรวจสอบความคงทนของการเรียนรู้ พบว่า กลุ่มที่สอนโดยวิธีกลุ่มสัมพันธ์และวิธีสอนแบบธรรมดามีความรู้ ความเข้าใจ และทัศนคติต่อการประหยัดเพิ่มขึ้นจากเดิม และกลุ่มที่สอนโดยวิธีกลุ่มสัมพันธ์ มีความรู้ความเข้าใจ เรื่องการประหยัดไม่แตกต่างจากกลุ่มที่สอนโดยวิธีสอนแบบธรรมดา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่จะแตกต่างกันในเรื่องทัศนคติต่อการประหยัด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนเด็กที่มีระดับพัฒนาการทางสติปัญญาต่างกันมีการรับรู้ คุณธรรมเรื่องการประหยัดไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และกลุ่มที่สอน โดยวิธีกลุ่มสัมพันธ์มีความคงทนของการเรียนรู้มากกว่าวิธีการสอนแบบธรรมดา

จะเห็นได้ว่า การประหยัดมีความสำคัญ และจำเป็นอย่างเร่งด่วนในการปลูกฝังและ
เสริมสร้างการประหยัดแก่เยาวชนที่จะเติบโตเป็นกำลังสำคัญต่อไปในอนาคต และเป็น
ประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศชาติให้มั่นคง และจากเอกสารงานวิจัยต่าง ๆ ดังกล่าว
ข้างต้น จะเห็นได้ว่ามนุษย์สามารถเรียนรู้จากแม่แบบได้ ดังนั้นในการศึกษาค้นคว้า
ได้สร้างเทคนิคแม่แบบประเภทสไลด์มีเทปบันทึกเสียงประกอบการบรรยาย ซึ่งเป็นเรื่องราว
เกี่ยวกับการประหยัดเงิน เวลา และสิ่งของเครื่องใช้ เพื่อใช้เป็นแม่แบบในการพัฒนาการประหยัด
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนชลกันยานุกูล อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี

สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า

1. นักเรียนจะมีการประหยัดสูงขึ้นหลังจากได้รับการสอนโดยใช้เทคนิคแม่แบบ
2. นักเรียนจะมีการประหยัดสูงขึ้นหลังจากได้รับการสอนแบบปกติ
3. นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้เทคนิคแม่แบบจะมีการประหยัดสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ประชากร

ประชากร เป็นนักเรียนที่กำลังเรียนอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนชลกันยานุกูล อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ประจำปีการศึกษา 2529 จำนวน 477 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนชลกันยานุกูล ประจำปีการศึกษา 2529 จำนวน 40 คน ซึ่งมีขั้นตอนในการคัดเลือกดังนี้

1. นำแบบสอบถามการประหยัดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ไปให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 477 คน ตอบแบบสอบถามการประหยัด
2. นำแบบสอบถามมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่ผู้วิจัยกำหนดไว้
3. นำคะแนนของนักเรียนทุกคนมาเรียงลำดับจากสูงไปต่ำ แล้วคัดเลือกนักเรียนที่ได้รัยเงินมาโรงเรียนวันละ 15 - 20 บาท ไม่ได้นำข้าวมารับประทาน และได้คะแนนตั้งแต่เปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 ลงมา จำนวน 72 คน เป็นกลุ่มที่มีการประหยัดต่ำ
4. ผู้วิจัยสัมภาษณ์นักเรียนที่มีการประหยัดต่ำ เพื่อสอบถามความสมัครใจและความพร้อมในการเข้ารับการทดลอง
5. สุ่มตัวอย่างจากนักเรียนที่มีความพร้อมในการเข้ารับการทดลอง ด้วยวิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จำนวน 40 คน โดยแบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 20 คน กลุ่มควบคุม 20 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

1. โปรแกรมการสอนโดยใช้เทคนิคแม่แบบ เรื่องการประหยัด
2. โปรแกรมการสอนแบบปกติ เรื่องการประหยัด
3. แบบสอบถามการประหยัด

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

1. การสร้างแม่แบบ ลักษณะเป็นสไลด์ที่มีแบบบันทึกเสียงประกอบการบรรยาย จำนวน 10 เรื่อง มีเนื้อหาเกี่ยวกับการประหยัด ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างตามขั้นตอนดังนี้

1.1 ศึกษาทฤษฎีแม่แบบและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้แม่แบบ เพื่อเป็นแนวทางในการวางแผนและสร้างแม่แบบในการทดลอง

1.2 ศึกษาขอบข่ายเนื้อหาของการประหยัดจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อวางแผนขอบข่ายเนื้อหาในการสร้างแม่แบบ

1.3 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้สไลด์คอมพิวเตอร์ เพื่อศึกษาหาเทคนิคและวิธีการเสนอแม่แบบ

1.4 สร้างและคัดเลือกเรื่องที่จะใช้เป็นเรื่องแม่แบบตามแนวทางที่กำหนดไว้ในนิยามศัพท์เฉพาะ

1.5 ตรวจสอบ แก้ไข ปรับปรุง เรื่องแม่แบบโดยผู้เชี่ยวชาญทางภาษาและผู้เชี่ยวชาญทางการแนะแนว

1.6 เขียนบท Script สำหรับสร้างสไลด์แม่แบบจากเรื่องแม่แบบที่ได้รับการตรวจสอบแก้ไขแล้ว

1.7 ตรวจสอบความเหมาะสมของบทสไลด์ที่สร้างขึ้น โดยผู้เชี่ยวชาญทางเทคโนโลยีทางการศึกษาและผู้เชี่ยวชาญทางภาษาและทางการแนะแนว

1.8 ถ่ายทำภาพสไลด์ประกอบบทที่ตรวจสอบแก้ไขแล้ว

1.9 ตรวจสอบความเหมาะสมของภาพสไลด์ โดยผู้เชี่ยวชาญทางเทคโนโลยีทางการศึกษา

1.10 บันทึกเสียงประกอบสไลด์

1.11 ทดลองใช้สไลด์แม่แบบ (Pilot Study) ก่อนนำไปทดลองจริงโดยนำไปทดลองกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ไม่ใช่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 20 คน เพื่อหาข้อบกพร่องแล้วปรับปรุงแก้ไข โดยนำไปปรึกษาผู้เชี่ยวชาญทางภาษาและผู้เชี่ยวชาญทางการแนะแนวพร้อมทั้งผู้เชี่ยวชาญทางเทคโนโลยีทางการศึกษา อีกครั้งหนึ่ง

โปรแกรมการสอนโดยใช้เทคนิคแม่แบบ เรื่องการประหยัด

ครั้งที่	หัวข้อ	แม่แบบ	จุดมุ่งหมาย
1	ปฐมนิเทศ	-	1. เพื่อให้นักเรียนบอกจุดมุ่งหมายของการสอนโดยใช้เทคนิคแม่แบบได้ 2. เพื่อให้นักเรียนบอกวิธีการสอนโดยใช้เทคนิคแม่แบบได้
2	การสร้างความรู้ กันเคย	-	1. เพื่อให้นักเรียนทำความรู้จักกันและสามารถเปิดเผยตนเองได้ 2. เพื่อให้นักเรียนสามารถแนะนำเพื่อนให้นักเรียนคนอื่น ๆ รู้จักได้ 3. เพื่อให้นักเรียนตั้งใจฟังในสิ่งที่เพื่อน ๆ พูด 4. เพื่อให้นักเรียนบอกวัตถุประสงค์ของกิจกรรมครั้งนี้ได้
3	การใช้เงิน : การวางแผนการ ใช้จ่ายเงิน	การวางแผนการ ใช้จ่ายเงิน	1. เพื่อเสนอแม่แบบที่มีพฤติกรรมการไม่วางแผนการใช้จ่ายเงินและการวางแผนการใช้จ่ายเงิน 2. เพื่อให้นักเรียนบอกได้ว่าพฤติกรรมใดของแม่แบบที่แสดงถึงการไม่วางแผนการใช้จ่ายเงินและการวางแผนการใช้จ่ายเงิน 3. เพื่อให้นักเรียนบอกการกระทำที่แสดงถึงการวางแผนการใช้จ่ายเงินและประโยชน์ที่ได้รับจากการกระทำนั้นได้

ครั้งที่ ครั้งที่	หัวข้อ	แม่แบบ	จุดมุ่งหมาย
4	การใช้เงิน : การวางแผนการ ใช้จ่ายเงิน	ร่างวิธีการเก็บออม	1. เพื่อเสนอแม่แบบที่มีพฤติกรรมการเก็บออมและประโยชน์ของการเก็บออม 2. เพื่อให้ นักเรียนบอกพฤติกรรมการเก็บออมของแม่แบบให้รวมทั้งประโยชน์จากการเก็บออม 3. เพื่อให้ นักเรียนบอกการกระทำที่แสดงถึงการเก็บออมเงินและประโยชน์ที่ได้รับจากการกระทำนั้นได้
5	การใช้เงิน : การซื้อของที่มี ประโยชน์และ คุ้มค่าเงิน	การซื้อของคุ้มค่าเงิน	1. เพื่อเสนอแม่แบบที่มีพฤติกรรมการซื้อของอย่างคุ้มค่าเงินและการซื้อของอย่างคุ้มค่าเงิน 2. เพื่อให้ นักเรียนบอกได้ว่าพฤติกรรมใดของแม่แบบที่แสดงถึงการซื้อของอย่างคุ้มค่าเงินและการซื้อของอย่างคุ้มค่าเงิน 3. เพื่อให้ นักเรียนบอกการกระทำที่แสดงถึงการซื้อของอย่างคุ้มค่าเงินและประโยชน์ที่ได้รับจากการกระทำนั้นได้
6	การใช้เวลา การวางแผนการ ใช้เวลา	การแบ่งเวลา	1. เพื่อเสนอแม่แบบที่มีพฤติกรรมการไม่แบ่งเวลาและการแบ่งเวลาในการเตรียมตัวสอบ 2. เพื่อให้ นักเรียนบอกได้ว่าพฤติกรรมใดของแม่แบบที่แสดงถึงการไม่แบ่งเวลาและการแบ่งเวลาในการเตรียมตัวสอบ

ครั้งที่	หัวข้อ	แม่แบบ	จุดมุ่งหมาย
7	การใช้เวลา : การใช้เวลา ทบทวนบทเรียน	เวลาว่างของ วันคา	3. เพื่อให้นักเรียนบอกได้ว่า ควรใช้เวลา อย่างไรในการเตรียมตัวสอบและประโยชน์ ที่ได้รับจากการกระทำนั้น 1. เพื่อเสนอแม่แบบที่มีพฤติกรรมการใช้เวลาว่าง ให้เกิดประโยชน์ 2. เพื่อให้นักเรียนบอกพฤติกรรมการใช้เวลาว่าง ให้เกิดประโยชน์ของแม่แบบได้ 3. เพื่อให้นักเรียนบอกการกระทำที่แสดงถึงการ ใช้เวลาว่างของตนเองให้เกิดประโยชน์ได้
8	การใช้เวลา . การใช้เวลาใน การช่วยเหลือ งานบ้าน	เวลาปิดภาค- เรียน	1. เพื่อเสนอแม่แบบที่มีพฤติกรรมการใช้เวลา ระหว่างปิดภาคเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ 2. เพื่อให้นักเรียนบอกพฤติกรรมการใช้เวลา ระหว่างปิดภาคเรียนอย่างมีประสิทธิภาพของ แม่แบบได้ 3. เพื่อให้นักเรียนบอกการกระทำที่แสดงถึง การใช้เวลาว่างระหว่างปิดภาคเรียนอย่างมี ประโยชน์ของตนเองและผลที่ได้รับจากการ กระทำนั้นได้

ครั้งที่	หัวข้อ	แม่แบบ	จุดมุ่งหมาย
9	การใช้สิ่งของ เครื่องใช้ : การนำสิ่งของ ที่เหลือใช้มาใช้ ให้เกิดประโยชน์ และการซ่อมแซม เสื้อผ้าที่ชำรุด	ของเก่าที่มี ประโยชน์	1. เพื่อเสนอแม่แบบที่มีพฤติกรรมการนำสิ่งของเก่า ที่ไม่ได้ใช้มาใช้ให้เกิดประโยชน์ 2. เพื่อให้นักเรียนบอกพฤติกรรมของแม่แบบใน การนำสิ่งของเก่าที่ไม่ได้ใช้มาใช้ให้เกิด ประโยชน์ได้ 3. เพื่อให้นักเรียนบอกการกระทำที่แสดงถึงการนำ สิ่งของเก่าที่ไม่ได้ใช้มาใช้ให้เกิดประโยชน์ และผลที่ได้รับจากการกระทำนั้นได้
10	การใช้สิ่งของ เครื่องใช้ . การดูแลรักษา สาธารณสมบัติ ของโรงเรียน	สาธารณสมบัติ ของโรงเรียน	1. เพื่อเสนอแม่แบบที่มีพฤติกรรมการทำลาย สิ่งของเครื่องใช้ของโรงเรียน 2. เพื่อให้นักเรียนบอกพฤติกรรมของแม่แบบที่ แสดงถึงการดูแลรักษาสาธารณสมบัติของ โรงเรียนได้ 3. เพื่อให้นักเรียนบอกการกระทำที่แสดงถึง การดูแลรักษาสาธารณสมบัติของโรงเรียนได้
11	การใช้สิ่งของ เครื่องใช้ . การใช้ไฟฟ้าและ น้ำประปาให้เป็น ประโยชน์มากที่สุด	การประหยัดน้ำ และไฟฟ้า	1. เพื่อเสนอแม่แบบที่มีพฤติกรรมการใช้น้ำประปา และไฟฟ้าอย่างไม่ประหยัดและอย่างประหยัด 2. เพื่อให้นักเรียนบอกได้ว่าพฤติกรรมใดของแม่แบบ ที่แสดงถึง การใช้ น้ำประปาและ ไฟฟ้าอย่าง ไม่ประหยัดและอย่างประหยัด 3. เพื่อให้นักเรียนบอกการกระทำที่แสดงถึงการใช้น้ำ ประปาและไฟฟ้าอย่างประหยัดได้

ครั้งที่	หัวข้อ	แม่แบบ	จุดมุ่งหมาย
12	ปัจฉิมนิเทศ	คุณค่าของการ ประหยัด	1 เพื่อเสนอแม่แบบที่มีพฤติกรรมการใช้เงิน เวลาและสิ่งของเครื่องใช้อย่างประหยัด 2. เพื่อให้นักเรียนบอกพฤติกรรมการใช้เงิน เวลาและสิ่งของเครื่องใช้อย่างประหยัด ขอ แม่แบบได้ 3 เพื่อให้นักเรียนบอกลักษณะสำคัญของการ ประหยัดได้ 4. เพื่อให้นักเรียนบอกการกระทำของตนเอง ที่แสดงถึงการนำการประหยัดไปใช้ในชีวิต ประจำวันได้

หมายเหตุ การสอนแต่ละครั้งใช้เวลา 50 นาที

โปรแกรมการสอนแบบปกติ เรื่องการประหยัด

ครั้งที่	หัวข้อ	จุดมุ่งหมาย
1	การสร้างความคุ้นเคย จุดมุ่งหมายของการสอน เรื่อง "การประหยัด"	1. เพื่อให้นักเรียนทำความรู้จักกันและเปิดเผยตนเองได้ 2. เพื่อให้นักเรียนสามารถแนะนำเพื่อนให้เรียนคนอื่น ๆ รู้จักได้ 3. เพื่อให้นักเรียนตั้งใจฟังสิ่งที่เพื่อนพูด 4. เพื่อให้นักเรียนสรุปวัตถุประสงค์ของกิจกรรมครั้งนี้ได้ 5. เพื่อให้นักเรียนทราบจุดมุ่งหมายของการสอนเรื่อง "การประหยัด"
2	ความหมายของการประหยัด และลักษณะสำคัญของการ ประหยัด	1. นักเรียนบอกได้ว่าบุคคลควรเป็นผู้มีการประหยัด 2. นักเรียนบอกความหมายและลักษณะสำคัญของการประหยัดได้
3	การวางแผนการใช้จ่ายเงิน	1. เพื่อให้นักเรียนทราบและเข้าใจเกี่ยวกับการวางแผนการใช้จ่ายเงิน 2. เพื่อให้เรียนบอกการกระทำที่แสดงถึงการวางแผนการใช้จ่ายเงิน 3. เพื่อให้เรียนบอกประโยชน์ของการวางแผนการใช้จ่ายเงินได้
4	การออมทรัพย์	1. เพื่อให้เรียนทราบและเข้าใจเกี่ยวกับการออมทรัพย์ 2. เพื่อให้เรียนยกตัวอย่างของการเก็บเงินออมได้ 3. เพื่อให้เรียนบอกประโยชน์ของการเก็บเงินออมได้

ครั้งที่	หัวข้อ	จุดมุ่งหมาย
5	การซื้อของที่มีประโยชน์และ คุ้มค่าเงิน	1. เพื่อให้นักเรียนทราบและเข้าใจเกี่ยวกับการซื้อของ ที่มีประโยชน์และคุ้มค่าเงิน 2. เพื่อให้นักเรียนบอกการกระทำที่แสดงถึงการซื้อของ ที่มีประโยชน์และคุ้มค่าเงินได้ 3. เพื่อให้นักเรียนบอกประโยชน์ของการซื้อของที่มี ประโยชน์และคุ้มค่าเงินได้
6	การวางแผนการใช้เวลา	1. เพื่อให้นักเรียนทราบและเข้าใจการวางแผนการใช้เวลา 2. เพื่อให้นักเรียนบอกประโยชน์ของการวางแผนการใช้ เวลาได้
7	การใช้เวลาทบทวนบทเรียน	1. เพื่อให้นักเรียนทราบและเข้าใจการใช้เวลาทบทวน บทเรียน 2. เพื่อให้นักเรียนบอกการกระทำที่แสดงถึงการใช้เวลา ว่างของตนเองให้เกิดประโยชน์ได้
8	การใช้เวลาช่วยเหลืองานบ้าน	1. เพื่อให้นักเรียนทราบและเข้าใจการใช้เวลา ช่วยเหลืองานบ้าน 2. เพื่อให้นักเรียนบอกการกระทำที่แสดงถึงการใช้เวลา ระหว่างปิดภาคเรียนของตนเองให้เกิดประโยชน์
9	การนำสิ่งของที่เหลือใช้มาใช้ ให้เกิดประโยชน์และการ ซ่อมแซมเสื้อผ้าที่ชำรุด	1. เพื่อให้นักเรียนทราบและเข้าใจการนำสิ่งของที่ เหลือใช้มาใช้ให้เกิดประโยชน์และการซ่อมแซมเสื้อผ้า ที่ชำรุด 2. เพื่อให้นักเรียนบอกการกระทำที่แสดงถึงการนำสิ่งของ ที่เหลือใช้มาใช้ให้เกิดประโยชน์และการซ่อมแซม เสื้อผ้าที่ชำรุดได้

ครั้งที่	หัวข้อ	จุดมุ่งหมาย
10	การดูแลรักษาสาธารณสมบัติของโรงเรียน	1. เพื่อให้นักเรียนทราบและเข้าใจการดูแลรักษาสาธารณสมบัติของโรงเรียน 2. เพื่อให้นักเรียนบอกวิธีการดูแลรักษาสาธารณสมบัติของโรงเรียนได้
11	การใช้ไฟฟ้าและน้ำประปาให้เป็นประโยชน์มากที่สุด	1. เพื่อให้นักเรียนทราบและเข้าใจการใช้ไฟฟ้าและน้ำประปาให้เป็นประโยชน์มากที่สุด 2. เพื่อให้นักเรียนบอกวิธีการใช้ไฟฟ้าและน้ำประปาให้เป็นประโยชน์มากที่สุด
12	การใช้เงิน เวลา และสิ่งของแะ่งใช้อย่างประหยัด	1. เพื่อให้นักเรียนสามารถนำความรู้เรื่องการประหยัดไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ 2. เพื่อให้นักเรียนสรุปเนื้อหาของการประหยัดได้

หมายเหตุ การสอนแต่ละครั้งใช้เวลา 50 นาที

2. แบบสอบถามการประหยัด

แบบสอบถามการประหยัด ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นโดยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาเอกสารจากชุดการสอน การปลูกฝังและสร้างเสริมค่านิยมพื้นฐาน เรื่องการประหยัดและออม^๒ โดยหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

2. ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประหยัด

3. ใช้วิธี Critical Incident Technique เพื่อศึกษาพฤติกรรมของ การประหยัดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนชลกันยานุกูล

ตัวอย่าง คนที่ประหยัดเงินมีการกระทำอย่างไร

1. เก็บเงินใส่ออมสิน

2.

3.

คนที่ไม่ประหยัดเงินมีการกระทำอย่างไร

1. ซื้อของไม่มีประโยชน์มารับประทาน เช่น หอफी

2.

3.

4. ศึกษาคุณลักษณะของการประหยัดจากเอกสารและงานวิจัยเพื่อสร้างนิยาม ปฏิบัติการ

5. ได้ให้คำนิยามศัพท์เฉพาะของการประหยัด จากการใช้วิธี Critical Incident Technique และจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประหยัด

6. สร้างแบบสอบถามการประหยัด จำนวน 52 ข้อ โดยให้มีข้อคำถามสอดคล้องกับการประหยัดเงิน เวลา และสิ่งของเครื่องใช้ และนำแบบสอบถามการประหยัดไปตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ โดยผู้เชี่ยวชาญทางการวัดผลและการแนะแนว เพื่อปรับปรุงและคัดเลือกข้อคำถามให้มีภาษารัดกุมและเหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่าง

7. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว จำนวน 52 ข้อ ไปทดสอบกับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนชลบุรีสุโขทัย อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี จำนวน 100 คน

8. นำแบบสอบถามมาตรวจให้คะแนน เพื่อวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ ใช้เทคนิค 25% สูง - 25% ต่ำ โดยนำคะแนนที่ตรวจแล้วมาจัดเรียงลำดับจากคะแนนสูงที่สุดมายังคะแนนต่ำสุด แล้วแยกนักเรียนออกเป็น 25% ที่ได้คะแนนสูง และ 25% ที่ได้คะแนนต่ำ นำค่าเฉลี่ยรายข้อของทั้งสองกลุ่มมาทดสอบนัยสำคัญทางสถิติ โดยใช้สูตร $t - test$ ได้ค่าอำนาจจำแนกมากกว่า 1.75 ขึ้นไป จำนวน 36 ข้อ

9. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วมาคำนวณหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สูตร Alpha Coefficient ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.86

ลักษณะและวิธีการตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามการประหยัดเป็นแบบสอบถามวัดการกระทำ แบบสอบถามจำแนกเป็น

2 ตอน โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามที่เป็นข้อความเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของนักเรียน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามที่เป็นข้อความเกี่ยวกับการกระทำของนักเรียนในเรื่องการประหยัด สำหรับการตอบแบบสอบถามนี้ มีคำตอบให้เลือก 2 คำตอบ คือ "ใช่" และ "ไม่ใช่" โดยให้นักเรียนพิจารณาข้อความในแต่ละข้อว่าตรงกับการกระทำของนักเรียนหรือไม่

ตัวอย่างแบบสอบถามการประหยัด

แบบสอบถามการประหยัด		ไม่ใช่
ด้านการใช้เงิน	ข้าพเจ้าแบ่งเงินส่วนหนึ่งที่ได้รับจากผู้ปกครอง	
(การวางแผนการใช้จ่ายเงิน)	เก็บสะสมไว้	
ด้านการใช้เงิน	ข้าพเจ้าซื้อของรับประทาน เล่น เช่น ทอफी	
(การซื้อของที่มีประโยชน์และคุ้มค่าเงิน)	ของควรรับประทาน	
ด้านการใช้เวลา	ข้าพเจ้าแบ่งเวลาส่วนหนึ่งไว้สำหรับอ่าน	☺
(การวางแผนการใช้เวลา)	หนังสือพิมพ์	
ด้านการใช้เวลา	ข้าพเจ้าแบ่งเวลาทบทวนบทเรียนเพื่อ	
(การใช้เวลาทบทวนบทเรียน)	เตรียมตัวสอบ	

แบบสอบถามการประหยัด	ข้อความ	ใช่	ไม่ใช่
ด้านการใช้เวลา (การใช้เวลาในการช่วยเหลือ งานบ้าน)	ข้าพเจ้าใช้เวลาในวันหยุดช่วยทำงานบ้าน		
ด้านการใช้สิ่งของเครื่องใช้ (การนำสิ่งของเครื่องใช้ที่ เหลือใช้มาใช้ให้เกิด ประโยชน์และการซ่อมแซม เสื้อผ้าที่ชำรุด)	ข้าพเจ้าเก็บสมุดเก่าที่เหลือใช้มารวบรวม เป็นสมุดโน้ต		
ด้านการใช้สิ่งของเครื่องใช้ (การดูแลรักษาสาธารณสมบัติ ของโรงเรียน)	ข้าพเจ้าขีดเขียนโต๊ะเรียน		
ด้านการใช้สิ่งของเครื่องใช้ (การใช้ไฟฟ้าและน้ำประปา ให้เป็นประโยชน์มากที่สุด)	ข้าพเจ้านอนหลับโดยไม่ปิดวิทยุ		

เกณฑ์การให้คะแนน

แบบสอบถามมี 2 ลักษณะ คือ การกระทำทางบวกและการกระทำทางลบ

การกระทำทางบวก คือ การกระทำที่สมควรกระทำ

ผู้ตอบเลือกคำตอบว่า "ใช่" ให้คะแนน 1

"ไม่ใช่" ให้คะแนน 0

การกระทำทางลบ คือ การกระทำที่ไม่สมควรกระทำ

ผู้ตอบเลือกคำตอบว่า "ใช่" ให้คะแนน 0

"ไม่ใช่" ให้คะแนน 1

ดังนั้นผู้ที่ได้คะแนนจากแบบสอบถามนี้มากแสดงว่าเป็นผู้มีการประหยัคสูง ส่วนผู้ที่ได้คะแนนจากแบบสอบถามนี้น้อยแสดงว่าเป็นผู้มีการประหยัคต่ำ

แบบแผนการทดลอง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง โดยใช้แบบแผนการวิจัยแบบ Randomized Control-Group Pretest-Posttest Design (พจน์ สะเพียรชัย และคนอื่น ๆ 2519 : 202 - 203) ซึ่งมีแบบแผนการวิจัยดังนี้

กลุ่ม	สอบก่อน	ทดลอง	สอบหลัง
R E	T_{E_1}	X	T_{E_2}
R C	T_{C_1}	$\sim X$	T_{C_2}

สัญลักษณ์ที่ใช้ในแบบแผนการวิจัย

- R แทน การกำหนดกลุ่มตัวอย่างแบบสุ่ม
- E แทน กลุ่มทดลอง
- C แทน กลุ่มควบคุม
- T_{E_1} , T_{E_2} แทน การสอบก่อนการทดลอง และหลังการทดลองของกลุ่มทดลองตามลำดับ
- T_{C_1} , T_{C_2} แทน การสอบก่อนการทดลอง และหลังการทดลองของกลุ่มควบคุมตามลำดับ
- $\sim X$ แทน การสอนโดยใช้เทคนิคแม่แบบ
- X แทน การสอนแบบปกติ

วิธีดำเนินการทดลอง

- นำแบบสอบถามการประหยัคไปทดสอบกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนชลกันยานุกูล ประจำปีการศึกษา 2529 ทั้งหมด แล้วคัดเลือกเฉพาะนักเรียนที่ได้รับเงินมาโรงเรียนวันละ 15 - 20 บาท ไม่ได้นำข้าวมารับประทาน และได้คะแนนตั้งแต่เปอร์เซ็นต์ที่ 25 ลงมา จำนวน 72 คน

2. นำนักเรียนที่ได้คะแนนตั้งแต่เปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 ลงมา มาสัมภาษณ์ ถึงความสนใจและความพร้อมในการเข้ารับการทดลอง

3. สุ่มตัวอย่างจากนักเรียนที่สนใจเข้ารับการทดลอง จำนวน 40 คน โดยวิธีสุ่มอย่างง่าย และสุ่มแยกเป็นกลุ่มทดลอง 20 คน กลุ่มควบคุม 20 คน

4. ดำเนินการสอน โดยผู้วิจัยเป็นผู้สอนนักเรียนทั้ง 2 กลุ่ม คือ กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้วิธีสอนต่างกันดังนี้

4.1 กลุ่มทดลอง ดำเนินการสอนโดยใช้เทคนิคแม่แบบการประหยัดตามโปรแกรมที่วางไว้ ลักษณะการให้แม่แบบแต่ละครั้งประกอบด้วย การเสนอแม่แบบ การอภิปราย และการสรุป การสอนใช้เวลาทั้งสิ้น 12 ครั้ง ครั้งละประมาณ 50 นาที โดยสอนในวันจันทร์และวันพุธ หลังจากเลิกเรียน

4.2 กลุ่มควบคุม ดำเนินการสอนโดยใช้วิธีการสอนแบบปกติตามโปรแกรมที่วางไว้ ลักษณะการสอนแบบปกติแต่ละครั้งประกอบด้วย การบรรยาย การเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถาม และการสรุป เรื่องการประหยัด โดยมีเนื้อหาและตัวอย่างเช่นเดียวกับกลุ่มทดลอง การสอนใช้เวลาทั้งสิ้น 12 ครั้ง ครั้งละประมาณ 50 นาที โดยสอนในวันอังคารและวันพฤหัสบดี หลังจากเลิกเรียน

5. หลังจากเสร็จสิ้นการทดลอง ทำการทดสอบ (Posttest) นักเรียนทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้แบบสอบถามซึ่งเป็นแบบสอบถามชุดเดียวกับที่ใช้ทดสอบก่อนเรียน (Pretest)

6. นำข้อมูลจากการทดสอบมาวิเคราะห์ทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. เปรียบเทียบคะแนนการประหยัดระหว่างก่อนและหลังการทดลองในกลุ่มทดลอง โดยใช้สูตร $t - test$ แบบ กลุ่มที่ไม่เป็นอิสระต่อกัน

2. เปรียบเทียบคะแนนการประหยัดระหว่างก่อนและหลังการทดลองในกลุ่มควบคุม โดยใช้สูตร $t - test$ แบบ กลุ่มที่ไม่เป็นอิสระต่อกัน

3. เปรียบเทียบคะแนนการประหยัคล้างการทดลองระหว่างกลุ่มทดลองกับ
กลุ่มควบคุม โดยใช้สูตร t - test แบบ กลุ่มที่เป็นอิสระต่อกัน

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่

1.1 ค่าเฉลี่ย โดยใช้สูตร (ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ

2524 : 71)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน คะแนนเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N แทน จำนวนคน

1.2 ค่าความแปรปรวน โดยใช้สูตร (ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ

2524 : 75)

$$S^2 = \frac{N\sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}$$

เมื่อ S^2 แทน ความแปรปรวน

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

$\sum X^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง

N แทน จำนวนคน

2. สถิติสำหรับการวิเคราะห์คุณภาพของเครื่องมือ

2.1 ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามการประหยัด โดยใช้สูตร

(ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ 2524 : 187)

$$t = \frac{\bar{X}_H - \bar{X}_L}{\sqrt{\frac{S_H^2}{n_H} + \frac{S_L^2}{n_L}}}$$

- เมื่อ t แทน ค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบ
- $\bar{X}_H$ แทน คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มสูง
- $\bar{X}_L$ แทน คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มต่ำ
- S_H^2 แทน คะแนนความแปรปรวนของกลุ่มสูง
- S_L^2 แทน คะแนนความแปรปรวนของกลุ่มต่ำ
- n_H แทน จำนวนของกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มสูง
- n_L แทน จำนวนของกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มต่ำ

2.2/ ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามการประหยัด โดยใช้สูตร

(ลัวัน สายยศ และ อังคณา สายยศ 2524 : 171)

$$\alpha = \frac{k_n}{k_{n-1}} \left[1 - \frac{\sum S_1^2}{S_t^2} \right]$$

- เมื่อ α แทน ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น
- n แทน จำนวนข้อของเครื่องมือวัด
- S_1^2 แทน คะแนนความแปรปรวนเป็นรายข้อ
- S_t^2 แทน คะแนนความแปรปรวนของเครื่องมือทั้งฉบับ

3./ สถิติสำหรับการทดสอบสมมติฐาน

3.1/ เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างการประหยัดก่อนและหลังการทดลอง

โดยใช้สูตร t - test แบบ กลุ่มที่ไม่เป็นอิสระต่อกัน (ลัวัน สายยศ และ อังคณา สายยศ 2524 : 99)

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{N\sum D^2 - (\sum D)^2}{N-1}}}$$

$$df = n - 1$$

เมื่อ D แทน ความแตกต่างของคะแนนแต่ละคู่
 N แทน จำนวนคู่

3.2 เปรียบเทียบความแตกต่างของการประหยัดในกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม โดยใช้สูตร t -test แบบ 'กลุ่มที่เป็นอิสระต่อกัน' (ฉวน สายยง และ อังคณา สายยง 2524 : 96)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{(n_1 - 1)S_1^2 + (n_2 - 1)S_2^2}{n_1 + n_2 - 2} \left[\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2} \right]}}$$

$$df = n_1 + n_2 - 2$$

เมื่อ $\bar{X}_1$ แทน คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มทดลอง
 $\bar{X}_2$ แทน คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มควบคุม
 n_1 แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มทดลอง
 n_2 แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มควบคุม
 S_1^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนกลุ่มทดลอง
 S_2^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนกลุ่มควบคุม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

1. การตรวจสอบพื้นฐาน

เปรียบเทียบการประหยัคของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อนการสอนโดยใช้เทคนิคแม่แบบกับนักเรียนกลุ่มควบคุมก่อนการสอนแบบปกติ

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตรวจสอบสมมติฐาน

2.1 เปรียบเทียบการประหยัคของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อนและหลังการสอนโดยใช้เทคนิคแม่แบบ

2.2 เปรียบเทียบการประหยัคของนักเรียนกลุ่มควบคุมก่อนและหลังการสอนแบบปกติ

2.3 เปรียบเทียบการประหยัคของนักเรียนภายหลังที่ได้รับการสอนโดยใช้เทคนิคแม่แบบกับนักเรียนกลุ่มควบคุมภายหลังที่ได้รับการสอนแบบปกติ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. เปรียบเทียบการประหยัคของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อนการสอนโดยใช้เทคนิคแม่แบบกับนักเรียนกลุ่มควบคุมก่อนการสอนแบบปกติ ปรากฏผลดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 เปรียบเทียบการประหยัคของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อนการสอนโดยใช้เทคนิคแม่แบบกับนักเรียนกลุ่มควบคุมก่อนการสอนแบบปกติ

กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}$	S^2	t
กลุ่มทดลอง	20	16.5	9.6421	-0.3031
กลุ่มควบคุม	20	16.8	9.7473	

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง 1 ปรากฏว่า การประหยัคของนักเรียนกลุ่มทดลองกับนักเรียนกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ ก่อนการทดลองนักเรียนกลุ่มทดลองกับนักเรียนกลุ่มควบคุมมีการประหยัคไม่แตกต่างกัน

2. เปรียบเทียบการประหยัคของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อนและหลังการสอนโดยใช้เทคนิคแม่แบบ ปรากฏผลดังแสดงในตาราง 2

ตาราง 2 เปรียบเทียบการประหยัคของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อนและหลังการสอนโดยใช้เทคนิคแม่แบบ

กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}$	S^2	t
ก่อนทดลอง	20	16.5	9.3421	8.7177**
หลังทดลอง	20	24.5	23.000	

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง 2 ปรากฏว่า การประหยัคของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อนและหลังการสอนโดยใช้เทคนิคแม่แบบแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นั่นคือ การสอนโดยใช้เทคนิคแม่แบบเรื่องการประหยัคทำให้นักเรียนมีการประหยัคสูงขึ้น

3. เปรียบเทียบการประหยัคของนักเรียนกลุ่มควบคุมก่อนและหลังการสอนแบบปกติ
ปรากฏผลดังแสดงในตาราง 3

ตาราง 3 เปรียบเทียบการประหยัคของนักเรียนกลุ่มควบคุมก่อนและหลังการสอนแบบปกติ

กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}$	S^2	t
ก่อนทดลอง	20	16.8	9.7473	2.9411 [*]
หลังทดลอง	20	20.55	21.2078	

^{*} นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง 3 ปรากฏว่า การประหยัคของนักเรียนกลุ่มควบคุม
ก่อนและหลังการสอนแบบปกติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นั่นคือ การสอน
แบบปกติ เรื่องการประหยัคทำให้นักเรียนมีการประหยัคสูงขึ้น

4. เปรียบเทียบการประหยัของนักเรียนกลุ่มทดลองภายหลังการสอนโดยใช้เทคนิคแม่แบบกับนักเรียนกลุ่มควบคุมภายหลังการลงแบบปกติ ปรากฏผลดังแสดงในตาราง 4

ตาราง 4 เปรียบเทียบการประหยัของนักเรียนกลุ่มทดลองภายหลังการสอนโดยใช้เทคนิคแม่แบบกับนักเรียนกลุ่มควบคุมภายหลังการสอนแบบปกติ

กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}_D$	S_D^2	t
กลุ่มทดลอง	20	24.5	23.000	2.6568**
กลุ่มควบคุม	20	20.55	21.2078	

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง 4 ปรากฏว่า นักเรียนกลุ่มทดลองกับนักเรียนกลุ่มควบคุมมีการประหยัแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นั่นคือ การสอนโดยใช้เทคนิคแม่แบบเรื่องการประหยัทำให้นักเรียนมีการประหยัสูงขึ้นกว่าการสอนแบบปกติ

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายและข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อเปรียบเทียบการประหยัคของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ก่อนและหลัง การสอนโดยใช้เทคนิคแม่แบบ
2. เพื่อเปรียบเทียบการประหยัคของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ก่อนและหลัง การสอนแบบปกติ
3. เพื่อเปรียบเทียบการประหยัคของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภายหลังการสอน โดยใช้เทคนิคแม่แบบกับการสอนแบบปกติ

สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า

1. นักเรียนจะมีการประหยัคสูงขึ้นหลังจากได้รับการสอนโดยใช้เทคนิคแม่แบบ
2. นักเรียนจะมีการประหยัคสูงขึ้นหลังจากได้รับการสอนแบบปกติ
3. นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้เทคนิคแม่แบบจะมีการประหยัคสูงกว่านักเรียน ที่ได้รับการสอนแบบปกติ

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2529 โรงเรียนชลกันยานุกูล จังหวัดชลบุรี จำนวน 40 คน โดยสุ่มมาจากนักเรียนที่ได้รับเงิน มาโรงเรียนวันละ 15 - 20 บาท ไม่ได้นำข้าวมารับประทานและได้คะแนนจากการตอบแบบ สอบถามการประหยัคตั้งแต่เปอร์เซ็นต์ที่ 25 ลงมา แล้วแบ่งออกเป็นสองกลุ่ม กลุ่มละ 20 คน โดยการสุ่มอย่างง่าย แล้วสุ่มโดยการจับฉลากให้กลุ่มหนึ่งเป็นกลุ่มทดลองอีกกลุ่มหนึ่ง เป็นกลุ่มควบคุม

เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

1. โปรแกรมการสอนโดยใช้เทคนิคแม่แบบ เรื่องการประหยัค
2. โปรแกรมการสอนแบบปกติ เรื่องการประหยัค
3. แบบสอบถามการประหยัค

การดำเนินการทดลอง

1. ขึ้นเลือกกลุ่มตัวอย่าง ให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ตอบแบบสอบถามการประหยัคแล้วคัดเลือกเฉพาะนักเรียนที่ได้รับเงินมาโรงเรียนวันละ 15 - 20 บาท ไม่นำข้าวมารับประทานและได้คะแนนจากแบบสอบถามการประหยัคตั้งแต่เปอร์เซ็นต์ที่ 25 ลงมา จำนวน 72 คน สุ่มเป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 40 คน โดยวิธีการสุ่มอย่างง่ายและด้วยความสมัครใจแล้วสุ่มกลุ่มตัวอย่างออกเป็นสองกลุ่ม กลุ่มละ 20 คน โดยการสุ่มอย่างง่ายแล้วจับฉลากให้กลุ่มหนึ่งเป็นกลุ่มทดลอง อีกกลุ่มเป็นกลุ่มควบคุม และเก็บคะแนนการประหยัคของกลุ่มตัวอย่างไปวิเคราะห์เป็นคะแนนก่อนการทดลอง

2. ขึ้นทดลอง ผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการสอนโดยใช้เทคนิคแม่แบบกับกลุ่มทดลองตามโปรแกรมการสอนโดยใช้เทคนิคแม่แบบเรื่องการประหยัค ส่วนกลุ่มควบคุมสอนแบบปกติตามโปรแกรมการสอนแบบปกติเรื่องการประหยัค โดยใช้เวลาหลังจากเลิกเรียนดังนี้

2.1 กลุ่มทดลองสอนทุกวันจันทร์และวันพุธ เวลา 16.10 - 17.00 น.
จำนวน 6 สัปดาห์

2.2 กลุ่มควบคุมสอนทุกวันอังคารและวันพฤหัสบดี เวลา 16.10 - 17.00 น.
จำนวน 6 สัปดาห์

3. หลังจากการสอนโดยใช้เทคนิคแม่แบบให้แก่กลุ่มทดลองและสอนแบบปกติให้แก่กลุ่มควบคุมแล้ว ให้กลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มตอบแบบสอบถามการประหยัคอีกครั้งหนึ่ง และเก็บคะแนนไว้เป็นคะแนนหลังการทดลอง

4. นำคะแนนที่ได้จากการตอบแบบสอบถามการประหยัคและหลังการทดลองมาวิเคราะห์ตามวิธีการทางสถิติต่อไป

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปผลได้ดังนี้

1 การตรวจสอบพื้นฐาน

เปรียบเทียบการประหยัคของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อนการสอนโดยใช้เทคนิคแม่แบบกับนักเรียนกลุ่มควบคุมก่อนการสอนแบบปกติ พบว่า การประหยัคของนักเรียนกลุ่มทดลองกับนักเรียนกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งแสดงว่า ก่อนการทดลองนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้เทคนิคแม่แบบกับนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติมีการประหยัคไม่แตกต่างกัน

2. วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตรวจสอบสมมติฐาน

2.1 เปรียบเทียบการประหยัคของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อนและหลังการสอนโดยใช้เทคนิคแม่แบบ พบว่า การสอนโดยใช้เทคนิคแม่แบบเรื่องการประหยัคทำให้นักเรียนมีการประหยัคสูงขึ้นกว่าเดิมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.2 เปรียบเทียบการประหยัคของนักเรียนกลุ่มควบคุมก่อนและหลังการสอนแบบปกติ พบว่า การสอนแบบปกติเรื่องการประหยัคทำให้นักเรียนมีการประหยัคสูงขึ้นกว่าเดิมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.3 เปรียบเทียบการประหยัคของนักเรียนกลุ่มทดลองภายหลังการสอนโดยใช้เทคนิคแม่แบบกับนักเรียนกลุ่มควบคุมภายหลังการสอนแบบปกติ พบว่า การสอนโดยใช้เทคนิคแม่แบบทำให้นักเรียนมีการประหยัคสูงกว่าการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการเฝ้าผลการใช้เทคนิคแม่แบบที่มีต่อการประหยัคของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนชลกันยานุกูล จังหวัดชลบุรี ปรากฏผลการวิจัยดังนี้

1. นักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการสอนโดยใช้เทคนิคแม่แบบเรื่องการประหยัคมีการประหยัคสูงขึ้นกว่าเดิม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 ซึ่งสอดคล้องกับผลการทดลองของประเสริฐกรี เอื้อนครินทร์ (ประเสริฐกรี เอื้อนครินทร์ 2524 : 50 - 52) ที่ได้ศึกษาการใช้เทคนิค "แม่แบบ" เพื่อพัฒนาจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์

ผลการทดลองพบว่า การใช้แม่แบบมีผลทำให้ผู้เลียนแบบมีความซื่อสัตย์สูงขึ้น ภายหลังการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นอกจากนี้ แบนดูรา กรูเซก และเมนเลฟ (Bandura, Grusec and Menlove. 1966 : 499 - 506) ได้ศึกษาผลการใช้วิธีการฝึกด้วยแม่แบบ ที่มีต่อการสร้างสัญลักษณ์และการเลียนแบบ โดยทำการทดลองกับนักเรียนชาย หญิง อายุ 6 - 8 ปี ภายหลังการทดลอง พบว่า นักเรียนที่ได้รับการฝึกด้วยการดูแม่แบบเป็นภาพยนตร์ แสดงการเล่นของเล่นต่าง ๆ พร้อมทั้งบอกวิธีการเล่นของแม่แบบให้ทราบด้วย มีการเลียนแบบ ได้ดีกว่ากลุ่มที่ให้บัตรตัวเลขพร้อมทั้งภาพยนตร์และกลุ่มที่ให้ภาพยนตร์เงียบ ๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และผลการวิจัยของโรเซนทอล และซิมเมอร์แมน (Rosenthal and Zimmerman. 1972 . 500 - 504) ได้ศึกษาผลของวิธีการซึ่งใช้ในกระบวนการตัวแบบ ที่มีต่อความสามารถ ในการตั้งคำถามและการเลียนแบบของนักเรียนในระดับเกรด 2 ผลการศึกษาพบว่า ตัวแบบทำให้ ความสามารถในการตั้งคำถามของเด็กสูงขึ้นกว่าเดิมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

จากผลการศึกษาในครั้งนี้ แสดงให้เห็นว่า การใช้เทคนิคแม่แบบเป็นวิธีการหนึ่งที่ทำให้ นักเรียนมีการประหยัดสูงขึ้น ทั้งนี้เพราะเด็กวัยนี้ชอบเลียนแบบคำพูดและการกระทำตาม แม่แบบที่ตนสนใจได้ง่าย อีกทั้งแม่แบบที่เสนอเป็นสไลด์ภาพเคลื่อนไหวเดียวกันกับผู้รับการทดลอง จึงทำให้ผู้รับการทดลองเกิดความสนใจและเข้าใจการกระทำของแม่แบบซึ่งเป็นบุคคลในวัย เดียวกัน และทำให้เกิดการจูงใจให้ผู้รับการทดลองดูเสมือนหนึ่งว่าตนก็สามารถเป็นบุคคลใน เรื่องได้ ซึ่งจะเห็นได้ว่า การใช้เทคนิคแม่แบบเป็นวิธีหนึ่งที่มีประสิทธิภาพในการสอนเรื่อง การประหยัด ดังที่แบนดูรา (Bandura. 1963 : 120) กล่าวว่า เทคนิคแม่แบบช่วยให้ เกิดพฤติกรรมที่พึงประสงค์และยับยั้งพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ตลอดจนเอื้ออำนวยให้บุคคล แสดงพฤติกรรมที่เคยเรียนรู้แล้วออกมา

2. นักเรียนกลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนแบบปกติเรื่องการประหยัด มีการประหยัด สูงขึ้นกว่าเดิมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2 ซึ่งสอดคล้อง กับผลการวิจัยของกันยา ประสงค์เจริญ (กันยา ประสงค์เจริญ 2526 : 29) ที่ได้ศึกษา ผลการใช้เทคนิค "แม่แบบ" เพื่อพัฒนาวินัยในตนเองด้านความรู้สึกรับผิดชอบ โดยกลุ่มทดลอง ใช้เทคนิค "แม่แบบ" ส่วนกลุ่มควบคุมเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนตามปกติ ซึ่งได้มีการศึกษาผล การเปรียบเทียบความมีวินัยในตนเองด้านความรู้สึกรับผิดชอบของกลุ่มควบคุมก่อนและหลัง

การสอนตามปกติ ปรากฏผลว่าภายหลังการทดลองแล้วกลุ่มควบคุมมีความรู้สึกรับผิดชอบสูงขึ้นกว่าเดิมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากผลการศึกษาในครั้งนี้แสดงให้เห็นว่า การเรียนรู้โดยวิธีการสอนแบบปกติ เรื่องการประหยัคก็เป็นวิธีการหนึ่งที่ทำให้นักเรียนมีการประหยัคสูงขึ้น ทั้งนี้เพราะการสอนแบบปกติเรื่องการประหยัคเป็นการให้ความรู้เกี่ยวกับการประหยัค เมื่อนักเรียนได้รับความรู้ก็จะช่วยให้นักเรียนเกิดความเข้าใจการประหยัคและเห็นแนวทางนำไปปฏิบัติ รวมทั้งประโยชน์ที่ได้รับ ซึ่งในการศึกษาค้างนี้ ผู้วิจัยสังเกตนักเรียนจากการซักถาม การตอบคำถาม และการแลกเปลี่ยนแสดงความคิดเห็นในแต่ละกลุ่ม ทำให้นักเรียนได้รับความรู้เพิ่มเติมในเรื่องเกี่ยวกับเรื่องการประหยัค และตั้งใจที่จะนำความรู้เรื่องการประหยัคไปปฏิบัติในชีวิตประจำวัน

3. นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้เทคนิคแม่แบบมีการประหยัคสูงขึ้นกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 3 ซึ่งสอดคล้องกับผลการทดลองของกาญจน์ แก้วทอง (กาญจน์ แก้วทอง 2522 : 33) ที่ใช้เทคนิค "แม่แบบ" เพื่อเปลี่ยนมโนภาพแห่งตนของเด็กวัยรุ่นในสถานสงเคราะห์-บ้านศรีธรรมราช พบว่า การใช้แม่แบบมีผลทำให้ผู้รับแบบมีมโนภาพแห่งตนมากขึ้น และผลการทดลองในต่างประเทศของฮิกส์ (Hicks. 1965 : 97 - 100) ได้ทดลองผลการใช้แม่แบบกับพฤติกรรมเลียนแบบ โดยใช้แม่แบบเป็นภาพยนตร์แสดงความก้าวร้าว พบว่ากลุ่มที่ได้รับแม่แบบที่เป็นเด็กชายวัยเดียวกันมีพฤติกรรมก้าวร้าวมากที่สุด นอกจากนี้ ซิมเมอร์แมน และ เจฟเฟ (Zimmerman and Jaffer. 1977 : 733 - 778) ได้ศึกษาลักษณะของแม่แบบที่มีผลต่อความสามารถในการเรียนของเด็กอายุ 6-8 ปี และ 8.6 ปี ผลปรากฏว่า เด็กกลุ่มที่เฝ้าดูการจดภาพของแม่แบบอย่างละเอียด มีความสามารถในการจดภาพสูงกว่าเด็กกลุ่มอื่นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากผลการศึกษาในครั้งนี้แสดงให้เห็นว่า เทคนิคแม่แบบเป็นวิธีที่ดีวิธีการหนึ่งในการเรียนการสอนที่จะทำให้การประหยัคของนักเรียนสูงขึ้นกว่าการสอนแบบปกติ ทั้งนี้เพราะเทคนิคแม่แบบเป็นกระบวนการเรียนรู้ซึ่งเกิดขึ้นโดยการสังเกตพฤติกรรมของกันนั้น ๆ หรือกลุ่มนั้น ๆ โดยมีแม่แบบเป็นสิ่งที่เร้าให้ผู้สังเกตมีทัศนคติ ความกัศหรือพฤติกรรมเปลี่ยนไปตามลักษณะของแม่แบบที่เฝ้าสังเกต ซึ่งแม่แบบที่ใช้ในการทดลองครั้งนี้เป็นแม่แบบบุคคลในวัยเดียวกัน

กับผู้รับการทดลอง และผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ 2527 : 70 - 71) กล่าวว่า ตัวแบบและผู้เลียนแบบหรือผู้สังเกตควรมีความคล้ายคลึงกันหรือมีลักษณะคุณสมบัติร่วมกัน ซึ่งจะช่วยให้เกิดความสนใจของผู้สังเกต และจะช่วยทำให้ประสิทธิภาพของการเลียนแบบสูงขึ้น เช่น อยู่ในวัยเดียวกัน เป็นเพื่อนกัน ฯลฯ ซึ่งแตกต่างจากการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนแบบปกติ โดยที่นักเรียนไม่มีโอกาสได้เห็นพฤติกรรมของแม่แบบเกี่ยวกับการประหยัด อันจะจูงใจให้นำไปปรับปรุงพฤติกรรมของตนเองให้ดีขึ้น ด้วยเหตุนี้จึงทำให้นักเรียนกลุ่มที่ได้รับการสอนโดยใช้เทคนิคแม่แบบมีการประหยัดสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 การศึกษาวิจัยครั้งนี้ แสดงให้เห็นว่า การใช้เทคนิคแม่แบบและการสอนแบบปกติเรื่องการประหยัดสามารถปลูกฝังการประหยัดให้เกิดขึ้นในตัวบุคคลได้ จึงเป็นแนวทางให้ครูแนะแนว และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องสามารถเลือกใช้วิธีการสอนโดยใช้เทคนิคแม่แบบหรือวิธีสอนแบบปกติวิธีใดวิธีหนึ่ง เพื่อปลูกฝังการประหยัดได้

1.2 ในการนำเทคนิคแม่แบบไปใช้เพื่อปลูกฝังการประหยัดให้กับเด็กและเยาวชนนั้น ผู้ที่นำไปใช้ต้องทำความเข้าใจทฤษฎีการเรียนรู้ด้วยการสังเกตของแบนดูรา เพื่อให้ผลที่ได้จะมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

1.3 ควรส่งเสริมให้นำเทคนิคแม่แบบไปใช้ในการปลูกฝังคุณลักษณะด้านอื่น ๆ ให้เหมาะสมกับเด็กและเยาวชนต่อไป

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัย

2.1 ควรนำการใช้เทคนิคแม่แบบเรื่องการประหยัดไปคิดแปลงเพื่อทดลองใช้กับนักเรียนในระดับประถมศึกษา และมัธยมศึกษาตอนปลาย เพื่อหาวิธีการปลูกฝังการประหยัดให้เกิดขึ้นกับนักเรียนทุกระดับชั้น

2.2 ควรจะขยายมาตราส่วนในการตอบของแบบสอบถาม เพื่อจะได้คำตอบที่สอดคล้องกับการกระทำของนักเรียนมากยิ่งขึ้น

2.3 ควรศึกษาผลการใช้เทคนิคแม่แบบเรื่องการประหยัด แต่เปลี่ยนวิธีการวัดตัวแปรตามเป็นแบบสอบถามที่เป็นสถานการณ์หรือการสังเกต เพื่อจะได้วัดคุณลักษณะของการประหยัดได้กว้างขวางมากขึ้น

2.4' ควรมีการติดตามผลเป็นระยะ ๆ หลังการสอนโดยใช้เทคนิคแม่แบบ
เพื่อดูว่าการประหยัคของนักเรียนที่ได้รับการสอนไปแล้วยังคงอยู่กับนักเรียนมากน้อยเพียงใด

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กันยา ประสงค์ ผลการใช้เทคนิค "แม่แบบ" เพื่อพัฒนาจริยธรรมด้านความรู้สึกรับผิดชอบ
 ปรินุญานินท์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2526, 85 หน้า
 อัดสำเนา
- กาญจน์ แก้วทอง การใช้เทคนิค "แม่แบบ" เพื่อเปลี่ยนมโนภาพแห่งตนของเด็กวัยรุ่นใน
สถานสงเคราะห์บ้านศรีธรรมราช ปรินุญานินท์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 ประสานมิตร 2522, 86 หน้า อัดสำเนา
- ชุดินาก รัตนจรณะ การศึกษาค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ ของนักศึกษาปริญญาตรีในวิทยาลัยครู
ภาคกลาง ปรินุญานินท์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2527,
 97 หน้า อัดสำเนา
- ประเสริฐกรี เอื้อนกรินทร์ การทดลองใช้เทคนิค "แม่แบบ" เพื่อพัฒนาจริยธรรมด้าน
ความซื่อสัตย์ ปรินุญานินท์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
 2524, 71 หน้า อัดสำเนา
- ปิ่นสุวรรณ เติสยานนท์ การศึกษาควณคิดรวบยอดเกี่ยวกับค่านิยมพื้นฐาน เรื่องการประหยัด
และออม การมีระเบียบวินัย และการเคารพกฎหมายของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
ในเขตกรุงเทพมหานคร วิทยานินท์ ศก.ม. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 2526,
 185 หน้า อัดสำเนา
- ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ การปรับพฤติกรรมเบื้องต้น คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
 2527, 262 หน้า
- พจน์ สะเพียรชัย และคนอื่น ๆ การวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 ประสานมิตร 2519, 210 หน้า
- ไพโรจน์ เบาใจ การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาสหศึกษาในระดับชั้น
ประถมศึกษาตอนปลายโดยใช้สไลด์ประกอบเทปสอนด้วยวิธีต่าง ๆ ปรินุญานินท์ กศ.ม.
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2516, 93 หน้า อัดสำเนา

รวีพันธ์ งามแจ้ง การเปรียบเทียบผลการเรียนรู้ในวิชาหลักการสอนในระดับ ป.กศ โดย

ใช้สไลด์เทปอัตโนมัติ และโปรแกรมสไลด์เทปอัตโนมัติ ปรินูณานิพนธ์ กศ.ม.

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2526, 125 หน้า อัดสำเนา

ล้วน ฉายยศ และ อังคณา สายยศ หลักการวิจัยทางการศึกษา พิมพ์ครั้งที่ 2

ทวีกิจการพิมพ์ 2524, 286 หน้า

วิจิต อิศระวิริยกุล การทดลองสอนการประหยัดแก่เด็กที่มีระดับพัฒนาการทางสติปัญญา

ต่างกันโดยวิธีกลุ่มสัมพันธ์ ปรินูณานิพนธ์ กศ ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประสานมิตร 2527, 148 หน้า อัดสำเนา

เกียรตินิการ, กระหวง กรมวิชาการ คู่มือแนะแนวตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น

พุทธศักราช 2521 อยู่ในเค็ดโปรดักชั่น 2521, 89 หน้า

กรมสามัญศึกษา หน่วยศึกษานิเทศก์ "การประหยัดและออม" ชุดการสอน

การปลูกฝังและสร้างเสริมก่านิยมพื้นฐาน จงเจริญการพิมพ์ 2526, 164 หน้า

สมนึก คูเมือง การสร้างแบบทดสอบวัดค่านิยมพื้นฐานด้านการประหยัดและออมสำหรับ

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปรินูณานิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประสานมิตร 2527, 161 หน้า อัดสำเนา

สานิตย์ กายาผาด การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ที่เกิดจากฟิล์มสคริปการ์ตูน และ

ฟิล์มสคริปภาพถ่ายตามความเป็นจริง ปรินูณานิพนธ์ กศ ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประสานมิตร 2517, 73 หน้า อัดสำเนา

สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ รายงานผลการประชุมปรับปรุงแผนและทิศทาง

การทำงาน 21 ตุลาคม 2525 ณ. สวนสามพราน จังหวัดนครปฐม ม ป.ป.,

82 หน้า

สำเภา วรางกูร "สื่อมวลชนกับการศึกษา" ครุศาสตร์ 4 : 136 - 140 มิถุนายน -

กันยายน 2514

✓ Bandura, Albert. Principle of Behavior Modification. New York, Holt, Rinehart and Winston, 1969. 677 p.

✓ Social Learning Theory. Englewood Cliffs, New Jersey, Prentice-Hall, 1977. 247 p.

- ✓ Bandura, Albert. Jean E. Grusec and Frances L. Menlove. "Observational Learning as a Function of Symbolization and Incentive Set," Child Development. 37 : 479 - 506, September, 1966.
- ✓ Bandura and Richard H. Walters. Social Learning and Personality Development. New York, Holt, Rinehart and Winston, 1963. 329 p.
- ✓ Blackham, Garth J. and Adolph Silberman. Modification of Child and Adolescent Behavior. Belmont, California, Wadsworth Publishing Company Inc., 1975. 387 p.
- C.H. Patterson. Relationship and Psychotherapy. New York, Harper and Row Publishing Co., 1974.
- Hass, Kenneth B. and Harry Q. Packer. Preparation and Use of Audio Visual Aids. 3rd.ed., Englewood Cliffs, N.J., Prentice-Hall Inc., 1955.
- Hicks, D.J. "Imitation and Relation of Film Aggressive Peer and Adult Models," Journal of Personality and Social Psychology. 2 197 - 200, 1965.
- Marlatt, G. Allan and Martha A. Perry. "Modeling Methods," in Helping People Change. Edited by Frederick H. Kanger and Arnold P. Goldstein. New York, Pergamon Press Inc., 1975. 536 p.
- Mc Brearty, Morston A.R. and F.H. Kanfer. "Conditioning a Verbal Operant in a Group Setting - Direct VS. Vicarious Reinforcement," in American Psychologist. 16 : 425 (abstract) 1961.
- ✓ Rosenthal, Ted L. and Barry J. Zimmerman. "Instructional Specificity and Outcome Expectation in Observationally Induced Question Formulation," Journal of Educational Psychology. 63 : 500 - 504 October, 1972.
- ✓ Zimmerman, Barry J and Arnold Jaffer. "Teaching Through Demonstration The Effects of Structuring Imitation and Age," Journal of Educational Psychology 69 : 773 - 778, December, 1977.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก.

โปรแกรมการสอนโดยใช้เทคนิคแม่แบบเรื่องการประหยัค

และ

โปรแกรมการสอนแบบปกติเรื่องการประหยัค

คู่มือการใช้สไลด์เรื่องการประหยัด

ข้อปฏิบัติก่อนการฉายสไลด์

1. เตรียมเครื่องฉาย และจอร์นภาพให้ได้ระยะเหมาะสม ควบคุมแสงสว่างภายในห้องให้มีคพอที่จะฉายสไลด์ให้เห็นภาพชัดเจน
2. ตรวจและเรียงภาพสไลด์ตาม Script หัวข้อเรื่องที่ต้องการจะสอนในสไลด์ (Carrier) เรียงตามลำดับหมายเลขอย่างถูกต้องและนำไปวางในเครื่องฉายสไลด์
3. เสียบปลั๊กและเปิดสวิตช์พัดลม สวิตช์หลอดฉาย
4. กดปุ่มเค้นหน้า ภาพจะไปปรากฏบนจอ ปรับภาพให้ชัดจนโดยปรับที่ปุ่มปรับภาพ (Focus)
5. ตรวจเทปบันทึกเสียงประกอบคำบรรยายให้ตรงกับหัวข้อเรื่องนั้น ๆ

ข้อปฏิบัติในการฉายสไลด์

1. เริ่มฉายสไลด์และเปิดเทปบันทึกเสียงประกอบคำบรรยาย และเปลี่ยนสไลด์แต่ละภาพตามบท Cript
2. การฉายสไลด์แต่ละภาพปรากฏบนจอเป็นเวลานานพอสมควร เพื่อให้ผู้ดูมีเวลาทำความเข้าใจเสียก่อน แต่ไม่ควรใช้เวลาดำเนินภาพนานเกินไป เพราะสไลด์เป็นภาพนิ่งอาจทำให้ผู้ดูเบื่อได้
3. เมื่อฉายสไลด์จบ ปิดสวิตช์หลอดฉาย และเปิดสวิตช์พัดลมทิ้งไว้เพื่อเป่าหลอดฉายจนเย็น จึงปิดสวิตช์ได้
4. ถิ่นสายไฟ ปรับเลนส์ให้เข้าที่ ถิ่นเครื่องฉายให้เรียบร้อย
5. ควรมีการประเมินผลสไลด์ที่นำไปฉาย เพื่อจะได้ทราบว่าสไลด์ที่ใช้ได้ผลตามจุดมุ่งหมายหรือไม่

โปรแกรมการสอนโดยใช้เทคนิคแม่แบบ เรื่องการประหยัด

การสอนครั้งที่ 1

เรื่อง การปฐมมิเทศ

เวลา 50 นาที

ความคิดรวบยอด การสอนโดยใช้เทคนิคแม่แบบเป็นวิธีสอนวิธีหนึ่งที่ใช้เป็นเครื่องมือในการให้การศึกษา เพื่อปลูกฝังการประหยัดให้แก่ นักเรียน โดยการเสนอแม่แบบเพื่อให้นักเรียนเข้าใจและเห็นประโยชน์ของการประหยัดสามารถนำการประหยัดไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

- จุดมุ่งหมาย
1. เพื่อให้นักเรียนบอกจุดมุ่งหมายของการสอนโดยใช้เทคนิคแม่แบบได้
 2. เพื่อให้นักเรียนบอกวิธีการสอนโดยใช้เทคนิคแม่แบบได้

สื่อการสอน -

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

1. ครูแนะนำตัวเองให้นักเรียนรู้จัก
2. ครูให้นักเรียนแนะนำตัวเองเพื่อให้ครูรู้จัก
3. ครูชี้แจงให้นักเรียนทราบจุดประสงค์ในการพบกันครั้งนี้
4. ครูอธิบายความหมายของคำว่า "การประหยัด"
5. ครูอธิบายจุดมุ่งหมายและวิธีการสอนโดยใช้เทคนิคแม่แบบให้นักเรียนทราบ
6. ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถาม
7. ครูนัดหมายกับนักเรียนเกี่ยวกับสถานที่และ เวลาที่จะพบกันในครั้งต่อไป

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจและความตั้งใจที่นักเรียนมีต่อการเรียนการสอน
2. นักเรียนบอกจุดมุ่งหมายและวิธีการสอนโดยใช้เทคนิคแม่แบบได้

การสอนครั้งที่ 2

เรื่อง การสร้างความคุ้นเคย

เวลา 50 นาที

ความกิตติขย การเปิดเผยตนเองจะช่วยให้นักเรียนรู้จักกันมากขึ้น และนักเรียนสามารถแนะนำเพื่อนให้นักเรียนคนอื่น ๆ รู้จักด้วย รวมทั้งการตั้งใจฟังในสิ่งที่เพื่อน ๆ พูดจะทำให้นักเรียนรู้จักเพื่อนมากขึ้น

- จุดมุ่งหมาย
1. เพื่อให้นักเรียนทำความรู้จักและสามารถเปิดเผยตนเองได้
 2. เพื่อให้นักเรียนสามารถแนะนำเพื่อนให้นักเรียนคนอื่น ๆ รู้จักได้
 3. เพื่อให้นักเรียนตั้งใจฟังในสิ่งที่เพื่อน ๆ พูด
 4. เพื่อให้นักเรียนบอกวัตถุประสงค์ของกิจกรรมครั้งนี้ได้

สื่อการสอน กระดาษคนละ 1 แผ่น

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ครูให้นักเรียนนับ 1-10 ต่อจากนั้นให้นักเรียนที่เหลืออีกครั้งหนึ่งเริ่มนับ 1-10 ใหม่จนครบทั้งห้อง แล้วให้นักเรียนที่นับเลขเดียวกันจับคู่กัน
2. ครูให้นักเรียนแต่ละคู่พูดคุยซักถามข้อมูลส่วนตัวของกันและกัน และจดข้อมูลที่ได้ลงในกระดาษที่ครูแจกให้ โดยใช้เวลา 10 นาที
3. เมื่อหมดเวลา 10 นาที ครูให้นักเรียนออกมาหน้าชั้นเรียนทีละคู่ ผลักกันแนะนำเพื่อที่เป็นคู่ของตนให้นักเรียนคนอื่น ๆ ทราบ
4. เมื่อนักเรียนออกมาแนะนำตัวจนครบทุกคนแล้ว ครูให้นักเรียนช่วยกันสรุปกิจกรรมครั้งนี้มีวัตถุประสงค์อะไร
5. ครูสรุปวัตถุประสงค์ของกิจกรรมว่า เพื่อให้ให้นักเรียนที่ไม่เคยรู้จักกันมาก่อนเปิดเผยตนเองถึงข้อมูลส่วนตัวเพื่อจะได้ทำความรู้จักกัน และสามารถแนะนำเพื่อนให้นักเรียนคนอื่น ๆ รู้จักด้วย รวมทั้งการตั้งใจฟังจะทำให้รู้จักเพื่อน ๆ มากขึ้น และแสดงถึงความสนใจในเรื่องที่ผู้อื่นพูดอีกด้วย อันแสดงถึงมารยาทที่ดีในการฟัง

การประเมินผล

1. สังเกตการพูดคุยซักถามของนักเรียนแต่ละคู่
2. นักเรียนสามารถแนะนำเพื่อนได้
3. สังเกตการตั้งใจของนักเรียนขณะที่คนอื่น ๆ พูด
4. นักเรียนบอกวัตถุประสงค์ของกิจกรรมได้

การสอนครั้งที่ 3

เรื่อง การวางแผนการใช้จ่ายเงิน

เวลา 50 นาที

แม่แบบที่ใช้ "การวางแผนการใช้จ่ายเงิน"

ความคิดรวบยอด บุคคลที่ใช้เงินอย่างประหยัดต้องรู้จักวางแผนการใช้จ่ายเงินในแต่ละวันให้เหมาะสมกับรายรับ

- จุดมุ่งหมาย
1. เพื่อเสนอแม่แบบที่มีพฤติกรรมการไม่วางแผนการใช้จ่ายเงินและการวางแผนการใช้จ่ายเงิน
 2. เพื่อให้
 3. เพื่อ
- ประโยชน์ที่ไดร...

สื่อการสอน สไลด์-เทป

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

- ก. ขั้นนำ ครูสนทนาและซักถามนักเรียนเกี่ยวกับ
 - ได้แก่ นักเรียนเคยใช้เงินเกินจำนวนเงินที่ได้รับหรือไม่เพราะเหตุใด
- ข. ขั้นสอน
 1. ครูฉายสไลด์แม่แบบเรื่อง "การวางแผนการใช้จ่ายเงิน" ให้นักเรียนดู
 2. เมื่อนักเรียนดูสไลด์แม่แบบจบแล้ว ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็นกลุ่มละ 5 คน ร่วมกันอภิปรายในหัวข้อต่อไปนี้
 - 2.1 นักเรียนเห็นเกี่ยวกับการใช้จ่ายเงินครั้งแรกของวันใดหรือไม่

2.2 นักเรียนคิดว่า การกระทำใดของวนิดาที่แสดงถึง
การไม่วางแผนการใช้จ่ายเงินและผลที่ได้รับจาก
การกระทำนั้น

2.3 นักเรียนเห็นด้วยกับการใช้จ่ายเงินครั้งที่สองของ
วนิดาหรือไม่

2.4 นักเรียนคิดว่า การกระทำใดของวนิดาที่แสดงถึง
การวางแผนการใช้จ่ายเงินและผลที่ได้รับจากการ
กระทำนั้น

2.5 นักเรียนคิดว่า การกระทำใดของวนิดาที่ควรแก่
การเลียนแบบ เพราะอะไร

3. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันแสดงความคิดเห็นว่า
ถ้านักเรียนเป็นวนิดา นักเรียนจะมีการกระทำอย่างไร
ในการใช้จ่ายเงินและประโยชน์ที่ได้รับจากการกระทำนั้น

4. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมาพูดข้อสรุปการอภิปราย
แสดงความคิดเห็นของกลุ่ม

- ค. ขั้นสรุป
1. ครูกับนักเรียนช่วยกันสรุปเรื่อง “การวางแผนการใช้จ่ายเงิน”
 2. ครูสรุปว่า การใช้เงินอย่างประหยัด โดยการวางแผนการ
ใช้จ่ายเงินเป็นการกระทำที่นักเรียนควรปฏิบัติ เพราะจะทำให้
ใช้เงินเหมาะสมกับรายรับ และสามารถเหลือเงินเก็บสะสมไว้
อีกด้วย

ง. การประเมินผล

1. สังเกตจากความสนใจและความตั้งใจของนักเรียนในการ
ดูสไลด์แม่แบบ
2. การอภิปรายแสดงความคิดเห็นของนักเรียนภายหลังดูสไลด์
แม่แบบจบแล้ว

3. นักเรียนบอกการกระทำที่แสดงถึงการวางแผนการใช้จ่ายเงินและประโยชน์ที่ได้รับจากการกระทำนั้นได้
- 4 การสรุปเรื่อง "การวางแผนการใช้จ่ายเงิน" ของนักเรียน

บท Script แม่แบบเรื่อง "การวางแผนการใช้จ่ายเงิน"

ภาพ	คำบรรยาย
ภาพที่ 1 Caption ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยกรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร	ดนตรี
ภาพที่ 2 Caption เสนอ	ดนตรี
ภาพที่ 3 Caption สไลด์ประกอบคำบรรยาย	ดนตรี
ภาพที่ 4 Caption โดย ศรinya ชัยเพียรเจริญกิจ	ดนตรี
ภาพที่ 5 Caption การวางแผนการใช้จ่ายเงิน	ดนตรี
ภาพที่ 6 ภาพภายในห้องเรียนมองจากหลังห้อง เห็นครูยืนอยู่หน้าห้องเรียนคหกรรม	ในช่วงโมเมนต์กรรม ครูสั่งให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 5 คน และให้แต่ละกลุ่มเตรียมของใช้มา ในการทำขนมพายข้าวโม่งหน้า โดยให้แต่ละ กลุ่มปรึกษาและร่วมกันรับผิดชอบในงานที่สั่ง

ภาพ	คำบรรยาย
ภาพที่ 7 ภาพวนิดากับเพื่อน 4 คนนั่งรวมกัน	กลุ่มของวนิดามี 5 คน ประสานกันถึงการเตรียมของมาและจำนวนเงินที่ต้องใช้ ในที่สุดตกลงกันว่าเก็บเงินคนละ 10 บาท โดยวันพรุ่งนี้ให้แต่ละคนนำเงินมารวมกันตอนโรงเรียนเลิก เพื่อจะได้อำนาจไปซื้อของด้วยกัน
ภาพที่ 8 ภาพวนิดาให้หีบอบคุณคุณแม่ให้เงิน	วันรุ่งขึ้นวนิดาได้รับเงินจากคุณแม่มาโรงเรียนวันละ 15 บาท และขอเงินเพิ่มอีก 10 บาท เพื่อเป็นค่าของใช้ในการทำขนมฝ้าย
ภาพที่ 9 ภาพวนิดากับเพื่อนดูปากกาในร้านสหกรณ์โรงเรียน	ตอนเช้า วนิดากับเพื่อนไปร้านสหกรณ์โรงเรียน มีปากกาน่ารักมากมาย เพื่อนได้ชวนวนิดาซื้อปากกาทันที ซึ่งวนิดาก็ซื้อปากกามา 1 ด้าม
ภาพที่ 10 ภาพวนิดาทานอาหารและขนมมากมายกับเพื่อน ๆ	ตอนพักกลางวัน วนิดารับประทานอาหารเสร็จและซื้อขนมมารับประทานมากมาย
ภาพที่ 11 ภาพเพื่อน ๆ ในกลุ่มนำเงินออกมารวมกัน	พอถึงเวลาโรงเรียนเลิก เพื่อน ๆ ทุกคนในกลุ่มมารวมกันเพื่อนำเงินมารวมรวมไปซื้อของที่ใช้ในการทำขนมฝ้าย

ภาพ	คำบรรยาย
ภาพที่ 12 ภาพวนิดาถือเงิน 5 บาท ออกมารวมกัน	ทุกคนนำเงินออกมาได้ครบจำนวน ยกเว้นวนิดา ที่เหลือเงินเพียง 5 บาท จึงต้องยืมเงินเพื่อน ในกลุ่มอีก 5 บาท
ภาพที่ 13 ภาพวนิดานั่งเฝ้าค้างคาว	วนิดามานั่งคิดว่า ตนเองใช้เงินเกินงบประมาณ ที่ได้รับมาโรงเรียนและยังเป็นหนี้เพื่อนด้วย เพราะตนเองไม่รู้จักรางแผนการใช้จ่ายเงิน
ภาพที่ 14 ภาพตารางแผนการใช้จ่ายเงิน	วนิดาจึงวางแผนการใช้จ่ายเงินในแต่ละวัน โดยเงินที่ได้รับจากผู้ปกครองมาโรงเรียนวันละ 15 บาท แบ่งออกเป็นค่ารถไป-กลับ 2 บาท ค่าอาหารกลางวัน 5 บาท ค่าขนม 4 บาท
ภาพที่ 15 ภาพวนิดาคัดน้ำจากกระบอกน้ำ	และนำน้ำดื่มจากบ้านใส่กระบอกน้ำมาโรงเรียน
ภาพที่ 16 ภาพวนิดาหยอดเงิน 4 บาท ใส่กระบอกออมสิน	วนิดามีเงินเหลือ 4 บาทเก็บไว้ทุกวัน จนสามารถ นำเงินไปคนเพื่อนได้และยังมีเงินนำไปเป็นค่าของใช้ ในการทำขนมคราวหน้าด้วย รวมทั้งฝึกนิสัยการใช้ เงินให้เหมาะสมกับรายรับ โดยไม่ต้องรบกวนเงินคุณแม่
ภาพที่ 17 ภาพวนิดากับคุณแม่ยิ้มให้กัน	วนิดามีใจในการที่ตนเองรู้จักวางแผนการใช้จ่ายเงิน และคุณแม่ชมเชยวนิดาที่รู้จักเก็บเงินสะสมไว้

การสอนครั้งที่ 4

เรื่อง การวางแผนการใช้จ่ายเงิน

เวลา 50 นาที

แม่แบบที่ใช้ "รางวัลการเก็บออม"

ความกิตติขยัค การใช้เงินอย่างประหยัดต้องรู้จัก วางแผนการใช้จ่ายเงินและแบ่งเงินส่วนหนึ่งเก็บสะสมไว้เพื่อใช้ประโยชน์ในอนาคต

- จุดมุ่งหมาย
1. เพื่อ เสนอแม่แบบที่มีพฤติกรรม การ เก็บออมและประโยชน์ของการ เก็บออม
 2. เพื่อให้ นัก เรียนบอกพฤติกรรม การ เก็บออมของแม่แบบได้ รวมทั้งประโยชน์จากการ เก็บออม
 3. เพื่อให้ นัก เรียนบอกการกระทำที่แสดงถึง การ เก็บออมเงินและประโยชน์ที่ได้รับจากการกระทำนั้นได้

สื่อการสอน สไลด์-เพป

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

- ก. ขั้นนำ ครูแนะนำและซักถามนักเรียนว่า "คนเราควรมีการ เก็บออมเงินไว้หรือไม่ เพราะเหตุใด"
- ข. ขั้นสอน
 1. ครูฉายสไลด์แม่แบบเรื่อง 'รางวัลการเก็บออม' ให้ นักเรียนดู
 2. เมื่อนักเรียนดูสไลด์แม่แบบจบแล้ว ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็นกลุ่มละ 5 คน ร่วมกันอภิปรายในหัวข้อต่อไปนี้
 - 2.1 วนิดาทำอะไรจึงมีเงินเก็บสะสมไว้
 - 2.2 วนิดาำเงินที่เก็บสะสมไว้ไปทำอะไรและมีประโยชน์อย่างไร
 - 2 3 นักเรียนคิดว่าวนิดาใช้วิธีอย่างไรในการรวบรวมเงินเพื่อนำไปซื้ออุปกรณ์การจัดบอร์ดของห้องเรียนและประโยชน์ที่ได้รับคืออะไร

2.4 นักเรียนคิดว่า การกระทำของวนิดาควรแก่การ เลียนแบบหรือไม่

3. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันแสดงความคิดเห็นว่า
การกระทำอะไรที่แสดงถึงการเก็บออมเงิน และประโยชน์
ที่ได้รับจากการกระทำนั้น
4. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมาพูดข้อสรุปการอภิปราย
แสดงความคิดเห็นของกลุ่ม

- ค. ขั้นสรุป
1. ครูกับนักเรียนร่วมกันสรุปเรื่อง "รางวัลการเก็บออม"
 2. ครูสรุปว่า การใช้เงินอย่างประหยัดนั้น นักเรียนต้องรู้จัก
วางแผนการใช้จ่ายเงิน และควรมีการเก็บเงินสะสมไว้
ส่วนหนึ่ง เพื่อใช้ประโยชน์ในอนาคต เช่น นำเงินไปฝาก
ธนาคารก็จะได้ออกเบี้ย หรือนำเงินไปซื้ออุปกรณ์การเรียน
ก็จะทำให้เกิดความภาคภูมิใจในตนเองที่รู้จักประหยัดจน
สามารถซื้อของได้ด้วยเงินของตนเอง

ง. การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจและความตั้งใจของนักเรียนในการดูสไลด์
แม่แบบ
2. การอภิปรายแสดงความคิดเห็นภายหลังดูสไลด์แม่แบบจบแล้ว
3. นักเรียนบอกการกระทำที่แสดงถึงการเก็บออมเงินและ
ประโยชน์ที่ได้รับจากการกระทำนั้นได้
4. การสรุปเรื่อง "รางวัลการเก็บออม" ของนักเรียน

บท Script แม่แบบเรื่อง "รางวัลการเก็บออม"

ภาพ	คำบรรยาย
ภาพที่ 1 Caption ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร	ดนตรี
ภาพที่ 2 Caption เสนอ	ดนตรี
ภาพที่ 3 Caption สไลด์ประกอบคำบรรยาย	ดนตรี
ภาพที่ 4 Caption โดย กรีนยา ชัยเพียรเจริญกิจ	ดนตรี
ภาพที่ 5 Caption รางวัลการเก็บออม	ดนตรี
ภาพที่ 6 ภาพภายในห้องเรียนมองจากหลังห้อง เห็นครูประจำชั้นยืนอยู่หน้าห้องเรียน	ชีวโมงโฮมรุม ครูประจำชั้นประกาศให้นักเรียน ทราบว่าอีก 1 สัปดาห์จะถึงวันที่นักเรียนต้อง จัดบอร์ดหน้าชั้นเรียนในทุกสัปดาห์ เป็นกิจกรรม ส่งเสริมการแสดงออกและการทำงานร่วมกัน ของนักเรียน ดังนั้นครูต้องการให้นักเรียน ประชุมตกลงกันในการจัดกิจกรรมครั้งนี้ด้วย ตัวนักเรียนเอง เพื่อจะได้แสดงความสามารถ เต็มที่

ภาพ	คำบรรยาย
ภาพที่ 7 ภาพภายในห้องเรียนมองจากหลังห้องเห็น หัวหน้าชั้นยืนอยู่หน้าห้องเรียน	หัวหน้าชั้นพูดกับเพื่อน ๆ ว่า "การจัดกิจกรรม ครั้งนี้พวกเราต้องร่วมมือร่วมใจกันทำ แต่ต้อง อาศัยอุปกรณ์ในการจัด เช่น กระดาษโปสเตอร์ สีเขียนบอร์ด รูปภาพต่าง ๆ ซึ่งพวกเราไม่มีเลย ดังนั้น เราควรเก็บเงินเพื่อซื้ออุปกรณ์ในการจัด กิจกรรมครั้งนี้ ใครมีอะไรจะเสนอไหม"
ภาพที่ 8 ภาพนักเรียนคนหนึ่งยกมือขึ้นเสนอความเห็น	นักเรียนคนหนึ่งยกมือขึ้นเสนอความเห็น ว่า "ถ้าเก็บเงินเราต้องคิดก่อนว่าจัด 1 เทอม ประมาณ 16 ครั้ง เราควรเก็บเงินคนละ 10 บาท ดีไหมพวกเรา" เพื่อนนักเรียนบางคนไม่เห็นด้วย เพราะเป็นเงินจำนวนมากที่ต้องจ่าย
ภาพที่ 9 ภาพนิดาหยอกเงินใส่กระปุก วอมสิน	วนิดาคิดว่าตนเองสามารถมีเงินจ่ายได้ เพราะเก็บ เงินสะสมไว้วันละ 4 บาทใส่กระปุกออมสิน แต่ เพื่อนบางคนฐานะยากจนเงิน 10 บาท นับเป็นเงิน จำนวนมากสำหรับเขา
ภาพที่ 10 ภาพนิดายกมือพูดเสนอแนะ	วนิดาจึงเสนอแนะว่า "พวกเราน่าจะตั้งคนเก็บเงิน ในแต่ละวัน คนละ 50 สตางค์ ครบ 20 วัน ก็จะ ได้เงินครบ 10 บาททุกคน เราไม่ต้องเสียเงิน ครั้งละมาก ๆ และไม่ต้องรบกวนเงินจากผู้ปกครอง

ภาพ	คำบรรยาย
ภาพที่ 11 ภาพนักเรียนในห้องเรียนยิ้มกับวิชา	เพื่อนทุกคนในห้องเห็นด้วย และชมเชยวิชาที่ทำ วิธีเก็บเงินในการจัดกิจกรรมครั้งนี้
ภาพที่ 12 ภาพนิดาเดินเข้าธนาคารออมสิน	นอกจากนี้วันก็นำเงินที่เก็บสะสมไว้จนเต็ม กระบอกออมสินไปฝากธนาคารออมสิน เพราะ ธนาคารจะเก็บรักษาเงินไว้และได้ดอกเบี้ยด้วย
ภาพที่ 13 ภาพนิดาซื้อปากกาในร้านสหกรณ์ โรงเรียน	และบางครั้งวันก็ต้องซื้ออุปกรณ์การเรียน เช่น ปากกา ยางลบหมึก ดินสอ ก็นำเงินที่เก็บ ไว้ไปซื้อ ซึ่งวันภูมิใจมากที่สามารถซื้อของได้ด้วย เงินที่ตนเองอดออมเก็บสะสมไว้ และช่วยแบ่งเบา ภาระคุณแม่ในเรื่องค่าใช้จ่ายเล็ก ๆ น้อย ๆ

การสอนครั้งที่ 5

เรื่อง การซื้อของที่มีประโยชน์และคุ้มค่าเงิน

เวลา 50 นาที

แม่แบบที่ใช้ "การซื้อของคุ้มค่าเงิน"

ความคาดหวัง การใช้เงินอย่างประหยัดนั้น นักเรียนต้องรู้จักใช้เงินซื้อของอย่างคุ้มค่าเงินที่เสียไปด้วย

- จุดมุ่งหมาย
1. เพื่อเสนอแม่แบบที่มีพฤติกรรมการซื้อของอย่างไม่คุ้มค่าเงิน และการซื้อของอย่างคุ้มค่าเงิน
 2. เพื่อให้นักเรียนบอกได้ว่าพฤติกรรมใดของแม่แบบที่แสดงถึงการซื้อของอย่างไม่คุ้มค่าเงินและการซื้อของอย่างคุ้มค่าเงิน
 3. เพื่อให้นักเรียนบอกการกระทำที่แสดงถึงการซื้อของอย่างคุ้มค่าเงินและประโยชน์ที่ได้รับจากการกระทำนั้นได้

สื่อการสอน สไลด์- เทป

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

- ก. ขั้นนำ ครูสนทนาและซักถามนักเรียนว่า "นักเรียนเคยใช้เงินซื้อของอะไรที่คิดว่าไม่คุ้มค่าเงิน"
- ข. ขั้นสอน
 1. ครูฉายสไลด์แม่แบบเรื่อง "การซื้อคุ้มค่าเงิน" ให้นักเรียนดู
 2. เมื่อนักเรียนดูสไลด์แม่แบบจบแล้ว ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็นกลุ่มละ 5 คน ร่วมกันอภิปรายในหัวข้อต่อไปนี้
 - 2.1 นักเรียนคิดว่า นิสาซื้อของอย่างคุ้มค่าเงินหรือไม่ เพราะอะไร
 - 2.2 นิสาทำอย่างไรจึงซื้อเสื้อผ้าที่ถูกต้องใจได้ นักเรียนเห็นด้วยกับการกระทำนั้นหรือไม่ เพราะอะไร

2.3 นักเรียนคิดว่านิสา กับสุพรรณซื้อของมารับประทาน
คืมค่าเงินหรือไม่ เพราะอะไร

2.4 นักเรียนคิดว่า วนิดาซื้อของคืมค่าเงินหรือไม่
เพราะอะไร

2.5 นักเรียนคิดว่าการกระทำของใครที่ควรแก่การเลียนแบบ

3. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายว่า การกระทำอะไรที่
แสดงถึงการซื้อของอย่างคืมค่าเงิน และประโยชน์ที่ได้รับ
จากการกระทำนั้น

4. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมาพูดข้อสรุปการอภิปราย
แสดงความคิดเห็นของกลุ่ม

- ค. ขั้นสรุป
1. ครูกับนักเรียนร่วมกันสรุปเรื่อง "การซื้อของคืมค่าเงิน"
 2. ครูสรุปว่า การใช้เงินอย่างประหยัด นอกจากนักเรียนจะ
วางแผนการใช้จ่ายเงินและเหลือเงินเก็บสะสมไว้แล้ว
นักเรียนควรจะใช้เงินซื้อของอย่างคืมค่าเงินที่เสียไปด้วย
เช่น ซื้อของที่มิได้ประโยชน์มารับประทาน ไม่ซื้อของตามเพื่อน
เป็นต้น

ง. การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจและความตั้งใจของนักเรียนในการดูสไลด์
แม่แบบ
2. การอภิปรายแสดงความคิดเห็นภายหลังดูสไลด์แม่แบบจบแล้ว
3. นักเรียนบอกการกระทำที่แสดงถึงการซื้อของอย่างคืมค่าเงิน
และประโยชน์ที่ได้รับจากการกระทำนั้น
4. การสรุปเรื่อง "การซื้อของคืมค่าเงิน" ของนักเรียน

บท Script แม่แบบเรื่อง "การซื้อของกึ่งค่าเงิน"

ภาพ	คำบรรยาย
(ภาพที่ 1 - 4 เหมือนเดิม) ภาพที่ 5 Caption การซื้อของกึ่งค่าเงิน	ดนตรี
ภาพที่ 6 ภาพนินสา สุพรและวนิดาเดินเข้า ห้างสรรพสินค้า	วันนี้เป็นวันหยุด นินากับสุพรมาชวนวนิดาไปเที่ยว ห้างสรรพสินค้า วนิดากับเพื่อน ๆ ไปของถูกระจุกระจิก น่ารัก
ภาพที่ 7 สุพรกับนินาสื่อกลองใส่ปากกา ส่วนวนิดากลองใส่ปากกา	สุพรซื้อกลองใส่ปากกา น่ารัก นินาก็อ้างแม้ว่า จะพกกลองใส่ปากกาอยู่แล้ว วนิดาอยากซื้อบ้างเพราะ กลองใส่ปากกามีหลายแบบและน่ารักมาก แต่คิดว่า กลองใส่ปากกาของตัวเองมีอยู่แล้ว ถ้าซื้อมาต้องเก็บ กลองใดกลองหนึ่ง ซึ่งจะไม่ได้ใช้ประโยชน์เลย
ภาพที่ 8 ภาพบริเวณแผนกเสื้อผ้าสตรี สุพรส่งเงินให้นินา	เมื่อเดินผ่านแผนกเสื้อผ้า นินาเห็นเสื้อผ้าแบบน่ารัก ถูกใจ ราคาหัวละ 190 บาท แม้นินาจะไม่มีเงิน ก็ตัดสินใจซื้อโดยยืมเงินจากสุพร ซึ่งวนิดาคิดว่า ถ้าเป็นตนเองถึงจะมีเงินที่จะซื้อได้ก็จะไม่ซื้อเพราะ ราคามาแพงเกินวัยของตนจะซื้อใส่และยังยืมเงินเพื่อน ด้วยก็ต้องหาเงินมาคืนเหมือนภายหลัง

ภาพ	คำบรรยาย
ภาพที่ 9 ภาพ วนิดาซื้อกระเป๋าใส่เงิน	วนิดาคิดว่าก่อนจะซื้ออะไร ควรคิดก่อนว่า ของนั้น จำเป็นต้องซื้อหรือไม่ ของนั้นมีประโยชน์หรือเปล่า ของนั้นมีคุณภาพและราคาอย่างไร วนิดาตัดสินใจ ซื้อกระเป๋าใส่เงิน เพราะกระเป๋าใบเก่าขาดแล้ว และกระเป๋าใบนี้ราคาไม่แพง คุณภาพใช้ได้
ภาพที่ 10 ภาพนิสา กับสุพรซื้อท่อฟี่ และมะม่วงทอง	ก่อนกลับบ้าน นิสา กับสุพรซื้อท่อฟี่และมะม่วงทอง มารับประทาน ซึ่งวนิดาคิดว่าของทองไม่มีประโยชน์ ต่อร่างกายและท่อฟี่ได้รับประทานมาก ๆ จะทำให้ ฟันผุ ต้องเสียเงินไปหาทันตแพทย์
ภาพที่ 11 ภาพวนิดาซื้อนมสด	ส่วนวนิดาซื้อนมสดมารับประทาน เพราะจะมี ประโยชน์ต่อร่างกายและคุ้มกว่ากับเงินที่เสียไป
ภาพที่ 12 คำกลอนของ สุนทรภู่	มีสิ่งพึงปรารถนาให้ครบบาท อย่าให้ขาดสิ่งของต้องประสงค์ ให้น้อยใช้น้อยค่อยบรรจง อย่าจ่ายลงให้มากจะยากนาน จากสุภาษิตสอนหญิง ของสุนทรภู่

การสอนครั้งที่ 6

เรื่อง การวางแผนการใช้เวลา

เวลา 50 นาที

แม่แบบที่ใช้ "การแบ่งเวลา"

ความคิดรวบยอด การใช้เวลาในวัยเรียน นักเรียนควรมีการแบ่งเวลาให้เหมาะสมโดยเฉพาะ
การแบ่งเวลาในการเตรียมตัวสอบ

- จุดมุ่งหมาย
1. เพื่อเสนอแม่แบบที่มีพฤติกรรมการไม่แบ่งเวลาและการแบ่งเวลาในการเตรียมตัวสอบ
 2. เพื่อให้ให้นักเรียนบอกได้ว่าพฤติกรรมใดของแม่แบบที่แสดงถึงการไม่แบ่งเวลาและการแบ่งเวลาในการเตรียมตัวสอบ
 3. เพื่อให้ให้นักเรียนบอกได้ว่าควรใช้เวลาอย่างไรในการเตรียมตัวสอบและประโยชน์ที่ได้รับจากการกระทำนั้น

สื่อการสอน สไลด์-เทป

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

- ก. ขั้นนำ ครูสนทนาและซักถามนักเรียนว่า "เวลาและวามิยินดีจะคอยใคร"
นักเรียนคิดว่าหมายความว่าอย่างไร
- ข. ขั้นสอน
 1. ครูฉายสไลด์แม่แบบเรื่อง "การแบ่งเวลา" ให้นักเรียนดู
 2. เมื่อนักเรียนดูสไลด์แม่แบบจบแล้ว ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็นกลุ่มละ 5 คน ร่วมกันอภิปรายในหัวข้อต่อไปนี้
 - 2.1 วนิตามเตรียมตัวสอบย่อยครั้งที่ 1 อย่างไร ผลที่ได้รับเป็นอย่างไร
 - 2.2 นักเรียนเห็นด้วยกับการเตรียมตัวสอบย่อยครั้งที่ 2 ของวนิดาหรือไม่

2.3 วนิดาเตรียมตัวสอบย่อยครั้งที่ 2 ผลที่ได้รับ
เป็นอย่างไร

2.4 นักเรียนคิดว่าการเตรียมตัวสอบย่อยครั้งที่เท่าไร
ที่ควรแก่การเลียนแบบ เพราะอะไร

3 ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันแสดงความคิดเห็นว่า
ควรใช้เวลาอย่างไรในการเตรียมตัวสอบและประโยชน์
ที่ได้รับจากการกระทำนั้น

4. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมาพูดข้อสรุป
การอภิปรายแสดงความคิดเห็นของกลุ่ม

- ค. ขั้นสรุป
1. ครูกับนักเรียนร่วมกันสรุปเรื่อง "การแบ่งเวลา"
 2. ครูสรุปว่า การใช้เวลาให้เกิดประโยชน์ที่นักเรียนควร
กระทำคือ การแบ่งเวลาให้เหมาะสมในวัยเรียน โดย
เฉพาะการแบ่งเวลาในการเตรียมตัวสอบ ซึ่งแต่ละคน
อาจแบ่งเวลาแตกต่างกันไปตามความเหมาะสมของแต่ละคน

ง. การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจและความตั้งใจของนักเรียนในการดู
สไลด์แม่แบบ
- 2 การอภิปรายแสดงความคิดเห็นภายหลังดูสไลด์แม่แบบจบแล้ว
3. นักเรียนบอกได้ว่า ควรใช้เวลาอย่างไรในการเตรียมตัว
สอบและประโยชน์ที่ได้รับจากการกระทำนั้น
4. การสรุปเรื่อง "การแบ่งเวลา" ของนักเรียน

บท Script แม่แบบเรื่อง "การแบ่งเวลา"

ภาพ	คำบรรยาย
(ภาพที่ 1 - 4 เหมือนเดิม) ภาพที่ 5 การแบ่งเวลา	ดนตรี
ภาพที่ 6 ภาพมองจากหลังห้องเรียนเห็น ครูประจำชั้นยืนอยู่หน้าห้องเรียน	ในช่วงโมงโฮมรูม ครูประจำชั้นพูดเรื่องการเตรียมตัว สอบย่อยครั้งที่ 1 ว่าเหลือเวลาอีกประมาณ 2 สัปดาห์ จะถึงวันสอบ ให้นักเรียนเตรียมตัวอ่าน หนังสือได้แล้ว อย่ามัวคุยในห้องเรียนหรือเที่ยว เล่นกัน
ภาพที่ 7 ภาพวนิดากับเพื่อนที่นั่งคู่กัน ไม่มองครูและหันหน้าเข้าหากัน	วนิดากับเพื่อน ๆ ไม่สนใจฟังครูพูด และวนิดา บอกกับเพื่อนว่า "เอาไว้ใกล้วันสอบค่อยอ่านก็ทัน"
ภาพที่ 8 ภาพวนิดาดูหนังสือ มือถือช้อนตักข้าว	วันเวลาผ่านไป จนวันพรุ่งนี้เป็นวันสอบ วนิดา อ่านหนังสือทั้งวันแม้แต่เวลารับประทานอาหาร
ภาพที่ 9 ภาพวนิดานั่งดูหนังสือ นาฬิกาเวลา 24.00 น.	อ่านหนังสือจนตึก แล้วยนอนไม่ค่อยหลับเพราะ อ่านหนังสือไม่จบ

ภาพ	คำบรรยาย
ภาพที่ 10 ภาพภายในห้องสอบวณิคนั่งหลับ	วันสอบ วณิคนั่งหลับในห้องสอบ และทำข้อสอบไม่ค่อยได้เพราะจำไม่ได้
ภาพที่ 11 ภาพวณิกานั่งเสียใจอยู่คนเดียว	ผลการสอบปรากฏว่า วณิคาสอบย่อยบางวิชาไม่ผ่าน ทำให้วณิกาเสียใจว่าตนเองไม่เตรียมตัวสอบ หักโหมอ่านหนังสือภายในวันเดียว และยังต้องเสียเวลาสอบแก้ตัวด้วย
ภาพที่ 12 ภาพตารางแบ่งเวลาอ่านหนังสือเรียน	วณิกาคิดจะแก้ตัวใหม่ในการสอบย่อยครั้งที่ 2 โดยแบ่งเวลาในแต่ละวันอ่านหนังสือ ซึ่งวณิกาได้เขียนตารางแบ่งเวลาไว้ดังนี้ เวลา 6.30 น. เวลา 17.00 น. และเวลา 21.00 น. อ่านหนังสือบททบทวนเป็นเวลา 30 นาทีทุกวัน
ภาพที่ 13 ภาพวณิกานั่งดูหนังสือ	วณิกทำตามตารางอ่านหนังสือบททบทวนไปเรื่อย ๆ จนอ่านจบบางเล่มก่อนที่จะสอบ ทำให้วณิกาเตรียมพร้อมและมั่นใจในการสอบ
ภาพที่ 14 ภาพวณิกานอนบนเตียง นาฬิกาเวลา 20.30 น.	วณิกาเข้านอนแต่หัวค่ำ รุ่งขึ้นวณิกตื่นนอนแต่เช้า ด้วยความแจ่มใส

ภาพ	คำบรรยาย
ภาพที่ 15 ภาพภายในห้องสอบ วนิดา ยิ้มขณะทำข้อสอบ	ทำข้อสอบได้
ภาพที่ 16 ภาพวนิดาให้เพื่อน ๆ ดูตารางการแบ่งเวลาอ่านหนังสือเรียน	ผลการสอบปรากฏว่า วนิดาสอบม่อยครั้งที่ 2 ผ่านและได้คะแนนบางวิชาสูงสุดในห้องเรียน ทำให้วนิดาคิดใจและได้บอกวิธีการแบ่งเวลาอ่านหนังสือเตรียมตัวสอบให้เพื่อน ๆ ทราบด้วย

การสอนครั้งที่ 7

เรื่อง การใช้เวลาทบทวนบทเรียน

เวลา 50 นาที

แม่แบบที่ใช้ "เวลาว่างของวนิดา"

ความจึกรวมยออด การประสบความสำเร้งในการเรียนจะเกิดขึ้นได้ นักเรียนต้องรู้จักใช้เวลาว่างของฃนให้เกิดประโยชน์โดยการแบ่งเวลาทบทวนบทเรียน

- จุดมุ่งหมาย
1. เพื่อเสนอแม่แบบที่มีพฤติกรรมการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์
 2. เพื่อให้นักเรียนบอกพฤติกรรมการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ของแม่แบบได้
 3. เพื่อให้นักเรียนบอกการกระทำที่แสดงถึงการใช้เวลาว่างของตนเองให้เกิดประโยชน์ได้

สื่อการสอน สไลด์-เทป

กิจกรรมการเรียนการสอน

ก	ชั้นนำ	ครูสนทนาและซักถามนักเรียนว่า "นักเรียนใช้เวลาว่างส่วนใหญ่ทำอะไร"
ข.	ชั้นสอน	1. ครูฉายสไลด์แม่แบบเรื่อง "เวลาว่างของวนิดา" ให้นักเรียนดู 2. เมื่อนักเรียนดูสไลด์แม่แบบจบแล้ว ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็นกลุ่มละ 5 คน ร่วมกันอภิปรายในหัวข้อต่อไปนี้ 2.1 วนิดาใช้เวลาว่างที่โรงเรียนทำอะไรที่แสดงถึงการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ 2.2 วนิดาใช้เวลาว่างที่บ้านทำอะไรที่แสดงถึงการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ 2.3 วนิดาได้รับผลตอบแทนอย่างไรในการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์

2.4 นักเรียนคิดว่า การกระทำของวนิดาควรแก่การ เลียนแบบหรือไม่ เพราะอะไร

3. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการกระทำที่แสดงถึงการใช้เวลาว่างของตนเองให้เกิดประโยชน์
 4. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมาพูดข้อสรุปการอภิปรายแสดงความคิดเห็นของกลุ่ม
- ก. ขั้นสรุป
1. ครูกับนักเรียนร่วมกันสรุปเรื่อง "เวลาว่างของวนิดา"
 2. กรสรุปว่า นักเรียนทุกคนต้องการประสบความสำเร็จในการเรียน แต่การที่จะพบกับความสำเร็จได้ นักเรียนต้องรู้จักใช้เวลาว่างของตนเองให้เกิดประโยชน์ โดยการแบ่งเวลาทบทวนบทเรียนและสิ่งสำคัญที่สุด นักเรียนต้องตั้งใจจริงทำตามเวลาที่ได้แบ่งเวลาไว้
- ง. การประเมินผล
1. สังเกตความสนใจและความตั้งใจของนักเรียนในการดูสไลด์แม่แบบ
 2. การอภิปรายแสดงความคิดเห็นภายหลังดูสไลด์แม่แบบจบแล้ว
 3. นักเรียนบอกการกระทำที่แสดงถึงการใช้เวลาว่างของตนเองให้เกิดประโยชน์ได้
 4. การสรุปเรื่อง "เวลาว่างของวนิดา" ของนักเรียน

บท Script รูปแบบเรื่อง "เวลาว่างของวนิดา"

ภาพ	คำบรรยาย
(ภาพที่ 1 - 4 เหมือนเดิม) ภาพที่ 5 Caption เวลาว่างของวนิดา	ดนตรี
ภาพที่ 6 นักเรียนยืนเข้าแถวเคารพธงชาติ	นักเรียนเป็นจำนวนมากอย่างเห็นอยู่ต่างก็มุ่งมั่นและพากเพียรพยายามในการศึกษา เพื่อความสำเร็จของชีวิตการเรียน
ภาพที่ 7 ภาพหน้าตรงของเด็กหญิงวนิดา	เปิดภาคเรียน วนิดาเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ต้องการประสบความสำเร็จในการเรียน จึงจะทำได้นั้นต้องรู้จักใช้เวลาของตนให้มีค่า เช่น
ภาพที่ 8 ภาพภายในห้องเรียน วนิดานั่งทำการบ้าน	ในช่วงเวลาว่างภาษาอังกฤษ ครูสอนเสร็จได้สั่งการบ้านให้นักเรียนทำ เมื่อวนิดามีเวลาว่างก็รีบทำการบ้านในช่วงเวลาเรียน เพื่อกลับบ้านจะได้มีเวลาทำการบ้านวิชาอื่น ๆ หรืออ่านหนังสือทบทวนบทเรียนที่เรียนไปแล้ว

ภาพ	คำบรรยาย
ภาพที่ 9 ภาพภายในห้องสมุด วนิดากับเพื่อน ๆ นั่งอ่านหนังสือ	ตอนเที่ยงกลางวัน วนิดากับเพื่อน ๆ รับประทานอาหาร อาหารกลางวันเสร็จก็ชวนกันเข้าห้องสมุดอ่าน หนังสือทบทวนบทเรียน หรืออ่านหนังสืออื่นเพิ่มเติม บทเรียน
ภาพที่ 10 ภาพวนิดานั่งทำการบ้าน	เมื่อกลับบ้าน วนิดาแบ่งเวลาดังนี้ เวลา 17.00 น. ทำการบ้าน
ภาพที่ 11 ภาพวนิดาดูโทรทัศน์	เวลา 17.30 น. ดูรายการโทรทัศน์ที่ชอบ เวลา 20.00 น. ดูข่าวโทรทัศน์
ภาพที่ 12 ภาพวนิดาอ่านหนังสือเรียน	เวลา 21.00 น. อ่านหนังสือทบทวนบทเรียนที่ เรียนไปแล้ว ก่อนเข้านอน
ภาพที่ 13 ภาพวนิดากับเพื่อน ๆ นั่งคุยกัน	เมื่อใกล้วันสอบ วนิดาเตรียมตัวพร้อมในการสอบ ครั้งนี้ ส่วนเพื่อน ๆ ในห้องบอกว่า "การบ้านก็มาก และใกล้สอบแล้ว ไม่มีเวลาจะอ่านหนังสือแล้ว" แต่วนิดาพูดว่า "เวลามีแต่เราใช้เวลาไปทำอย่างอื่น เช่น ดูโทรทัศน์ คุยกับเพื่อน แทนจะใช้เวลาว่าง เหล่านั้นทำการบ้าน หรืออ่านหนังสือเรียนไปเรื่อย ๆ"

ภาพ	คำบรรยาย
	ถ้ารู้จักแบ่งเวลาและใช้เวลาว่างของคนที่เกิดประโยชน์ จะรู้สึกว่าการบ้านไม่มากและอ่านหนังสือเรียนทันสอบด้วย" เพื่อน ๆ เห็นด้วยและแบ่งเวลาในการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์
ภาพที่ 14 ภาพวนิดาเยี่ยมและดูสมุดรายงานผลการเรียน	เมื่อการสอบครั้งนี้เสร็จสิ้น ผลการสอบปรากฏว่าวนิดาสอบได้เกรดเฉลี่ย 3.50 ทั้ง ๆ ที่วนิดาไม่ใช่คนเรียนเก่ง วนิดาดีใจที่รู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์

การสอนครั้งที่ 8

เรื่อง การใช้เวลาในการช่วยเหลืองานบ้าน

เวลา 50 นาที

แม่แบบที่ใช้ "เวลาปิดภาคเรียน"

ความถี่รวบยอด นักเรียนควรใช้เวลาว่างปิดภาคเรียนให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและครอบครัวโดยการช่วยเหลืองานบ้าน

- จุดมุ่งหมาย
1. เพื่อเสนอแม่แบบที่มีพฤติกรรมการใช้เวลาว่างปิดภาคเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ
 2. เพื่อให้นักเรียนบอกพฤติกรรมการใช้เวลาว่างปิดภาคเรียนอย่างมีประสิทธิภาพของแม่แบบได้
 3. เพื่อให้นักเรียนบอกการกระทำที่แสดงถึงการใช้เวลาว่างปิดภาคเรียนอย่างมีประสิทธิภาพของตนเองและผลที่ได้รับจากการกระทำนั้นได้

สื่อการสอน สไลด์-เทป

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

- ก. ชื่นนำ กรูณทนาและซักถามนักเรียนว่า 'นักเรียนคิดว่าการกระทำอะไรที่แสดงถึงการใช้เวลาว่างปิดภาคเรียนที่มีประโยชน์'
- ข. ชื่นสอน
 1. ครูฉายสไลด์แม่แบบเรื่อง "เวลาปิดภาคเรียน" ให้นักเรียนดู
 2. เมื่อนักเรียนดูสไลด์แม่แบบจบแล้ว ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็นกลุ่มละ 5 คน ร่วมกันอภิปรายในหัวข้อต่อไปนี้
 - 2.1 วนิคาใช้เวลาว่างปิดภาคเรียนทำอะไรที่มีประโยชน์
 - 2.2 วนิคาได้รับผลตอบแทนอย่างไรในการใช้เวลาว่างปิดภาคเรียนที่มีประโยชน์

2.3 นักเรียนคิดว่า การกระทำของวนิดาควรแก่การ เลียนแบบหรือไม่ เพราะอะไร

3. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันแสดงความคิดเห็น
เกี่ยวกับการกระทำที่แสดงถึงการใช้เวลาระหว่าง
ปิดภาคเรียนของตนเองอย่างมีประโยชน์ และผลที่ได้รับ
จากการกระทำนั้น
 4. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมาพูดข้อสรุป
การอภิปรายแสดงความคิดเห็นของกลุ่ม
- ค. ขั้นสรุป
1. ครูกับนักเรียนร่วมกันสรุปเรื่อง "เวลาปิดภาคเรียน"
 2. ครูสรุปว่า เวลาปิดภาคเรียน นักเรียนจะมีเวลาว่าง
มากมาย นักเรียนควรใช้เวลาให้เกิดประโยชน์ต่อ
ตนเองและครอบครัว โดยการช่วยทำงานบ้าน ซึ่ง
การกระทำอาจจะแตกต่างกันไปในแต่ละบุคคล
- ง. การประเมินผล
1. สังเกตความสนใจและความตั้งใจของนักเรียนในการดู
สไลด์แม่แบบ
 2. การอภิปรายแสดงความคิดเห็นภายหลังดูสไลด์แม่แบบ
จบแล้ว
 3. นักเรียนบอกการกระทำที่แสดงถึงการใช้เวลาระหว่าง
ปิดภาคเรียนอย่างมีประโยชน์และผลที่ได้รับจากการกระทำ
นั้นได้
 4. การสรุปเรื่อง "เวลาปิดภาคเรียน" ของนักเรียน

บท Script แนวเรื่อง "เวลาปิดภาคเรียน"

ภาพ	คำบรรยาย
(ภาพที่ 1 - 4 เหมือนเดิม) ภาพที่ 5 เวลาปิดภาคเรียน	ดนตรี
ภาพที่ 6 มองจากหลังห้องเรียน ให้ เห็นอยู่หน้าห้อง	ใน โดย...
ภาพที่ 7 ภาพเด็กปลุกต้นไม้	เวลาระหว่าง ปิดภาคเรียน ทำอะไรแตกต่างกันไป บางคนใช้เวลาเรียน บางคนหางานอดิเรกทำ เช่น ปลุกต้นไม้
ภาพที่ 8 ภาพเด็กให้อาหารปลา	เลี้ยงสัตว์ เป็นต้น
ภาพที่ 9 ภาพวนิยายบางงาน	วนิดาทำหน้าที่ล้างจานทุกวันเรือทุกคนในครอบครัว รับประทานอาหารทุกมื้อเสร็จแล้ว

ภาพ	คำบรรยาย
ภาพที่ 10 ภาพวินิคาช่วยคุณแม่หันผัก	เวลาตอนเย็น วินิคาช่วยคุณแม่ทำอาหาร
ภาพที่ 11 ภาพวินิดากวาดบ้าน	วินิดาช่วยพี่สาวกวาดบ้าน เช็ดบ้าน
ภาพที่ 12 ภาพวินิดานั่งดูโทรทัศน์	เมื่อมีเวลาว่างบางครั้งวินิดาดูรายการโทรทัศน์ที่ชอบ เมื่อดูจบรายการจะปิดโทรทัศน์
ภาพที่ 13 ภาพวินิดาวาดรูปทำ ส.ค.ส.	หลังจากนั้นยังมีเวลาว่างมากมาย วินิดาคิดว่าน่าจะใช้เวลาทำสิ่งของบางอย่างด้วยฝีมือตนเอง วินิดาจึงนำใบกระดาษมาวาดรูปทำเป็น ส.ค.ส. ให้เพื่อนในวันปีใหม่ และทำเป็นที่คั่นหนังสือด้วย
ภาพที่ 14 ภาพครูอ่านรายงานของวินิดา และวินิดายืนอยู่หน้าชั้นเรียน	เปิดภาคเรียน ครูอ่านรายงานที่นักเรียนส่งมาแล้ว ก็เลือกวินิดาเป็นตัวอย่างที่ดีในการใช้เวลา ปิดภาคเรียนให้มีประโยชน์ ใช้เวลาในการช่วยเหลืองานบ้านและประดิษฐ์ของที่มีประโยชน์อีกด้วย
ภาพที่ 15 ภาพวินิดาสำธิตการทำ ส.ค.ส. หน้าชั้นเรียนและเพื่อน ๆ ประมโม	วินิดามาสาธิตการทำ ส.ค.ส. และที่คั่นหนังสือให้เพื่อน ๆ ดู เพื่อน ๆ ประมโมให้วินิดา วินิดาตั้งใจและภูมิใจในการใช้เวลาระหว่างปิดภาคเรียนนี้

การสอนครั้งที่ 9

เรื่อง การนำสิ่งของที่เหลือใช้มาใช้ให้เกิดประโยชน์และการซ่อมแซมเสื้อผ้าที่ชำรุด

เวลา 50 นาที

แม่แบบที่ใช้ "ของเก่าที่มีประโยชน์"

ความคิดรวบยอด คนที่ใช้สิ่งของอย่างประหยัด ต้องรู้จักนำสิ่งของที่เหลือใช้มาใช้ให้เกิดประโยชน์และรู้จักซ่อมแซมเสื้อผ้าที่ชำรุด

- จุดมุ่งหมาย
1. เพื่อเสนอแม่แบบที่มีพฤติกรรมการนำสิ่งของเก่าที่ไม่ได้ใช้ มาใช้ให้เกิดประโยชน์
 2. เพื่อให้นักเรียนบอกพฤติกรรมของแม่แบบในก รนำสิ่งของเก่าที่ไม่ได้ใช้ มาใช้ให้เกิดประโยชน์ได้
 3. เพื่อให้นักเรียนบอกการกระทำที่แสดงถึงการนำสิ่งของเก่าที่ไม่ได้ใช้ มาใช้ให้เกิดประโยชน์และผลที่ได้รับจากการกระทำนั้นได้

สื่อการสอน สไลด์-เว.๗

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

- ก. ขั้นนำ ครูสนทนาและซักถามนักเรียนว่า "นักเรียนเคยนำสิ่งของเก่ามาใช้ให้เกิดประโยชน์หรือไม่ เช่นอะไร"
- ข. ขั้นสอน
 1. ครูฉายสไลด์แม่แบบเรื่อง "ของเก่าที่มีประโยชน์" ให้นักเรียนดู
 2. เมื่อนักเรียนดูสไลด์แม่แบบจบแล้ว ครูให้นักเรียนแบ่งออกเป็นกลุ่มละ 5 คน ร่วมกันอภิปรายในหัวข้อต่อไปนี้
 - 2.1 วนิดาทำอะไรที่แสดงถึงการนำสิ่งของเก่าที่ไม่ได้ใช้มาใช้ให้เกิดประโยชน์
 - 2.2 นักเรียนแทนด้วยการกระทำของวันดีหรือไม่ เพราะอะไร

2.3 วณิศาได้รับผลตอบแทนอย่างไรจากการกระทำนั้น

2.4 นักเรียนคิดว่า การกระทำของวณิศาควรแก่การ
เลียนแบบหรือไม่ เพราะอะไร

- 3 ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันแสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับการกระทำที่แสดงถึงการนำสิ่งของเก่าที่ไม่ได้ใช้มาใช้ให้เกิดประโยชน์ และผลที่ได้รับจากการกระทำนั้น
- 4 ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมาพูดข้อสรุปการอภิปรายแสดงความคิดเห็นของกลุ่ม

- ค. ขั้นสรุป
1. ครูกับนักเรียนร่วมกันสรุปเรื่อง "ของเก่าที่มีประโยชน์"
 2. ครูสรุปว่า คนที่ใช้สิ่งของอย่างประหยัด โดยรู้จักนำสิ่งของเก่าที่เหลือใช้มาใช้ให้เกิดประโยชน์และการซ่อมแซมเสื้อผ้าที่ชำรุดเป็นสิ่งที่นักเรียนควรปฏิบัติ เพราะจะทำให้ไม่ต้องเสียเงินซื้อของโดยไม่จำเป็น และสามารถนำสิ่งของมาใช้ประโยชน์ต่อไปอีกด้วย

ง. การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจและความตั้งใจของนักเรียนในการดูคลิปลัดแม่แบบ
2. การอภิปรายแสดงความคิดเห็นภายหลังดูคลิปลัดแม่แบบจบแล้ว
3. นักเรียนบอกการกระทำที่แสดงถึงการนำสิ่งของเก่าที่ไม่ได้ใช้มาใช้ให้เกิดประโยชน์ได้
4. การสรุปของนักเรียนเรื่อง "ของเก่าที่มีประโยชน์"

บท Script แม่แบบเรื่อง "ของเก่าที่มีประโยชน์"

ภาพ	คำบรรยาย
(ภาพที่ 1 - 4 เหมือนเดิม) ภาพที่ 5 ของเก่าที่มีประโยชน์	ดนตรี
ภาพที่ 6 ภาพในตลาด พ่อค้าแม่ค้า กำลังขายของ	 เรียน
ภาพที่ 7 ภาพวนิดาแบมือขอเงินคุณแม่	วนิดาสอบเข้าเรียนได้ อยู่ อีกไม่กี่วันโรงเรียนจะเปิด ต้องใช้หนังสือเรียนใหม่จึง
ภาพที่ 8 ภาพวันดีพูดกับวนิดา	วันดีเป็นพี่สาวของวนิดา "หนังสือเรียนเก่าของพี่พอ หาจะก็ได้ไม่ต้องเสียเงินไป จ่ายค่าเล่าเรียนค่าสมุดอีก เพื่อเก็บเงินให้พวกเรา ตอนนี้อะไรประยัดได้คว วนิดาแม้อยากให้หนังสือ ก็เห็นด้วย

ภาพ	คำบรรยาย
ภาพที่ 9 ภาพวนิดาเย็บกระดาษรวมกัน	วนิดาคิดได้ว่า ควรนำกระดาษจากสมุดที่เหลือใช้มาเย็บรวบรวมเป็นสมุดโน้ต
ภาพที่ 10 ภาพวนิดาเอากระดาษห่อของขวัญมาติดรอบแกนที่ชลุ	วนิดานำกระดาษห่อของขวัญมาติดแกนที่ชลุใช้ทำเป็นที่ใส่ปากกา
ภาพที่ 11 ภาพวนิดาเย็บกระดุมเสื้อ	นอกจากนี้ เสื้อผ้าบางตัวที่ไม่ได้ใส่เพราะกระดุมหลุด หรือขาดเล็กน้อยก็นำมาซ่อมแซมติดกระดุมหรือปะ จะได้นำมาใส่ได้อีก
ภาพที่ 12 ภาพคุณแม่และวันฉัตรกับวนิดา	คุณแม่และวันฉัตรภูมิใจในวนิดา ที่เริ่มรู้จักนำของที่เหลือใช้มาทำให้เกิดประโยชน์และยังซ่อมแซมเสื้อผ้าที่ชำรุด วนิดาดีใจไม่ต้องเสียเงินกับหนังสือเรียนและสมุดโน้ตโดยไม่จำเป็น จะได้นำเงินจำนวนนี้เก็บไว้เป็นค่าใช้จ่ายในการศึกษาในอนาคต

การสอนครั้งที่ 10

เรื่อง การดูแลรักษาสาธารณสมบัติของโรงเรียน

เวลา 50 นาที

แม่แบบที่ใช้ "สาธารณสมบัติของโรงเรียน"

ความคิดรวบยอด การใช้สิ่งของร่วมกันของโรงเรียน นักเรียนทุกคนต้องช่วยกันดูแลรักษาสาธารณสมบัติของโรงเรียน เพื่อให้สาธารณสมบัตินั้นใช้ได้นาน

- จุดมุ่งหมาย
1. เพื่อเสนอแม่แบบที่มีพฤติกรรมการทำลายสิ่งของเครื่องใช้ของโรงเรียน
 2. เพื่อให้นักเรียนบอกพฤติกรรมของแม่แบบที่แสดงถึงการรักษาสาธารณสมบัติของโรงเรียนได้
 3. เพื่อให้นักเรียนบอกการกระทำที่แสดงถึงการรักษาสาธารณสมบัติของโรงเรียนได้

สื่อการสอน สไลด์-เทป

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

- ก. ขั้นนำ

ครูสนทนาและซักถามนักเรียนว่า "นักเรียนเคยเห็นสิ่งของเครื่องใช้ของโรงเรียนอะไรบ้างที่เสียหาย เป็นเพราะอะไร"
- ข. ขั้นสอน
 1. ครูฉายสไลด์แม่แบบเรื่อง "สาธารณสมบัติของโรงเรียน" ให้นักเรียนดู
 2. เมื่อนักเรียนดูสไลด์แม่แบบจบแล้ว ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็นกลุ่มละ 5 คน ร่วมกันอภิปรายในหัวข้อต่อไปนี้
 - 2.1 นักเรียนเห็นด้วยกับการกระทำของนิสาหรือไม่ เพราะอะไร
 - 2.2 นักเรียนเห็นด้วยกับการกระทำของวนิดาหรือไม่ เพราะอะไร

2 3 วนิดาได้รับผลตอบแทนอย่างไรจากการกระทำนั้น

2.4 นักเรียนคิดว่า การกระทำของวนิดาควรแก่การ
เลียนแบบหรือไม่

3. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันแสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับการกระทำที่แสดงถึงการรักษาสาธารณสมบัติของโรงเรียน
4. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมาพูดข้อสรุป
การอภิปรายแสดงความคิดเห็นของกลุ่ม

- ค. ขั้นสรุป
1. ครูกับนักเรียนร่วมกันสรุปเรื่อง "สาธารณสมบัติของโรงเรียน"
 2. ครูสรุปว่า การดูแลรักษาสาธารณสมบัติของโรงเรียน เป็นสิ่งที่นักเรียนควรปฏิบัติ เพราะเป็นการรักษาของส่วนรวมให้ใช้ได้ถึงรุ่นต่อ ๆ ไป และเป็นการใช้สิ่งของอย่างมีประโยชน์และคุ้มค่าด้วย

ง. การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจและความตั้งใจของนักเรียนในการดูสไลด์แม่แบบ
2. การอภิปรายแสดงความคิดเห็นภายหลังดูสไลด์แม่แบบจบแล้ว
3. นักเรียนบอกการกระทำที่แสดงถึงการรักษาสาธารณสมบัติของโรงเรียนได้
4. การสรุปของนักเรียนเรื่อง "สาธารณสมบัติของโรงเรียน"

บท Script แม่แบบเรื่อง "สาธารณสมบัติของโรงเรียน"

ภาพ	คำบรรยาย
(ภาพที่ 1 - 4 เหมือนเดิม) ภาพที่ 5 Caption สาธารณสมบัติของโรงเรียน	ดนตรี
ภาพที่ 6 ภาพภายในห้องเรียน วนิดาเฝ้าอยู่กับนิสา	นิสากับวนิดาเป็นเพื่อนรักกันมาก เรียนอยู่ในห้องเดียวกันและยังนั่งติดกันด้วย แต่ทั้งสองมีการกระทำที่ต่างกัน เช่น
ภาพที่ 7 ภาพภายในชั่วโมงคณิตศาสตร์ นิสาเอาปากกาขีดเขียนโต๊ะเรียน	ในชั่วโมงคณิตศาสตร์ ครูสั่งโจทย์เลขให้นักเรียนทำในชั่วโมงเรียน นิสาก็ทำเลขโดยขีดเลขขีดเขียนโต๊ะเรียน
ภาพที่ 8 ภาพวนิดากับนิสาพูดกัน	วนิดาเห็นเข้าจึงพูดว่า "อย่าทดเลขบนโต๊ะเรียนซิ" นิสาว่ "ไม่ใช่โต๊ะเรียนของเธอเนะ โต๊ะของฉัน" วนิดาพูดแย้งว่า "ใช่ ไม่ใช่โต๊ะของฉัน และไม่ใช่โต๊ะของเธอด้วย เป็นโต๊ะของโรงเรียน ถ้าเธอทำอย่างนั้นจะทำให้โต๊ะไม่สะอาดเป็นรอยขรุขระ และพังเร็วอีกด้วย"

ภาพ	คำบรรยาย
ภาพที่ 9 ภาพนิดาส่งเศษกระดาษให้นิสา	"เราแบ่งเศษกระดาษให้เธอหมดเลย" นิสาพูดว่า "ขอบใจจ๊ะ" นิสารู้สึกตัวว่า ทำไม่เหมาะสมเลยพูดว่า "ต่อไปฉันจะหาเศษกระดาษเตรียมมาทดเลข"
ภาพที่ 10 ภาพนักเรียนนั่งเป็นกลุ่ม	ไม่เพียงแต่โต๊ะเรียนจะมีรอยขีดเขียนการทดเลขเท่านั้น ยังมีรอยเขียนอย่างอื่นอีกมากมาย รวมทั้งตามฝาผนังห้องเรียน ทำให้ห้องเรียนนี้สกปรก นักเรียนเลยปรึกษากันในการช่วยกันรักษาความสะอาดในห้องเรียน
ภาพที่ 11 ภาพนิดาขมื่อ	วนิดาขมื่อเสนอว่า "เราควรหากระดาษ มาตกแต่งเป็นบอร์ดระบายความในใจ เพื่อให้เพื่อนบางคนที่ยากเขียนอะไรก็ให้มาเขียนบนบอร์ดนี้ แทนที่จะไปเขียนตามโต๊ะเรียนหรือฝาผนังห้องเรียน และที่ดำกัญพวกเราทุกคนต้องช่วยกันรักษา ให้ความสะอาด"
ภาพที่ 12 ภาพนักเรียนในห้องเรียนยืนให้กัน	เพื่อน ๆ เห็นก็ทักว่า ตัวจากนั้นห้องเรียนก็สะอาดเรียบร้อย ทุกคนก็ใจที่ช่วยกันร่วมมือรักษาสาธารณสมบัติของโรงเรียน

การสอนครั้งที่ 11

เรื่อง การใช้ไฟฟ้าและน้ำประปาให้เป็นประโยชน์มากที่สุด

เวลา 50 นาที

แม่แบบที่ใช้ "การประหยัดน้ำและไฟฟ้า"

ความคิดรวบยอด การใช้น้ำประปาและไฟฟ้าอย่างประหยัดจะช่วยให้ครอบครัวประหยัดเงินในการจ่ายค่าน้ำประปาและไฟฟ้า

- จุดมุ่งหมาย
1. เพื่อเสนอแม่แบบที่มีพฤติกรรมการใช้น้ำประปาและไฟฟ้าอย่างไม่ประหยัดและอย่างประหยัด
 2. เพื่อให้นักเรียนบอกได้ว่าพฤติกรรมใดของแม่แบบที่แสดงถึงการใช้น้ำประปาและไฟฟ้าอย่างไม่ประหยัดและอย่างประหยัด
 3. เพื่อให้นักเรียนบอกการกระทำที่แสดงถึงการใช้น้ำประปาและไฟฟ้าอย่างประหยัดได้

สื่อการสอน สไลด์-เวป

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

- ก. ขั้นนำ ครูสนทนาและซักถามนักเรียนว่า "นักเรียนเคยใช้น้ำประปาและไฟฟ้าอย่างประหยัดหรือไม่ประหยัด เช่นอะไรบ้าง"
- ข. ขั้นสอน
 1. ครูฉายสไลด์แม่แบบเรื่อง "การประหยัดน้ำและไฟฟ้า" ให้นักเรียนดู
 2. เมื่อนักเรียนดูสไลด์แม่แบบจบแล้ว ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็นกลุ่มละ 5 คน ร่วมกันอภิปรายในหัวข้อต่อไปนี้
 - 2.1 วนิดาใช้น้ำประปาอย่างไม่ประหยัดอย่างไร
 - 2.2 วนิดาใช้ไฟฟ้าอย่างไม่ประหยัดอย่างไร
 - 2.3 วนิดากับวนิดาช่วยคุณแม่ประหยัดน้ำประปาและไฟฟ้าอย่างไรและได้รับผลคืออย่างไรจากการกระทำนั้น

๒.๔ นักเรียนคิดว่า การกระทำของวันดีกับวันดีคาคร
แก่การเลียนแบบหรือไม่ เพราะอะไร

3. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันแสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับการกระทำที่แสดงถึงการใช้น้ำประปาและไฟฟ้าอย่างประหยัด

4. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมาพูดข้อสรุปการอภิปรายแสดงความคิดเห็นของกลุ่ม

- ค. ขั้นสรุป
1. ครูกับนักเรียนร่วมกันสรุปเรื่อง "การประหยัดน้ำและไฟฟ้า"
 2. ครูสรุปว่า การประหยัดน้ำประปาและไฟฟ้าเป็นสิ่งที่นักเรียนควรปฏิบัติ เพราะจะช่วยผู้ปกครองประหยัดเงินในการจ่ายค่าน้ำประปาและไฟฟ้าและยังช่วยให้นักเรียนเป็นคนรู้จักใช้สิ่งของเครื่องใช้อย่างประหยัดด้วย

ง. การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจและความตั้งใจของนักเรียนในการดูสไลด์แม่แบบ
2. การอภิปรายแสดงความคิดเห็นภายหลังดูสไลด์แม่แบบจบแล้ว
3. นักเรียนบอกการกระทำที่แสดงถึงการใช้น้ำประปาและไฟฟ้าอย่างประหยัดได้
4. การสรุปเรื่อง "การประหยัดน้ำและไฟฟ้า" ของนักเรียน

ប្រតិទិនប្រតិបត្តិការសកម្មភាព

ឆ្នាំ

ប្រតិទិនប្រតិបត្តិការសកម្មភាព

• ឆ្នាំ ២០០០

บท Script แม่แบบเรื่อง "การประหยัดน้ำและไฟฟ้า"

ภาพ	คำบรรยาย
(ภาพที่ 1 - 4 เหมือนเดิม) ภาพที่ 5 Caption การประหยัดน้ำและไฟฟ้า	ดนตรี
ภาพที่ 6 ภาพคุณแม่คุยกับวันดาและวันดี	เดื่อนนี้ คุณแม่จ่ายเงินค่าน้ำประปาและไฟฟ้า เพิ่มขึ้นมาก เลยเรียกวินดากับพี่วันดีมาคุยกัน เพื่อช่วยกันใช้น้ำประปาและไฟฟ้าอย่างประหยัด
ภาพที่ 7 ภาพวินดาคุยกับวันดีนั่งคุยกัน	วินดาคุยกับวันดีก็มาคิดว่า ทำไมค่าน้ำประปาและ ไฟฟ้าเพิ่มมากขึ้น
ภาพที่ 8 ภาพน้ำในห้องน้ำล้น ก็ออกมาปิดไม่สนิท	วันดาคิดว่า "ตนเองใช้น้ำไม่ประหยัดด้วย เปิดน้ำในห้องน้ำทิ้งไว้จนล้นหลายครั้งแล้ว และ บางทีปิดก็ออกมาไม่สนิท น้ำหยดทีละหยดรวมกันได้ เป็นถังเหมือนกัน และชอบซักผ้าวันละชุดทำให้ เปลืองน้ำ"
ภาพที่ 9 ภาพวันดีนอนหลับ มีวิทยุอยู่หัวเตียงนอน	(เสียงดนตรี) ส่วนพี่วันดีก็นึกขึ้นได้ว่า พี่ก็เหมือนกัน เปิดวิทยุฟัง ตอนกลางคืนและไม่ได้ปิดวิทยุก่อนนอน กว่าจะตื่น วิทยุก็กินไฟไปหลายชั่วโมง และบางทีก็รีดผ้าวันละ ชุดเฉพาะที่จะใส่ ทำให้เปลืองไฟ"

ภาพ	คำบรรยาย
ภาพที่ 10 ภาพวันดีจับมือกับวนิดา	พี่วันดีพูดต่อว่า "ต่อไปนี้เราสองคนร่วมมือกัน ช่วยคุณแม่ประหยัดน้ำและไฟฟ้าหน่อยจ๊ะ"
ภาพที่ 11 ภาพวนิดาปิดก๊อกน้ำ	ต่อมา วนิดาปิดก๊อกน้ำประปาให้สนิททุกครั้งที่ใช้ เสร็จ
ภาพที่ 12 ภาพวนิดาซักผ้า	และซักผ้าครึ่งละหลาย ๆ ชุด รวมทั้งของพี่วันดีด้วย
ภาพที่ 13 ภาพวันดีรีดผ้า	ส่วนพี่วันดีจะช่วยรีดผ้าให้วนิดา และจะปิดวิญญู เมื่อเข้านอนด้วย
ภาพที่ 14 ภาพวนิดาปิดไฟในห้อง	นอกจากนี้ วนิดายังคอยปิดไฟในห้อง ที่ไม่มีใคร ใช้แล้ว ดังคำขวัญที่ว่า "ปิดไฟ ก่อนที่จะไม่มีไฟให้ปิด"
ภาพที่ 15 ภาพคุณแม่โอบกอดวนิดาและ วันดี	คุณแม่ชมเชยวนิดาและวันดีที่ช่วยกันประหยัดน้ำและ ไฟฟ้าทำให้จ่ายเงินค่าน้ำประปาและไฟฟ้าน้อยลง

การพบนครั้งที่ 12

เรื่อง ปัจฉิมนิเทศ

เวลา 50 นาที

แม่แบบที่ใช้ "คุณค่าของการประหยัด"

ความถึรวบยอด การประหยัดประกอบด้วลักษณะสำคัญคือ การใช้เงิน เวลาและสิ่งของ
เครื่องใช้ให้เกิดประโยชน์และคุ้มค้ำที่สุด ผู้ที่ปฏิบัติตนเป็นคณประหยัด
ในชีวิตประจำวันได้จะสามารถดำรงชีวิตของตนได้อย่างเป็นสุข

- จุดมุ่งหมาย
1. เพื่อเสนอแนะแบบที่มีพฤติกรรมการใช้เงิน เวลาและสิ่งของเครื่องใช้
อย่างประหยัด
 2. เพื่อให้นักเรียนบอกพฤติกรรมการใช้เงิน เวลาและสิ่งของเครื่องใช้
อย่างประหยัดของแม่แบบได้
 3. เพื่อให้นักเรียนบอกลักษณะสำคัญของการประหยัดได้
 4. เพื่อให้นักเรียนบอกการกระทำของตนเองที่แสดงถึงการนำการประหยัด
ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

สื่อการสอน สไลด์-เทป

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

- ก ขั้นนำ ครูสนทนาและซักถามนักเรียนว่า "การประหยัดเป็นสิ่งสำคัญ
หรือไม่เพราะอะไร"
 - ข ขั้นสอน
 1. ครูฉายสไลด์แม่แบบเรื่อง "คุณค่าของการประหยัด" ให้นักเรียนดู
 2. เมื่อนักเรียนดูสไลด์แม่แบบจบแล้ว ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม
ออกเป็นกลุ่มละ 5 คน ร่วมกันอภิปรายในหัวข้อต่อไปนี้
- 2 1 วนิดาได้เป็นนักเรียนตัวอย่างที่ดี เพราะอะไร

2.2 นักเรียนคิดว่าการกระทำของวินิตาควรแก่การ
เลียนแบบหรือไม่

2.3 นักเรียนคิดว่าการประหยัประคบด้วยลักษณะ
สำคัญอะไรบ้าง

3. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันแสดงความคิดเห็น
เกี่ยวกับการกระทำของตนเองที่แสดงถึงการนำการ
ประหยัดไปใช้ในชีวิตประจำวัน

4. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมาพูดข้อสรุปการ
อภิปรายแสดงความคิดเห็นของกลุ่ม

- ค. ขั้นสรุป
1. ครูกับนักเรียนร่วมกันสรุปเรื่อง "คุณค่าของการประหยัด"
 2. ครูสรุปว่า การประหยัดนั้นเป็นการใช้เงิน เวลาและ
สิ่งของเครื่องใช้ให้เกิดประโยชน์และคุ้มค่าที่สุด และ
นักเรียนควรนำการประหยัดไปปฏิบัติในชีวิตประจำวัน
เพราะจะทำให้นักเรียนเกิดความรู้ ภูมิปัญญา และสามารถ
ดำรงชีวิตได้อย่างเป็นสุข

ง. การประเมินผล

1. สังเกตความรู้ ความเข้าใจและความตั้งใจของนักเรียนในการ
ดูสไลด์แม่แบบ
2. การอภิปรายแสดงความคิดเห็นภายหลังดูสไลด์แม่แบบจบแล้ว
3. นักเรียนบอกลักษณะสำคัญของ การประหยัดได้
4. นักเรียนบอกการกระทำของตนเองที่แสดงถึงการนำ
การประหยัดไปใช้ในชีวิตประจำวันได้
5. การสรุปเรื่อง "คุณค่าของการประหยัด" ของนักเรียน

บท Script แม่แบบเรื่อง "คุณค่าของการประหยัด"

ภาพ	คำบรรยาย
(ภาพที่ 1 - 4 เหมือนเดิม) ภาพที่ 5 Caption คุณค่าของการประหยัด	ดนตรี
ภาพที่ 6 ภาพมองจากหลังห้องเรียน เห็นครูประจำชั้นยืนอยู่	ในช่วงโหมโรง ครูประจำชั้นให้นักเรียนเลือกนักเรียนที่เป็นตัวอย่างที่ดีประจำภาคเรียนนี้
ภาพที่ 7 ภาพวนิยายหน้าห้องเรียน	เพื่อน ๆ ทุกคนเสนอวนิดาเป็นนักเรียนตัวอย่างที่ดีในเรื่องการประหยัด ทำไมวนิดาได้เป็นนักเรียนตัวอย่างที่ดี เพราะวนิดาใช้เงิน เวลา และสิ่งของเครื่องใช้ให้เกิดประโยชน์และคุ้มค่าที่สุดดังนี้
ภาพที่ 8 การใช้เงินอย่างประหยัด	ดนตรี
ภาพที่ 9 ภาพวนิดาหยอดเงินใส่กระปุกออมสิน	วนิดารู้จักวางแผนการใช้จ่ายเงิน ทำให้ใช้เงินพอกับรายรับในแต่ละวัน และยังสามารถเหลือเงินเก็บสะสมไว้

ภาพ	คำบรรยาย
ภาพที่ 10 ภาพวนิดาซื้อปากกา	ทำให้ช่วยแบ่งเบาภาระของผู้ปกครองโดยการ ซื้ออุปกรณ์การเรียนเล็ก ๆ น้อย ๆ ด้วยเงิน ตนเอง รวมทั้งยังช่วยแก้ไขปัญหาในการเก็บ เงินจกบอร์ตประจำสัปดาห์ด้วย
ภาพที่ 11 การใช้เวลาอย่างประหยัด	คนตรี
ภาพที่ 12 ภาพวนิดานั่งอ่านหนังสือ	นอกจากนี้ วนิดายังเรียนหนังสือได้ดี เพราะ รู้จักวางแผนการอ่านหนังสือทบทวนบทเรียน
ภาพที่ 13 ภาพวนิดากับเพื่อน ๆ นี้ วางแผน แบ่งเวลา	วนิดาช่วยเพื่อนวางแผนแบ่งเวลาในการ เตรียมตัวสอบ
ภาพที่ 14 ภาพวนิดาช่วยคุณแม่หั่นผัก	และวนิดาใช้เวลาบิณฑภาคเรียนช่วยเหลืองานบ้าน
ภาพที่ 15 การใช้สิ่งของเครื่องใช้อย่าง ประหยัด	คนตรี
ภาพที่ 16 ภาพวนิดาเก็บกระดาษรวมกัน	และวนิดานำกระดาษจากสมุดที่เหลือใช้มาเก็บ รวบรวมเป็นสมุดโน้ต

ภาพ	คำบรรยาย
ภาพที่ 17 ภาพวนิคาปิดกั้นน้ำ	วนิคาช่วยที่บ้านประเบ็ดน้ำ
ภาพที่ 18 ภาพวนิคาปิดไฟ	วนิคาช่วยที่บ้านประหยัดไฟฟ้า
ภาพที่ 19 ภาพบอร์ดระบายความในใจ	สำหรับที่โรงเรียนวนิคาช่วยแก้ปัญหาเกี่ยวกับการทำให้ห้องเรียนสะอาดขึ้น
ภาพที่ 20 ภาพวนิคาได้รับรางวัลจากครู	วนิคาภูมิใจและมีความสุขมาก วนิคาได้รับรางวัลจากครู
ภาพที่ 21 ภาพเพื่อน ๆ จับมือวนิคา	การกระทำของวนิคาสมควรได้รับคำยกย่อง ว่าเป็นบุคคลตัวอย่างที่ดี เพื่อน ๆ แสดงความ ยินดีกับวนิคา
ภาพที่ 22 สวีตส์	คนตรี

โปรแกรมการสอนแบบปกติ เรื่องการประหยัค

การสอนครั้งที่ 1

เรื่อง การสร้างความคุ้นเคยและจุดมุ่งหมายของการสอนเรื่อง "การประหยัค"

เวลา 50 นาที

ความคิดรวบยอด การเปิดเผยตนเองจะช่วยให้นักเรียนรู้จักกันมากขึ้น และนักเรียนสามารถแนะนำเพื่อนให้นักเรียนคนอื่น ๆ รู้จักด้วย รวมทั้งการตั้งใจฟังในสิ่งที่เพื่อน ๆ พูด จะทำให้นักเรียนรู้จักเพื่อนมากขึ้น และการสอนเรื่อง การประหยัค เพื่อให้นักเรียนเข้าใจและเห็นประโยชน์ของการประหยัค สามารถนำการประหยัคไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

- จุดมุ่งหมาย
1. เพื่อให้นักเรียนทำความรู้จักกันและเปิดเผยตนเองได้
 2. เพื่อให้นักเรียนสามารถแนะนำเพื่อนให้นักเรียนคนอื่น ๆ รู้จักได้
 3. เพื่อให้นักเรียนตั้งใจฟังสิ่งที่เพื่อนพูด
 4. เพื่อให้นักเรียนสรุปวัตถุประสงค์ของกิจกรรมครั้งนี้ได้
 5. เพื่อให้นักเรียนทราบจุดมุ่งหมายของการสอนเรื่อง "การประหยัค"

สื่อการสอน กระดาษคนละ 1 แผ่น

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. ครูแนะนำตัวเอง
2. ครูให้นักเรียนนับ 1-10 และให้นักเรียนที่เหลือนับ 1-10 จนครบจำนวนคน แล้วให้นักเรียนที่นับเลขเดียวกันจับคู่กัน
3. ครูให้นักเรียนแต่ละคู่ซักถามข้อมูลส่วนตัวซึ่งกันและกันจดลงในกระดาษที่ครูแจกให้ โดยใช้เวลา 10 นาที
4. เมื่อหมดเวลา ครูให้นักเรียนแต่ละคู่ออกมาหน้าชั้นเรียนผลัดกันแนะนำคู่ของตนให้นักเรียนคนอื่น ๆ รู้จัก

5. ครูกับนักเรียนร่วมกันสรุปวิชา
6. ครูบอกจุดมุ่งหมายของการสอนวิชา
7. ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถาม

การประเมินผล

1. สังเกตการซักถามของนักเรียนแต่ละคู่
2. นักเรียนแนะนำเพื่อนหน้าชั้นเรียนได้
3. สังเกตการตั้งใจฟังของนักเรียนขณะเพื่อนคนอื่น ๆ พูด
4. นักเรียนสรุปวัตถุประสงค์ของกิจกรรมได้

การสอนครั้งที่ 2

เรื่อง ความหมายของการประหยัดและลักษณะสำคัญของการประหยัด

เวลา 50 นาที

ความกริยวบยอก การประหยัดเป็นคุณลักษณะที่แสดงถึงการรู้จักใช้เงิน เวลา และสิ่งของ เครื่องใช้ของตนเอง และส่วนรวมให้เกิดประโยชน์และคุ้มค่าที่สุด

- จุดมุ่งหมาย
1. นักเรียนบอกได้ว่าบุคคลควรเป็นผู้มีการประหยัด
 2. นักเรียนบอกความหมายและ ลักษณะสำคัญของการประหยัดได้

สื่อการสอน แผนภูมิความหมายและลักษณะสำคัญของการประหยัด

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

1. ครูตั้งคำถามให้นักเรียนช่วยกันตอบดังนี้
 - 1.1 นักเรียนเคยทำอะไรที่แสดงถึงการประหยัดและมีประโยชน์อย่างไร
 - 1.2 คนเราควรเป็นผู้มีการประหยัดหรือไม่ เพราะเหตุใด
2. ครูให้นักเรียนบอกความหมายและลักษณะของผู้มีการประหยัดตามที่นักเรียนเข้าใจ
3. ครูให้นักเรียนยกตัวอย่างการกระทำที่แสดงถึงการประหยัด
4. ครูกับนักเรียนร่วมกันให้ความหมายคำว่า การประหยัด และสรุปลักษณะสำคัญของการประหยัด

การประเมินผล

1. สังเกตจากความสนใจในการตอบคำถาม
2. สังเกตจากการยกตัวอย่าง
3. นักเรียนบอกได้ว่าบุคคลควรเป็นผู้มีการประหยัด
4. นักเรียนบอกความหมายและลักษณะสำคัญของการประหยัดได้

การสอนครั้งที่ 3

เรื่อง การวางแผนการใช้จ่ายเงิน

เวลา 50 นาที

ความคิดรวบยอด บุคคลที่ใช้เงินอย่างประหยัดต้องรู้จักวางแผนการใช้จ่ายเงินในแต่ละวันให้เหมาะสมกับรายรับ

- จุดมุ่งหมาย
1. เพื่อให้นักเรียนทราบและเข้าใจเกี่ยวกับการวางแผนการใช้จ่ายเงิน
 2. เพื่อให้นักเรียนบอกการกระทำที่แสดงถึงการวางแผนการใช้จ่ายเงินได้
 3. เพื่อให้นักเรียนบอกประโยชน์ของการวางแผนการใช้จ่ายเงินได้

สื่อการสอน เอกสารเรื่อง "การวางแผนการใช้จ่ายเงิน"

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

1. ครูถามนักเรียนว่า นักเรียนเคยใช้เงินเกินจำนวนที่ได้รับจากผู้ปกครองหรือไม่ เพราะเหตุใด
2. ครูให้นักเรียนตั้งใจฟังเรื่องที่ครูเล่า
3. ครูเล่าเรื่อง "การวางแผนการใช้จ่ายเงิน"
4. เมื่อครูเล่าจบแล้ว ให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะสำคัญของบุคคลในเรื่อง
5. ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถาม
6. ครูถามนักเรียนว่า ถ้านักเรียนเป็นวนิดา นักเรียนจะมีการกระทำอย่างไรในการใช้จ่ายเงินและประโยชน์ที่ได้รับจากการกระทำนั้น
7. ครูกับนักเรียนร่วมกันสรุปเกี่ยวกับการวางแผนการใช้จ่ายเงิน

การประเมินผล

1. สังเกตจากความสนใจในการฟังของนักเรียน
2. สังเกตจากการแสดงความคิดเห็นของนักเรียน
3. นักเรียนบอกการกระทำที่แสดงถึงการวางแผนการใช้จ่ายเงินและประโยชน์ที่ได้รับ

เอกสารเรื่องสั้น เรื่อง "การวางแผนการใช้จ่ายเงิน"

ในช่วงโครงการ กรูสั่งให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่ม
ของใช้มาในการทำขนมฝ้ายช่วงโมงหน้า โดยให้แต่ละกลุ่ม
ที่สั่ง กลุ่มของวันดามี 5 คน ปรึกษากันถึงการเตรียมของมา
ตกลงกันว่าเก็บเงินคนละ 10 บาท โดยวันพรุ่งนี้ให้แต่ละคน
เพื่อจะได้ไปซื้อของด้วยกัน

วันรุ่งขึ้น วันดามีได้ [redacted] และคุณแม่มาโรงเรียนวัน
10 บาท เพื่อเป็นค่าของใช้ [redacted]

ตอนเช้า วันดากับ [redacted]
ชวนวันดาซื้อปากกา ซึ่งวันดาก็ชอบ [redacted]
เสร็จ และซื้อขนมมารับประทานจากมาย [redacted]
พบกันเพื่อรวบรวมเงินไปซื้อของที่ใช้ในการทำขนม [redacted]
ยกเว้นวันดาที่เหลือเงินเพียง 5 บาท เลยต้องยืมเงินเพื่อน

วันดามานั่งคิดว่า ตนเองใช้เงินเกินงบประมาณประจำวัน
เพื่อนท้วง เพราะตนเองไม่รู้จักรวางแผนการใช้จ่ายเงิน ว
แต่ละวัน โดยเงินที่ได้รับจากผู้ปกครองมาโรงเรียนวันละ
2 บาท ค่าอาหารกลางวัน 5 บาท ค่าขนม 4 บาท และน
โรงเรียน วันดามีเงินเหลือ 4 บาท เก็บไว้ทุกวัน จนสาม
เงินนำไปเป็นค่าของใช้ในการทำขนมกราวหน้าด้วย รวมทั้ง
รายรับ โดยไม่ต้องรบกวนเงินคุณแม่ วันดาภูมิใจในการที่
และคุณแม่ชมเชยวันดาที่รู้จักเก็บเงินสะสมไว้

การสอนครั้งที่ 4

เรื่อง การออมทรัพย์

เวลา 50 นาที

ความคิดรวบยอด การใช้เงินอย่างประหยัดต้องรู้จักวางแผนการใช้จ่ายเงินและแบ่งเงินส่วนหนึ่งเก็บสะสมไว้เพื่อให้ประโยชน์ในอนาคต

- จุดมุ่งหมาย
1. เพื่อให้นักเรียนทราบและเข้าใจเกี่ยวกับการออมทรัพย์
 2. เพื่อให้นักเรียนยกตัวอย่างของการเก็บเงินออมได้
 3. เพื่อให้นักเรียนบอกประโยชน์ของการเก็บเงินออมได้

สื่อการสอน เอกสารเรื่อง "รางวัลการเก็บออม"

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

1. ครูถามนักเรียนว่า "นักเรียนเก็บเงินสะสมไว้บ้างหรือไม่ และการเก็บเงินสะสมไว้มีประโยชน์อย่างไร"
2. ครูเล่าเรื่อง "รางวัลการเก็บออม"
3. เมื่อครูเล่าจบแล้ว ให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะสำคัญของบุคคลในเรื่อง
4. ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถาม
5. ครูให้นักเรียนยกตัวอย่างการเก็บเงินออมไว้และประโยชน์ที่ได้รับ

การประเมินผล

1. สังเกตจากความสนใจในการฟังของนักเรียน
2. สังเกตจากการแสดงความคิดเห็นของนักเรียน
3. นักเรียนยกตัวอย่างการเก็บเงินออมได้ รวมทั้งประโยชน์ที่ได้รับ

เอกสารเรื่องสั้น เรื่อง "รางวัลการเก็บออม"

ชีวโมงโฮมรุม ครูประจำชั้นประกาศให้ชั้นว่า พรุ่งนี้ อีก 1 สัปดาห์จะถึงวันที่นักเรียนต้องจัดบอร์ดหน้าชั้นเรียนในทุกสัปดาห์ เป็นกิจกรรมส่งเสริมการแสดงออกและการทำงานร่วมกันของนักเรียน ดังนั้นครูต้องการให้นักเรียนประชุมตกลงกันในการจัดกิจกรรมครั้งนี้ด้วยตัวนักเรียนเอง เพื่อจะได้แสดงความสามารถเต็มที่

หัวหน้าชั้นคุยกับเพื่อน ๆ ว่า "การจัดกิจกรรมครั้งนี้ พวกเราต้องร่วมมือร่วมใจกันทำแต่ต้องอาศัยอุปกรณ์ในการจัด เช่น กระดาษโปสเตอร์, สีเขียนบอร์ด รูปภาพต่าง ๆ ซึ่งพวกเราไม่มีเลย ดังนั้นเราควรเก็บเงินเพื่อซื้ออุปกรณ์ในการจัดกิจกรรมครั้งนี้ ใครมีอะไรจะเสนอไหม"

นักเรียนคนหนึ่งยกมือถามว่า "ถ้าเก็บเงิน เราต้องกติกาก่อนว่าจัด 1 เทอม ประมาณ 16 ครั้ง เราควรเก็บเงินคนละ 10 บาท" เพื่อนนักเรียนบางคนไม่เห็นด้วย เพราะเป็นเงินจำนวนมากที่ต้องจ่าย

วนิดาคิดว่าตนเองสามารถมีเงินจ่ายได้ เพราะเก็บเงินสะสมไว้วันละ 4 บาท ใส่กระปุกออมสิน แต่เพื่อนบางคนฐานะยากจน เงิน 10 บาท นับเป็นเงินจำนวนมากสำหรับเขา วนิดาเลยเสนอแนะว่า "พวกเราอาจจะถึงกันเก็บเงินประจำห้อง เก็บเงินในแต่ละวันคนละ 50 สตางค์ ครบ 20 วัน ก็จะได้เงินครบ 10 บาททุกคน เราไม่ต้องเสียเงินครั้งละมาก ๆ และไม่ต้องรบกวนเงินของผู้อุปการคอง" เพื่อนทุกคนในห้องเห็นด้วยและชมเชยวนิดาที่หาวิธีเก็บเงินในการจัดกิจกรรมครั้งนี้

นอกจากนี้ วนิดายังนำเงินที่เก็บสะสมไว้จนเต็มกระปุกออมสินไปฝากธนาคาร เพราะธนาคารจะเก็บรักษาเงินไว้และให้ดอกเบี้ยด้วย และบางครั้งวนิดาจำเป็นต้องซื้ออุปกรณ์การเรียน เช่น ปากกา ยางลบหมึก ดินสอ ก็นำเงินที่เก็บไว้ไปซื้อ ซึ่งวนิดามีเงินมากที่สามารถซื้อของได้ด้วยเงินที่ตนเองอดส่ำห้เก็บสะสมไว้และช่วยแบ่งเบาภาระคุณแม่ในเรื่องค่าใช้จ่ายเล็ก ๆ น้อย ๆ

การสอนครั้งที่ 5

เรื่อง การซื้อของที่มีประโยชน์และคุ้มค่าเงิน

เวลา 50 นาที

ความคิดรวบยอด การใช้เงินอย่างประหยัดนั้น นักเรียนต้องรู้จักใช้เงินซื้อของอย่างคุ้มค่าเงินที่เสียไปด้วย

- จุดมุ่งหมาย
1. เพื่อให้นักเรียนทราบและ เข้าใจเกี่ยวกับการซื้อของที่มีประโยชน์และคุ้มค่าเงิน
 2. เพื่อให้นักเรียนบอกการกระทำที่แสดงถึงการซื้อของที่มีประโยชน์และคุ้มค่าเงินได้
 3. เพื่อให้นักเรียนบอกประโยชน์ของการซื้อของที่มีประโยชน์และคุ้มค่าเงินได้

สื่อการสอน เอกสารเรื่อง "การซื้อของคุ้มค่าเงิน"

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

1. ครูนำเข้าสู่บทเรียนด้วยคำกลอนของสุนทรภู่ที่ว่า
"มีสิ่งพึงบรรจบให้ครบบาท
อย่าให้ขาดสิ่งของต้องประสงค์
มีน้อยใช้น้อยค่อยบรรจง
อย่าจ่ายลงให้มากจะยากนาน"
2. ครูถามนักเรียนว่าได้ข้อคิดอะไรจากคำกลอน
3. ครูเล่าเรื่อง "การซื้อของคุ้มค่าเงิน"
4. เมื่อครูเล่าจบแล้ว ให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะสำคัญของบุคคลแต่ละคนในเรื่อง
5. ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถาม
6. ครูให้นักเรียนบอกการกระทำที่แสดงถึงการซื้อของที่มีประโยชน์และคุ้มค่าเงินรวมทั้งประโยชน์ที่ได้รับ
7. ครูกับนักเรียนร่วมกันสรุปเกี่ยวกับการซื้อของที่มีประโยชน์และคุ้มค่าเงิน

การประเมินผล

1. สืบเนื่องจากความสนใจในการฟังของนักเรียน
2. สืบเนื่องจากการแสดงความคิดเห็นของนักเรียน
3. นักเรียนบอกได้ว่าการกระทำที่แสดงถึงการซื้อของที่มีประโยชน์และคุ้มค่า
เงินรวมทั้งประโยชน์ที่ได้รับ

เอกสารเรื่องสั้น เรื่อง "การซื้อของคุ้มค่าเงิน"

วันนี้เป็นวันหยุด นิสากับสุพรชวนวนิดาไปเที่ยวห้างสรรพสินค้า วนิดากับเพื่อน ๆ ไปดูของกระจุกกระจิกน่ารัก สุพรซื้อกล่องใส่ปากกา นิสาก็ซื้อบ้างแม้ว่าจะมีกล่องใส่ปากกาอยู่แล้ว วนิดาอยากซื้อบ้างเพราะกล่องใส่ปากกามีหลายแบบและน่ารักมาก แต่คิดได้ว่ากล่องใส่ปากกาของตนเองมีอยู่แล้ว ถ้าซื้อมาต้องเก็บกล่องใบกล่องหนึ่ง ซึ่งจะได้ไม่ได้ใช้ประโยชน์เลย

เมื่อเดินผ่านแผนกเสื้อผ้า นิสาก็เห็นเสื้อผ้าแบบน่ารักถูกใจ ราคาตัวละ 190 บาท แม้ นิสาก็ไม่มีเงิน ก็ตัดสินใจซื้อโดยยืมเงินจากสุพร ซึ่งวนิดาคิดว่า ถ้าเป็นตนเองถึงจะมีเงินที่จะซื้อได้ก็จะไม่ซื้อ เพราะราคาแพงเกินวัยของคนที่ซื้อใส่และยังยืมเงินเพื่อนด้วย ก็ต้องหาเงินมาคืนเพื่อนภายหลัง

วนิดาคิดว่าก่อนจะซื้ออะไร ควรคิดก่อนว่าของนั้นจำเป็นต้องซื้อหรือไม่ ของนั้นมีประโยชน์หรือเปล่า ของนั้นมีคุณภาพและราคาอย่างไร วนิดาตัดสินใจซื้อกระเป๋าใส่เงิน เพราะกระเป๋าใบเก่าขาดแล้วและกระเป๋าใบนี้ราคาไม่แพง คุณภาพใช้ได้

ก่อนกลับบ้าน นิสากับสุพรซื้อทอฟฟี่และมะม่วงทองมารับประทาน ซึ่งวนิดาคิดว่าของสองอย่างไม่มีความจำเป็นต่อร่างกายและทอฟฟี่ถ้ารับประทานมาก ๆ จะทำให้ฟันผุต้องเสียเงินไปหาทันตแพทย์ ส่วนวนิดาซื้อนมสดมารับประทาน เพราะจะมีประโยชน์ต่อร่างกายและคุ้มค่ากับเงินที่เสียไป

มีสิ่งพึงปรารถนาให้ครบบาท

อย่าให้ขาดสิ่งของต้องประสงค์

มีน้อยใช้น้อยค่อยบรรจง

อย่าจ่ายลงให้มากจะยาวนาน

(จากสุภาษิตสอนหญิง ของสุนทรภู่)

การสอนครั้งที่ 6

เรื่อง การวางแผนการใช้เวลา

เวลา 50 นาที

ความคิดรวบยอด การใช้เวลาในวัยเรียน นักเรียนควรมีการแบ่งเวลาให้เหมาะสมโดยเฉพาะ
การแบ่งเวลาในการเตรียมตัวสอบ

- จุดมุ่งหมาย
1. เพื่อให้ให้นักเรียนทราบและเข้าใจการวางแผนการใช้เวลา
 2. เพื่อให้นักเรียนบอกประโยชน์ของการวางแผนการใช้เวลาได้

สื่อการสอน เอกสารเรื่อง "การแบ่งเวลา"

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

1. ครูถามนักเรียนว่า "เวลาและวามิณีนี้อะไรจะคอยใคร" หมายความว่าอย่างไร
2. ครูเล่าเรื่อง "การแบ่งเวลา"
3. เมื่อครูเล่าจบแล้วให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อดี ข้อเสีย
ของบุคคลในเรื่อง
4. ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถาม
5. ครูถามนักเรียนว่า นักเรียนควรใช้เวลาอย่างไรในการเตรียมตัวสอบ
และได้รับประโยชน์อย่างไร
6. ครูกับนักเรียนร่วมกันสรุปเกี่ยวกับการวางแผนการใช้เวลา

การประเมินผล

1. สังเกตจากความสนใจในการฟังของนักเรียน
2. สังเกตจากการแสดงความคิดเห็นของนักเรียน
3. นักเรียนบอกประโยชน์ของการวางแผนการใช้เวลาได้

เอกสารเรื่องสั้น เรื่อง "การแบ่งเวลา"

ในช่วงโมงโยมรุม ครูประจำชั้นพูดเรื่องการเตรียมตัวสอบย่อยครั้งที่ 1 ว่า เหลือเวลาอีกประมาณ 2 สัปดาห์ จะถึงวันสอบ ให้นักเรียนเตรียมตัวอ่านหนังสือได้แล้ว อย่ามัวคุยในห้องเรียนหรือเที่ยวเล่นกัน วนิากับเพื่อน ๆ ไม่สนใจฟังครูพูด และวนิดาบอกกับเพื่อนว่า

‘ เอาไว้ใกล้วันสอบค่อยอ่านก็ทัน ’

วันเวลาผ่านไปจนวันรุ่งขึ้นเป็นวันสอบ วนิดาอ่านหนังสือทั้งวันแม้แต่เวลารับประทานอาหาร อ่านหนังสือจนตึกแล้วนอนไม่ก่อกะหลับ เพราะอ่านหนังสือไม่จบ

วันสอบ วนิดานั่งหลับในห้องสอบและทำข้อสอบไม่ค่อยได้ เพราะจำไม่ได้ ผลการสอบปรากฏว่าวนิดาสอบย่อยบางวิชาไม่ผ่าน ทำให้วนิดาเสียใจว่าตนเองไม่เตรียมตัวสอบหักโหมอ่านหนังสือภายในวันเดียวและยังต้องเสียเวลาสอบแก้ตัวด้วย

วนิดาคิดจะแก้ตัวใหม่ในการสอบย่อยครั้งที่ 2 โดยแบ่งเวลาในแต่ละวันว่า อ่านหนังสือควนไหน ซึ่งวนิดาได้เขียนตารางแบ่งเวลาไว้ดังนี้

เวลา 6.30 อ่านหนังสือบททบทวนเป็นเวลา 30 นาทีทุกวัน

เวลา 17.30 อ่านหนังสือบททบทวนเป็นเวลา 30 นาทีทุกวัน

เวลา 21.00 อ่านหนังสือบททบทวนเป็นเวลา 30 นาทีทุกวัน

วนิดาทำตามตารางอ่านหนังสือบททบทวนไปเรื่อย ๆ จนอ่านจบบางเล่มก่อนที่จะสอบ ทำให้วนิดาเตรียมพร้อมและมั่นใจในการสอบ

เวลาผ่านไปจนถึงวันรุ่งขึ้นเป็นวันสอบย่อยครั้งที่ 2 วนิดาเข้านอนแต่หัวค่ำ รุ่งขึ้นวนิดาตื่นนอนแต่เช้าด้วยความแจ่มใส และทำข้อสอบได้ ผลการสอบปรากฏว่า วนิดาสอบย่อยครั้งที่ 2 ผ่านและได้คะแนนบางวิชาสูงสุดในห้องเรียน ทำให้วนิดาดีใจและได้บอกวิธีการแบ่งเวลาอ่านหนังสือเตรียมตัวสอบให้เพื่อน ๆ ทราบด้วย

การสอนครั้งที่ 7

เรื่อง การใช้เวลาทบทวนบทเรียน

เวลา 50 นาที

ความคิดรวบยอด การประสบความสำเร็จในการเรียนจะเกิดขึ้นได้ นักเรียนต้องรู้จักใช้เวลาว่างของตนให้เกิดประโยชน์โดยการแบ่งเวลาทบทวนบทเรียน

- จุดมุ่งหมาย
1. เพื่อให้ นักเรียนทราบและเข้าใจในการใช้เวลาทบทวนบทเรียน
 2. เพื่อให้ นักเรียนบอกการกระทำที่แสดงถึงการใช้เวลาว่างของตนเองให้เกิดประโยชน์ได้

สื่อการสอน เอกสารเรื่อง "เวลาว่างของวนิดา"

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ครูถามนักเรียนว่า นักเรียนใช้เวลาส่วนใหญ่ทำอะไร
2. ครูเล่าเรื่อง "เวลาว่างของวนิดา"
3. เมื่อครูเล่าจบแล้ว ให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะสำคัญของบุคคลในเรื่อง
4. ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถาม
5. ครูให้นักเรียนสำรวจตนเองว่า เคยใช้เวลาว่างทำอะไรให้เกิดประโยชน์บ้าง
6. ครูกับนักเรียนร่วมกันสรุปเกี่ยวกับการใช้เวลาทบทวนบทเรียน

การประเมินผล

1. สังเกตจากความสนใจในการฟังของนักเรียน
2. สังเกตจากการแสดงความคิดเห็นของนักเรียน
3. นักเรียนบอกการกระทำที่แสดงถึงการใช้เวลาว่างของตนเองให้เกิดประโยชน์ได้

เอกสารเรื่องสั้น เรื่อง "เวลาว่างของวนิดา"

นักเรียนเป็นจำนวนมากอย่างที่เราเห็นอยู่นี้ ต่างก็มุ่งมั่นและพากเพียรพยายามในการศึกษา เพื่อความสำเร็จของชีวิตในการเรียน

เปิดภาคเรียน วนิดาเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ต้องการประสบความสำเร็จในการเรียน ซึ่งจะทำให้มันต้องรู้จักใช้เวลาของคนให้คุ้มค่า เช่น ในช่วงโมงภาษาอังกฤษ ครูสอนเสร็จได้สั่งการบ้านให้นักเรียนทำ เมื่อวนิดามีเวลาว่างก็รีบทำการบ้านในช่วงโมงเรียน เพื่อกลับบ้านจะได้มีเวลาทำการบ้านวิชาอื่น ๆ หรืออ่านหนังสือทบทวนบทเรียนที่เรียนไปแล้ว

ตอนพักกลางวัน วนิดากับเพื่อน ๆ รับประทานอาหารกลางวันเสร็จก็ชวนกันเข้าห้องสมุดอ่านหนังสือทบทวนบทเรียน หรืออ่านหนังสืออื่นเพิ่มเติมบทเรียน เมื่อกลับบ้าน วนิดาจะแบ่งเวลาดังนี้

เวลา 17.00 น. ทำการบ้าน

เวลา 17 30 น. ดูรายการโทรทัศน์ที่ชอบ

เวลา 20 00 น. ดูข่าวโทรทัศน์

เวลา 21.00 น. อ่านหนังสือทบทวนบทเรียนที่เรียนไปแล้ว ก่อนเข้านอน

ใกล้วันสอบ วนิดาเตรียมตัวพร้อมในการสอบครั้งนี้ ส่วนเพื่อน ๆ ในห้องบ่นว่า ' การบ้านก็มากและใกล้สอบแล้ว ไม่มีเวลาจะอ่านหนังสือแล้ว' แต่วนิดาพูดว่า "เวลามีแต่เราใช้เวลาไปทำอย่างอื่น เช่น ดูโทรทัศน์ คุยกับเพื่อน แทนที่จะใช้เวลาว่างเหล่านั้นทำการบ้าน หรืออ่านหนังสือเรียนไปเรื่อย ๆ ถ้ารู้จักแบ่งเวลาและใช้เวลาว่างของคนให้เกิดประโยชน์ จะรู้สึกว่าการบ้านไม่มากและอ่านหนังสือเรียนทันสอบด้วย" เพื่อน ๆ เห็นด้วยและแบ่งเวลาในการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ เมื่อการสอบครั้งนี้เสร็จสิ้น ผลการสอบปรากฏว่า วนิดาสอบได้เกรดเฉลี่ย 3.50 ทั้ง ๆ ที่วนิดาไม่ใช่คนเรียนเก่ง วนิดาตั้งใจที่จะรู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์

การสอนครั้งที่ 8

เรื่อง การใช้เวลาช่วยเหลืองานบ้าน

เวลา 50 นาที

ความคิดรวบยอด นักเรียนควรใช้เวลาว่างปิณฑาคเรียนให้เกิดประโยชน์ต่อตนเอง และครอบครัวโดยการช่วยเหลืองานบ้าน

- จุดมุ่งหมาย
1. เพื่อให้นักเรียนทราบและเข้าใจการใช้เวลาช่วยเหลืองานบ้าน
 2. เพื่อให้นักเรียนบอกการกระทำที่แสดงถึงการใช้เวลาว่างปิณฑาคเรียนของตนเองให้เกิดประโยชน์

สื่อการสอน เอกสารเรื่อง "เวลาปิณฑาคเรียน"

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

1. ครูเล่าเรื่อง "เวลาปิณฑาคเรียน"
2. เมื่อครูเล่าจบแล้ว ให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะสำคัญของบุคคลในเรื่อง
3. ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถาม
4. ครูให้นักเรียนสำรวจตนเองว่า เคยใช้เวลาว่างปิณฑาคเรียนทำอะไรให้เกิดประโยชน์
5. ครูให้นักเรียนร่วมกันบอกการกระทำอื่น ๆ ที่แสดงถึงการใช้เวลาว่างปิณฑาคเรียนให้เกิดประโยชน์
6. ครูกับนักเรียนร่วมกันสรุปเกี่ยวกับการใช้เวลาช่วยเหลืองานบ้าน

การประเมินผล

1. สังเกตจากความสนใจในการฟังของนักเรียน
2. สังเกตจากการแสดงความคิดเห็นของนักเรียน
3. นักเรียนบอกการกระทำที่แสดงถึงการใช้เวลาว่างปิณฑาคเรียนของตนเองให้เกิดประโยชน์ได้

เอกสารเรื่องสั้น เรื่อง "เวลาปิดภาคเรียน"

ในช่วงโมงแฉะแฉะ ครูแนะแนวบอกกับนักเรียนว่า วันนี้เป็นชั่วโมงสุดท้ายที่จะเรียนกัน เพราะใกล้ปิดภาคเรียนแล้ว นักเรียนจะมีเวลาว่างมากมาย ครูอยากให้นักเรียนคิดว่าปิดภาคเรียนนี้นักเรียนจะใช้เวลาทำอะไรที่มีประโยชน์ โดยให้เขียนรายงานส่งในวันเปิดภาคเรียน

เวลาระหว่างปิดภาคเรียน นักเรียนอาจใช้เวลาทำอะไรแตกต่างกันไป บางคนใช้เวลาเรียนพิเศษ บางคนหางานอดิเรกทำ เช่น บล็อกต้นไม้ เลี้ยงสัตว์ เป็นต้น

ส่วนวนิดาใช้เวลาระหว่างปิดภาคเรียนนี้ โดยทำหน้าที่ล้างจานทุกวัน เมื่อทุกคนในครอบครัวรับประทานอาหารทุกมื้อเสร็จแล้ว เวลาตอนเย็นวนิดาช่วยคุณแม่ทำอาหาร ช่วยพี่สาวกวาดบ้าน เช็ดบ้านเมื่อมีเวลาว่างบางครั้ง วนิดารายการโทรทัศน์ที่ชอบ เมื่อดูจบรายการจะปิดโทรทัศน์ หลังจากนั้นยังมีเวลาว่างมากมาย วนิดาจึงนำเศษกระดาษมาวาดรูปทำเป็น ส.ค.ส. ให้เพื่อนในวันปีใหม่และทำเป็นที่คั่นหนังสือด้วย

เปิดภาคเรียน ครูอ่านรายงานที่นักเรียนส่งมาแล้วก็คัดเลือกวนิดาเป็นตัวอย่างที่ดีในการใช้เวลาว่างปิดภาคเรียนให้มีประโยชน์คือ วนิดาใช้เวลาในการช่วยเหลืองานบ้าน และประคองของที่มีประโยชน์อีกด้วย และให้วนิดามาสำธิตการทำ ส.ค.ส. และที่คั่นหนังสือให้เพื่อน ๆ ดู เหมือน ๆ ประบมื่อให้วนิดา วนิดาตั้งใจและภูมิใจในการใช้เวลาว่างปิดภาคเรียนนี้

การสอนครั้งที่ 9

เรื่อง การนำสิ่งของที่เหลือใช้มาให้เกิดประโยชน์และการซ่อมแซมเสื้อผ้าที่ชำรุด

เวลา 50 นาที

ความคิดรวบยอด คนที่ใช้สิ่งของอย่างประหยัด ต้องรู้จักนำสิ่งของที่เหลือใช้มาใช้ให้เกิดประโยชน์และรู้จักซ่อมแซมเสื้อผ้าที่ชำรุด

- จุดมุ่งหมาย
1. เพื่อให้นักเรียนทราบและเข้าใจการนำสิ่งของที่เหลือใช้มาใช้ให้เกิดประโยชน์และการซ่อมแซมเสื้อผ้าที่ชำรุด
 2. เพื่อให้นักเรียนบอกการกระทำที่แสดงถึงการนำสิ่งของที่เหลือใช้มาใช้ให้เกิดประโยชน์และการซ่อมแซมเสื้อผ้าที่ชำรุดได้

สื่อการสอน เอกสารเรื่อง "ของเก่าที่มีประโยชน์"

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

1. ครูเล่าเรื่อง "ของเก่าที่มีประโยชน์"
2. เมื่อครูเล่าจบแล้ว ให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะสำคัญของบุคคลแต่ละคนในเรื่อง
3. ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถาม
4. ครูให้นักเรียนบอกการกระทำที่แสดงถึงการนำสิ่งของที่เหลือใช้มาใช้ให้เกิดประโยชน์และการซ่อมแซมเสื้อผ้าที่ชำรุด
5. ครูกับนักเรียนร่วมกันสรุปเกี่ยวกับการนำสิ่งของที่เหลือใช้มาใช้ให้เกิดประโยชน์และการซ่อมแซมเสื้อผ้าที่ชำรุด

การประเมินผล

1. สังเกตจากความสนใจในการฟังของนักเรียน
2. สังเกตจากการแสดงความคิดเห็นของนักเรียน
3. นักเรียนบอกการกระทำที่แสดงถึงการนำสิ่งของที่เหลือใช้มาใช้ให้เกิดประโยชน์และการซ่อมแซมเสื้อผ้าที่ชำรุดได้

เอกสารเรื่องสั้น เรื่อง "ของเก่าที่มีประโยชน์"

ใกล้เวลาเปิดภาคเรียนใหม่แล้ว พ่อแม่ผูกครองทั้งหลายต่างก็ทำมาหากน เพื่อเก็บเงินไว้เป็นค่าใช้จ่ายในการเรียนของลูก

วนิดาสอบเข้าเรียนได้ อยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 อีกไม่กี่วันโรงเรียนจะเปิด ภาคเรียนแล้ว วนิดาต้องใช้หนังสือเรียนสำหรับชั้นเรียนใหม่จึงขอเงินคุณแม่ไปซื้อ วนิดาเป็น พี่สาวของวนิดามาพูดกับวนิดาว่า "หนังสือเรียนเก่าของพี่เอมมีอยู่บ้าง เราไปช่วยกันหาจะได้ ไม่ต้องเสียเงินโดยไม่จำเป็น เพราะต้องจ่ายค่าเล่าเรียนค่าสมุดอีกด้วย คุณแม่ทำงานทุกวัน เพื่อเก็บเงินให้พวกเราเรียนสูง ๆ ในอนาคต ตอนนี้อย่าประหยัคดีได้ ควรช่วยกันประหยัด" วนิดาเมื่ออยากได้หนังสือเรียนใหม่แต่เมื่อฟังพี่พูดก็เห็นด้วย และวนิดาเลยคิดว่า ควรนำ กระดาษจากสมุดที่เหลือใช้มาเย็บรวบรวมเป็นสมุดโน้ต และนำกระดาษห่อของขยำมาตัดแกน หีขลุ่ย ใช้ทำเป็นที่ใส่ปากกา นอกจากนี้ เลื้อผ้าบางตัวที่ไม่ได้ใส่เพราะกระดุมหลุด หรือขาด เล็กน้อยก็นำมาซ่อมแซมติดกระดุมหรือปะจะได้ไม่นำมาใส่ได้อีก

คุณแม่และวันก็ภูมิใจในวนิดา ที่เริ่มรู้จักนำของที่เหลือใช้มาทำให้เกิดประโยชน์ และยังซ่อมแซมเสื้อผ้าที่ชำรุด วนิดาตั้งใจที่ไม่ต้องเสียเงินซื้อหนังสือและสมุดโน้ตโดยไม่จำเป็น จะให้น้ำเงินจำนวนนี้เก็บไว้เป็นค่าใช้จ่ายในการศึกษาในอนาคต

การสอนครั้งที่ 10

เรื่อง การดูแลรักษาสาธารณสมบัติของโรงเรียน

เวลา 50 นาที

ความกิตติขยอก การใช้สิ่งของส่วนรวมของโรงเรียน นักเรียนทุกคนต้องช่วยกันดูแลรักษาสาธารณสมบัติของโรงเรียน เพื่อให้สาธารณสมบัตินั้นใช้ได้ยาวนาน

- จุดมุ่งหมาย
1. เพื่อให้ให้นักเรียนทราบและเข้าใจการดูแลรักษาสาธารณสมบัติของโรงเรียน
 2. เพื่อให้นักเรียนบอกวิธีการดูแลรักษาสาธารณสมบัติของโรงเรียนได้

สื่อการสอน เอกสารเรื่อง "สาธารณสมบัติของโรงเรียน"

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

1. ครูถามนักเรียนว่า นักเรียนเคยเห็นสิ่งของเครื่องใช้ของโรงเรียนอะไรบ้างที่เสียหายเป็นเพราะอะไร
2. ครูเล่าเรื่อง "สาธารณสมบัติของโรงเรียน"
3. เมื่อครูเล่าจบแล้ว ให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะสำคัญ ๆ ของบุคคลแต่ละคนในเรื่อง
4. ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถาม
5. ครูให้นักเรียนบอกวิธีการดูแลรักษาสาธารณสมบัติของโรงเรียน
6. ครูกับนักเรียนร่วมกันสรุปเกี่ยวกับการดูแลรักษาสาธารณสมบัติของโรงเรียน

การประเมินผล

1. สังเกตจากความสนใจในการฟังของนักเรียน
2. สังเกตจากการแสดงความคิดเห็นของนักเรียน
3. นักเรียนบอกวิธีการดูแลรักษาสาธารณสมบัติของโรงเรียนได้

เอกสารเรื่องสั้น เรื่อง "สาธารณสมบัติของโรงเรียน"

นิสากับวนิดาเป็นเพื่อนรักกันมาก เรียนอยู่ในห้องเดียวกันและยังนั่งติดกันด้วย แต่ทั้งสองมีการกระทำต่างกัน เช่น

ในช่วงโมงคณิตศาสตร์ ครูตั้งโจทย์เลขให้นักเรียนทำในช่วงโมงเรียน นิสาทำเลขโดยคิดเลขชดเชียนโต๊ะเรียน

วนิดาเห็นเข้าจึงพูดว่า "อย่าทดเลขบนโต๊ะเรียนเชีย"

นิสว่า "ไม่ใช่โต๊ะเรียนของเธอนะ" "โต๊ะของฉัน"

วนิดาเลยพูดแย้งว่า "ใช่ ไม่ใช่โต๊ะของฉัน และไม่ใช่โต๊ะของเธอด้วย เป็นโต๊ะของโรงเรียน ถ้าเธอทำอย่างนั้นจะทำให้โต๊ะไม่สะอาดเป็นรอบจรูขระ และพังเร็วอีกด้วย เราแบ่งเศษกระดาษให้เธอทดเลข"

นิสาคูพูดว่า "ขอใจจ๊ะ"

นิสารู้สึกตัวว่า ทำไม่เหมาะสมเลยพูดว่า "ต่อไปฉันจะหาเศษกระดาษเตรียมมาทดเลข"

ไม่เพียงแต่โต๊ะเรียนจะมีรอยขีดเขียนการทดเลขเท่านั้น ยังมีรอยเขียนอย่างอื่นอีกมากมายรวมทั้งตามฝาผนังห้องเรียน ทำให้ห้องเรียนนี้สกปรก นักเรียนเลยปรึกษากันในการช่วยกันรักษาความสะอาดในห้องเรียน

วนิดายกมือเสนอว่า "เราควรหากระดาษขาวมาตกแต่งเป็นบอร์ดระบายความในใจ เพื่อให้เพื่อนบางคนที่ยากเขียนอะไรก็ได้มาเขียนบนบอร์ดนี้ แทนที่จะไปเขียนตามโต๊ะเรียนหรือฝาผนังห้องเรียน และที่สำคัญพวกเราทุกคนต้องช่วยกันรักษาความสะอาด"

เพื่อน ๆ เห็นด้วย ต่อจากนั้นห้องเรียนก็สะอาดเริ่มร้อย ทุกคนตั้งใจที่ช่วยกันร่วมมือรักษาสาธารณสมบัติของโรงเรียน

การสอนครั้งที่ 11

เรื่อง การใช้ไฟฟ้าและน้ำประปาให้เป็นประโยชน์มากที่สุด

เวลา 50 นาที

ความคิดรวบยอด การใช้น้ำประปาและไฟฟ้าอย่างประหยัดจะช่วยให้อัตราประหยัดเงินในการจ่ายค่าน้ำประปาและไฟฟ้า

- จุดมุ่งหมาย
1. เพื่อให้นักเรียนทราบและเข้าใจการใช้ไฟฟ้าและน้ำประปาให้เป็นประโยชน์มากที่สุด
 2. เพื่อให้นักเรียนบอกวิธีการใช้ไฟฟ้าและน้ำประปาให้เป็นประโยชน์มากที่สุด

สื่อการสอน เอกสารเรื่อง "การประหยัดน้ำและไฟฟ้า"

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ครูถามนักเรียนว่า นักเรียนเคยใช้น้ำประปาและไฟฟ้าอย่างประหยัดหรือไม่ เช่นอะไรบ้าง
2. ครูเล่าเรื่อง "การประหยัดน้ำและไฟฟ้า"
3. เมื่อครูเล่าจบแล้ว ให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะสำคัญของบุคคลแต่ละคนในเรื่อง
4. ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถาม
5. ครูให้นักเรียนบอกวิธีการใช้ไฟฟ้าและน้ำประปาให้เป็นประโยชน์มากที่สุด
6. ครูกับนักเรียนร่วมกันสรุปเกี่ยวกับการใช้ไฟฟ้าและน้ำประปาให้เป็นประโยชน์มากที่สุด

การประเมินผล

1. สังเกตจากความสนใจในการฟังของนักเรียน
2. สังเกตจากการแสดงความคิดเห็นของนักเรียน
3. นักเรียนบอกวิธีการใช้ไฟฟ้าและน้ำประปาให้เป็นประโยชน์มากที่สุดได้

เอกสารเรื่องสั้น เรื่อง "การประหยัสน้ำและไฟฟ้า"

เดื่อนนี้ คุณแม่จ่ายเงินค่าน้ำประปาและไฟฟ้าเพิ่มขึ้นมาก เลยเรียกวนิดากับวันดี มาคุยกัน เพื่อช่วยกันใช้น้ำประปาและไฟฟ้าอย่างประหยัด

วนิดากับวันดีมาคิดว่า ทำไมค่าน้ำประปาและไฟฟ้าเพิ่มมากขึ้น ซึ่งวนิดาคิดได้ว่า "หนูใช้น้ำไม่ประหยัดด้วย เปิดน้ำในห้องน้ำทิ้งไว้จนล้นหลายครั้งแล้ว และบางทีปิดก๊อกน้ำ ไม่สนิท น้ำหยดทีละหยดรวมกันได้เป็นถังเหมือนกัน และชอบซักผ้าวันละชุดทำให้เปลืองน้ำ" ส่วนวันดีก็ขึ้นได้ว่า "พี่ก็เหมือนกัน เปิดวิทยุฟังตอนกลางคืนและไม่ได้ปิดวิทยุก่อนนอน กว่าจะตื่น วิทยุก็กินไฟไปหลายชั่วโมง และบางทีพี่รีดผ้าวันละชุดเฉพาะที่จะใส่ ทำให้เปลืองไฟ" วันดีพูดต่อว่า "ต่อไปนี้เราสองคนร่วมมือกันช่วยคุณแม่ประหยัดน้ำและไฟนะจ๊ะ

ต่อมา วนิดาจะปิดก๊อกน้ำประปาให้สนิททุกครั้งที่ใช้เสร็จ และซักผ้าครั้งละหลาย ๆ ชุด รวมทั้งของวันดีด้วย ส่วนวันดีก็จะช่วยรีดผ้าให้วนิดา และจะปิดวิทยุเมื่อเข้านอนด้วย

นอกจากนี้ วนิดายังคอยปิดไฟในห้องที่ไม่มีใครใช้แล้ว ถึงคำขวัญที่ว่า "ปิดไฟ ก่อนที่จะไม่มีไฟให้ปิด"

คุณแม่ชมเชยวนิดาและวันดีที่ช่วยกันประหยัดน้ำและไฟ ทำให้จ่ายเงินค่าน้ำประปา และไฟฟ้าน้อยลง

การสอนครั้งที่ 12

เรื่อง การใช้เงิน เวลาและสิ่งของเครื่องใช้อย่างประหยัด

เวลา 50 นาที

ความคิดรวบยอด การประหยัดประกอบด้วยลักษณะสำคัญคือ การใช้เงิน เวลาและสิ่งของเครื่องใช้ให้เกิดประโยชน์และคุ้มค่าที่สุด ผู้ที่ปฏิบัติตนเป็นคนประหยัดในชีวิตประจำวันได้จะสามารถดำรงชีวิตของตนได้อย่างเป็นสุข

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อให้นักเรียนสามารถนำความรู้เรื่องการประหยัดไปใช้ในชีวิตประจำวันได้
2. เพื่อให้นักเรียนสรุปเนื้อหาของการประหยัดได้

สื่อการสอน เอกสารเรื่อง "คุณค่าของการประหยัด"

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

1. ครูเล่าเรื่อง "คุณค่าของการประหยัด"
2. เมื่อครูเล่าจบแล้ว ให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะสำคัญของบุคคลในเรื่อง
3. ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถาม
4. ครูตั้งคำถามให้นักเรียนร่วมกันตอบดังนี้
 - 4.1 ลักษณะของผู้มีการประหยัดประกอบด้วยอะไรบ้าง
 - 4.2 นักเรียนสามารถนำความรู้เรื่องการประหยัดไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไร
5. ครูกับนักเรียนร่วมกันสรุปการใช้เงิน เวลาและสิ่งของเครื่องใช้อย่างประหยัด

การประเมินผล

1. สิ่งเกิดจากความสนใจในการฟังของนักเรียน
2. สิ่งเกิดจากการแสดงความคิดเห็นของนักเรียน
3. นักเรียนสามารถนำความรู้ เรื่องการประหยัดไปใช้ในชีวิตประจำวันได้
4. นักเรียนสรุปเนื้อหาของการประหยัดได้

เอกสารเรื่องสั้น เรื่อง "คุณค่าของการประหยัด"

ในช่วงโมงโฮมรูม ครูประจำชั้นให้นักเรียนเลือกนักเรียนที่เป็นตัวอย่างที่ดีประจำภาคเรียนนี้

เพื่อน ๆ ทุกคนเสนอวนิดาเป็นตัวอย่างนักเรียนที่ดีในเรื่องการประหยัด ทำไมวนิดาจึงเป็นตัวอย่างนักเรียนที่ดี

เพราะวนิดาใช้เงิน เวลา สิ่งของเครื่องใช้ให้เกิดประโยชน์และคุ้มค่าที่สุดดังนี้ การใช้เงินอย่างประหยัด วนิดารู้จักวางแผนการใช้จ่ายเงิน ทำให้ใช้เงินพอกับรายรับในแต่ละวัน และยังสามารถเหลือเงินเก็บสะสมไว้ ทำให้ช่วยแบ่งเบาภาระของผู้ปกครองโดยการซื้ออุปกรณ์การเรียนเล็ก ๆ น้อย ๆ ด้วยเงินตนเอง รวมทั้งยังช่วยแก้ปัญหาในการเก็บเงินจัดบอรัคประจำสัปดาห์ด้วย

การใช้เวลาอย่างประหยัด

นอกจากนี้ วนิดายังเรียนหนังสือได้ดี เพราะรู้จักวางแผนการอ่านหนังสือทบทวนบทเรียน ช่วยเพื่อนวางแผนแบ่งเวลาในการเตรียมตัวสอบ รวมทั้งใช้เวลาปิดภาคเรียนช่วยเหลืองานบ้าน

การใช้สิ่งของเครื่องใช้อย่างประหยัด

วนิดาใช้หนังสือเรียนต่อจากพี่ช่วยยืมให้ประหยัดเงิน รวมทั้งช่วยที่บ้านประหยัดน้ำประปาและไฟฟ้า ที่โรงเรียนช่วยแก้ปัญหาทำให้ห้องเรียนสะอาดขึ้น

การกระทำเหล่านี้ของวนิดา สมควรเป็นบุคคลตัวอย่างที่ดี

เพื่อน ๆ แสดงความยินดีกับวนิดา วนิดามีใจและมีความสุขมาก วนิดารับรางวัล

จากครู

แบบสอบถามการประหยัด

คำชี้แจงในการตอบแบบถาม แบบสอบถามชุดนี้มี 2 ตอน คือ :-

ตอนที่ 1 เป็นข้อความเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของนักเรียน โดยให้นักเรียนเติมคำ
และทำเครื่องหมาย < ลงในช่อง ☐ หลังข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงของนักเรียน
นักเรียนได้รับเงินมาโรงเรียนวันละ..... บาท

นักเรียนนำข้าวมารับประทานที่โรงเรียน ☐

นักเรียนไม่ได้นำข้าวมารับประทานที่โรงเรียน ☐

ตอนที่ 2 เป็นข้อความเกี่ยวกับการกระทำในชีวิตประจำวันของนักเรียน โดยให้
นักเรียนอ่านข้อความในแบบสอบถามแต่ละข้อ และพิจารณาว่าตรงกับการกระทำของนักเรียน
หรือไม่ โดยให้นักเรียนทำเครื่องหมาย ✕ ลงในคำตอบว่า "ใช่" หรือ "ไม่ใช่" ที่ตรงกับ
การกระทำที่เป็นจริงของนักเรียนเพียงคำตอบเดียว คำตอบของนักเรียนไม่มีคำตอบใดผิด
แต่คำตอบอาจแตกต่างกันไปตามการกระทำของแต่ละคน ฉะนั้นขอให้นักเรียนตอบตามความ
เป็นจริงมากที่สุด โปรดตอบคำถามทุกข้อ เพราะถ้าขาดข้อใดข้อหนึ่งแบบสอบถามชุดนี้จะใช้
ไม่ได้ทันที

ตัวอย่าง

ข้อที่	ข้อความ	ใช่	ไม่ใช่
๐	ข้าพเจ้าแบ่งเงินส่วนหนึ่งที่ได้รับจากผู้ปกครองเก็บสะสมไว้	✕	
๐๐	ข้าพเจ้าแบ่งเวลา ทบทวนบทเรียนเพื่อเตรียมตัวสอบ		✕
๐๐๐	ข้าพเจ้า นำสมุดเก่าที่เหลือใช้มารวบรวมไว้ใช้เป็นสมุดโน้ต		✓

ในข้อ ๐ ถ้านักเรียนเลือกคำตอบว่า "ใช่" หมายความว่า นักเรียนแบ่งเงินส่วนหนึ่งที่ได้รับ
จากผู้ปกครองเก็บสะสมไว้
๐๐ ถ้านักเรียนเลือกคำตอบว่า "ไม่ใช่" หมายความว่า นักเรียนไม่แบ่งเวลาทบทวน
บทเรียนเพื่อเตรียมตัวสอบ
๐๐๐ ถ้านักเรียนเลือกคำตอบว่า "ไม่ใช่" หมายความว่า นักเรียนไม่ได้นำสมุดเก่าที่
เหลือใช้มารวบรวมไว้ใช้เป็นสมุดโน้ต

ข้อที่	ข้อความ	ใช่	ไม่ใช่
1	ข้าพเจ้าแบ่งเงินใช้จ่ายเป็นค่าอาหารในแต่ละวัน	..	...
2	ข้าพเจ้าแบ่งเงินใช้จ่ายเป็นค่าขนมในแต่ละวัน	..	...
3	ข้าพเจ้าแบ่งเงินส่วนหนึ่งที่ได้รับจากผู้การองเก็บสะสมไว้	...	...
4	ข้าพเจ้านำเงินที่เก็บสะสมไว้ จากค่าใช้จ่ายประจำวันมาซื้อของที่มีประโยชน์		
5	ข้าพเจ้าซื้อของรับประทานเล่น เช่น ทอฟฟี่ ของคองรับประทาน	..	
6	ข้าพเจ้าซื้อของตามเพื่อน แม้จะเป็นสิ่งไม่จำเป็นมากนัก	...	
7	ข้าพเจ้าซื้อสินค้า แม้จะมีราคาสูงกว่าปกติเล็กน้อยเพราะต้องการป้องกัน		..
8	ข้าพเจ้านำสมุดที่ใช้แล้วบางส่วน เมื่อเทอมก่อนมาใช้ต่อ		
9	ข้าพเจ้าเปลี่ยนอุปกรณ์การเรียนบ่อย		
10	ข้าพเจ้าซื้อสมุดใหม่เกินกว่าที่จำเป็นต้องใช้	..	...
11	ข้าพเจ้าซื้อหนังสือการ์ตูนอ่าน	..	
12	ข้าพเจ้าแต่งตัวตามแฟชั่น	.	..
13	ในวันหยุดข้าพเจ้าใช้เวลาส่วนใหญ่เพื่อดูโทรทัศน์	..	
14	ข้าพเจ้าแบ่งเวลาส่วนหนึ่งไว้สำหรับอ่านหนังสือพิมพ์	...	..
15	ข้าพเจ้าแบ่งเวลาส่วนหนึ่งไว้สำหรับดูข่าวโทรทัศน์	..	
16	ข้าพเจ้าแบ่งเวลาเตรียมตัวทบทวนก่อนสอบ แล้วข้าพเจ้าปฏิบัติได้ตามนั้น	..	
17	เมื่อครูสั่งการบ้าน ข้าพเจ้าทำทันทีที่มีเวลารว		..
18	ข้าพเจ้าแบ่งเวลาทบทวนบทเรียนเพื่อเตรียมตัวสอบ		..
19	เมื่อมีเวลาว่างข้าพเจ้าเข้าห้องสมุดอ่านหนังสือหากความรู้เพิ่มเติม		
20	ข้าพเจ้าไม่สามารถแบ่งเวลาเรียนกับเวลาเล่นได้		
21	ข้าพเจ้าแบ่งเวลาแต่ละวันอ่านหนังสือเรียน	..	

ข้อที่	ข้อความ	ใช่	ไม่ใช่
22	ข้าพเจ้าแบ่งเวลาแต่ละวันช่วยทำงานบ้าน		
23	ในวันหยุด ข้าพเจ้ากับเพื่อน ๆ มีแผนไปเที่ยวเล่น ๑		
24	ข้าพเจ้าใช้เวลาในวันหยุดช่วยทำงานบ้าน		
25	ข้าพเจ้านำสมุดเก่าที่เหลือนำมารวบรวมไว้ใช้เป็นสมุดโน้ต		
26	ข้าพเจ้าซ่อมแซมเสื้อผ้าที่ชำรุดเล็กน้อยด้วยตัวเองเพื่อใช้ต่อไป		
27	ข้าพเจ้าฉีกสมุดจดงานที่เหลือนำมาใช้มาทดเลข		
28	ข้าพเจ้าฉีกสมุดจดงานมาเขียนเล่น		
29	ข้าพเจ้าขีดเขียนโต๊ะเรียนและเก้าอี้		
30	ข้าพเจ้าทิ้งเศษกระดาษบนพื้นห้องเรียน		
31	ข้าพเจ้าเอาชอล์กเขียนบนกระดานเล่น		
32	ข้าพเจ้านั่งโยกเก้าอี้เรียนเล่น		
33	ข้าพเจ้านำน้ำดื่มมาล้างหน้า		
34	ข้าพเจ้านอนหลับโดยไม่ปิดวิทยุ		
35	ข้าพเจ้าปิดไฟในห้องทุกครั้งที่เลิกใช้		
36	ข้าพเจ้า เปิดโทรทัศน์เฉพาะเวลาที่มีรายการน่าสนใจ		

ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามการประหยัคเป็นรายข้อ

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก t	ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก t	ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก t
1	2.80**	13	6.43**	25	3.12**
2	4.69**	14	4.55**	26	2.63*
3	1.87	15	6.58**	27	4.22**
4	1.81	16	6.53**	28	3.90**
5	5.84**	17	3.34**	29	10.84**
6	1.76	18	6.20**	30	4.55**
7	2.80**	19	6.20**	31	5.20**
8	2.71*	20	4.22**	32	7.2**
9	3.67**	21	5.30**	33	5.45**
10	3.34**	22	5.53**	34	2.80**
11	3.29**	23	4.00**	35	3.02**
12	2.09*	24	4.34**	36	3.52**

**มีนัยสำคัญที่ระดับ .01

*มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

คุณภาพของแบบสอบถามการประหยัคทั้งฉบับ

n	ΣS_1^2	S_t^2	r_{tt}
36	7.2212102	44.74505	0.86